

PONDELOK 14. DECEMBRA 2009

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

(Rokovanie sa začalo o 17.00 hod.)

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok 26. novembra 2009.

2. Oznámenia predsedu

Predseda. – Na úvod posledného zasadnutia Európskeho parlamentu v roku 2009 by som vám všetkým – všetkým poslancom – v prvom rade chcel popriať príjemné prežitie blížiacich sa vianočných sviatkov, slávnosti Chanuka, ktorá sa už začala, ako aj všetko dobré v blížiacom sa novom roku. V mene všetkých poslancov Európskeho parlamentu by som chcel to isté popriať administratívne, všetkým, ktorí úzko spolupracujú s Parlamentom a ktorí nám pomáhajú pri plnení našich úloh.

Chcel by som tiež spomenúť útok na talianskeho premiéra Silvia Berlusconiho. Tento útok si z našej strany zaslúži jednoznačné odsúdenie. Politická diskusia sa nesmie uberať takýmto smerom. K včerajšej udalosti nemalo nikdy dôjsť. Dúfame, že pána Berlusconiho čoskoro prepustia z nemocnice a želáme mu skoré uzdravenie.

S vaším dovoľením by som tiež chcel pripomenúť výročie, ktoré je pre mňa osobne veľmi dôležité. Včera uplynulo 28 rokov od zavedenia stanného práva v Poľsku vtedajšími komunistickými orgánmi. Následkom toho prišlo o život takmer 100 ľudí vrátane deviatich baníkov, ktorí boli zastrelení počas štrajku v bani Wujek. Orgány internovali tisíce aktivistov demokratickej opozície a ostatných dokonca uväznili. Cieľom bolo rozvrátiť a zničiť odborový zväz Solidarita. Tieto udalosti spomínam preto, lebo by som chcel poukázať na to, ako výrazne sa Európa zmenila za ostatné dve alebo tri desaťročia, ale aj na to, akým spôsobom by sme mali presadzovať mier a ľudské práva na našom kontinente, ako aj v celosvetovom meradle.

Pri tejto príležitosti by som vám tiež chcel pripomenúť, že v stredu o 12.00 hod. sa uskutoční slávnostné udeľovanie Sacharovovej ceny za slobodu myslenia. Tento rok bola táto cena udelená Ľudmile Alexejevovej, Sergejovi Kovaľovovi a Olegovi Orlovovi, predstaviteľom ruskej organizácie na ochranu ľudských práv Memorial. Naš kontinent prežil v 20. storočí veľkú mieru utrpenia, takže veľmi dobre chápeme význam boja za ľudské práva v celosvetovom meradle a predovšetkým na európskom kontinente. Táto udalosť má preto pre nás nesmiernu hodnotu.

Francesco Enrico Speroni, v mene skupiny EFD. – *(IT)* Vážený pán predseda, dámy a páni, ospravedlňujem sa, ak nehovorím v súlade s riadnym postupom, chcel som však za seba, ako aj za našu skupinu vyjadriť solidaritu pánovi premiérovi Berlusconiho.

Predseda. – Hovoril som v mene celého Európskeho parlamentu.

Gianni Pittella, v mene skupiny S&D. – *(IT)* Vážený pán predseda, dámy a páni, spolu s pánom Sassolim a všetkými členmi Demokratickej strany v rámci Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente by som chcel vyjadriť už prejavenu solidaritu talianskemu premiérovi Silviovi Berlusconiho a chcel by som tiež zdôrazniť, že išlo o ohavný, neprijateľný a neospravedlňiteľný čin.

Sme horlivými oponentmi pána Berlusconiho, sme však len politickými súpermi. Pána Berlusconiho ani iného oponenta nepovažujeme za nášho nepriateľa. Bojovať a vyhrať nie je možné inak ako prostredníctvom politického a občianskeho boja. Nedopustíme, aby niekto zo živej politickej rozpravy zišiel na nebezpečnú cestu plnú nenávisti a násilia, čo je prvý krok k autoritatívnym a nedemokratickým praktikám. Je správne, že Parlament opäť preukazuje svoju neoceniteľnú vyváženosť, rešpekt a demokratickú vyspelosť.

Mario Mauro, v mene skupiny PPE. – *(IT)* Vážený pán predseda, dámy a páni, aj v mene našej skupiny by som chcel neformálne vyjadriť úprimné poďakovanie predovšetkým vám, ktorí ste to, čo sa stalo, označili tými

najprimeranejšími slovami, t. j. že išlo o „nedôstojný“ čin, ale aj mojím talianskym kolegom a predovšetkým pánovi Pittellovi za jeho slová.

Nemám v úmysle zachádzať do akýchkoľvek politických špekulácií. To, čo sa stalo, by nás skutočne mohlo doviesť na okraj priepasti, a jednohlasná odozva zo strany Parlamentu je jediným, čo nás z tejto neľahkej situácie dokáže vyviesť. Chcel by som preto poďakovať Parlamentu a Európe za prínos k životným podmienkam a k demokratickému vývoju v Taliansku.

3. – Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

4. Žiadosť o zbavenie poslaneckej imunity: pozri zápisnicu

5. Zloženie výborov a delegácií: pozri zápisnicu

6. Výklad rokovacieho poriadku: pozri zápisnicu

7. Texty zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu

8. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

9. Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu

10. Presun rozpočtových prostriedkov: pozri zápisnicu

11. Petície: pozri zápisnicu

12. Program práce

Predseda. – Konečné znenie návrhu programu, ktorý navrhla konferencia predsedov na svojom zasadnutí 10. decembra v súlade s článkom 137 rokovacieho poriadku, bolo rozdané. Boli navrhnuté tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pondelok – bez zmien

Utorok

Bola mi predložená žiadosť Skupiny Európa slobody a demokracie o doplnenie otázky na ústne zodpovedanie pre Komisiu v súvislosti so zásadou subsidiarity. Išlo o písomnú žiadosť, ktorá bola predložená predsedníctvu Európskeho parlamentu. Chcel by som požiadať zástupcu skupiny EFD, aby sa k tejto veci vyjadril.

Francesco Enrico Speroni, v mene skupiny EFD. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, požiadali sme o doplnenie tejto otázky na ústne zodpovedanie do programu, keďže sa domnievame, že Parlament by mal dostať náležitú odpoveď v súvislosti s touto dôležitou problematikou, a preto požadujeme rozšírenie programu o tento bod.

(Parlament schválil žiadosť.)

Predseda. – Dámy a páni, tento bod sa dopĺňa ako posledný bod programu na utorok večer. Lehota na predloženie návrhov uznesení je utorok 15. decembra o 10.00 hod. a lehota na predloženie spoločných návrhov uznesení a pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov je streda 16. decembra o 10.00 hod. Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok. Je to teda posledný bod na zajtra, návrhy uznesení sa predkladajú v stredu a hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok.

Hannes Swoboda, v mene skupiny S&D. – (DE) Vážený pán predseda, ak sme to pochopili správne, hovorili ste o uznesení v súvislosti s návrhom, ktorý bol pôvodne predložený. Výslovne sme sa však nedohodli na tom, či sa má predložiť uznesenie alebo nie.

Predseda. – V skutočnosti máte pravdu. Návrh bol predložený spolu s uznesením.

Streda – bez zmien

Štvrtok

Sú nejaké pripomienky k štvrtku?

Fiorello Provera, *v mene skupiny EFD.* – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, na budúci štvrtok sú naplánované viaceré naliehavé body. V poradí tretím naplánovaným bodom je situácia v Azerbajdžane. Média vrátane médií západných krajín informovali o incidente, ktorý sa odohral na verejnom priestranstve medzi dvomi mladými blogermi a ďalšími dvomi osobami. Došlo k zatknutiu a bol vynesený rozsudok a domnievam sa, že je len správne dopracovať sa k jadru tejto záležitosti a zistiť, či všetko prebehlo v súlade so zákonom.

Pred niekoľkými dňami však na Filipínach zároveň došlo k veľmi vážnym udalostiam: ozbrojená skupina zmasakrovala 57 osôb v sprievode na podporu prezidentského kandidáta, pričom zneužila revolučnú situáciu na to, aby namierila zbrane proti vláde, a to do takej miery, že na Filipínach bolo vyhlásené stanné právo.

Preto vás žiadam, dámy a páni, aby sme sa v treťom bode naplánovanom na štvrtok, ktorým je problematika týkajúca sa Azerbajdžanu, venovali situácii na Filipínach. Badať jednoznačný nepomer medzi vážnosťou udalostí v Azerbajdžane v porovnaní...

(Predseda prerušil rečníka.)

(Parlament zamietol žiadosť.)

Rozprava o Azerbajdžane zostáva v programe a program na štvrtok sa teda nemení.

(Týmto bol stanovený program práce.)

13. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

14. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predseda. – Nasledujúcim bodom programu sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Vážený pán predseda, neviem, či to, čo chcem povedať, sa stále týka programu, ale myslím si, že teraz je tá najvhodnejšia chvíľa, aby som to spomenul. Jedným z dôsledkov Lisabonskej zmluvy je, samozrejme, to, že veľa poslancov Európskeho parlamentu sa zmení, čo pre Rakúsko znamená, že tu bude mať dvoch nových poslancov. Títo poslanci sú pripravení, zvolili ich a je dôležité, aby sem prišli čo najskôr.

Rád by som sa vás opýtal, aké kroky sa podnikli, aby tu títo poslanci mohli rýchlo zaujať svoje miesta, či už ako pozorovatelia, alebo ako plnoprávni poslanci, alebo čo zamýšľate urobiť, aby sa tak stalo čo najskôr.

Predseda. – Prvý krok by mala v tejto veci urobiť Európska rada. Minulý štvrtok som vystúpil v Európskej rade a jasne som povedal, že pre Parlament je mimoriadne dôležité, aby Rada podnikla prvé právne kroky s cieľom umožniť nám privítať ďalších poslancov a dozvedieť sa, z ktorých krajín prídu. Musí sa to urobiť v súlade so zásadami práva a tento krok by mala teraz urobiť Rada. Sústavne od Rady žiadam, aby podnikla príslušné kroky. Po prvom rozhodnutí Rady by mal ďalšie kroky podniknúť Parlament.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE). – (ES) Vážený pán predseda, v tomto Parlamente by som chcel odsúdiť ustavičné provokácie, zneužívanie moci a hrozby zo strany venezuelskeho prezidenta Huga Cháveza. Svojím diktátorským spôsobom vládnutia ohrozuje okrem iného slobodu prejavu vo Venezuele a demokratické usporiadanie v Latinskej Amerike.

Prezident Chávez zrušil tridsať rozhlasových staníc a niekoľko televíznych kanálov. Vyhráža sa venezuelským novinárom a trestá ich, lebo nepodporujú jeho autokratický režim.

Pán predseda, pre toto všetko treba zdôrazniť, že v čase, kedy vo Venezuele dochádza k výpadkom elektrického prúdu a nedostatku vody a potravín a chudoba naďalej rastie z dôvodu zlého riadenia Chávezovej vlády, venezuelský tyran sa usiluje všetko zakryť vyhadzovaním hraničných mostov do vzduchu a ohrožovaním

Kolumbie. Velebí medzinárodných teroristov, pridáva sa k despotickým diktátorom sveta a jeho slová a prejavy sú ustavičnými provokáciami a vojnovými pokrikmi, ktorých cieľom je destabilizovať americký kontinent.

Z tohto dôvodu musí Parlament, ktorý vždy hájil slobodu a demokraciu vo všetkých častiach sveta, rázne odsúdiť autokratické a diktátorské politiky Huga Cháveza vo Venezuele.

Alain Cadec (PPE). – (FR) Vážený pán predseda, chcel by som ďalšie podrobnosti o následkoch 40 % zníženia svetových kvót rybolovu tuniakov.

Medzinárodná komisia pre zachovanie atlantických tuniakov (ICCAT) 15. novembra v Recife rozhodla, že všetky zmluvné strany musia znížiť svoju rybolovnú kapacitu aspoň o 40 %. Toto opatrenie znamená, že svetové kvóty rybolovu modroplutvých tuniakov sa znížia zo súčasných 22 000 ton na 13 500 ton v roku 2010.

Samozrejme, členské štáty ICCAT sa rozhodli riešiť nadmernú kapacitu svojich rybárskych lodí tak, aby ju do roku 2011 znížili o polovicu. Okrem toho sa rybolovná sezóna pre lode loviace tuniakov skráti na jeden mesiac, a to bez akejkoľvek možnosti predĺženia. Tieto opatrenia, ktoré sú potrebné na zachovanie tohto druhu a ktoré sa transponujú do právnych predpisov Európskej únie, ohrozia činnosť európskych rybárov.

Rád by som vedel, aké kroky zamýšľame podniknúť, aby sme podporili živobytie rybárov a zastavili plány na zníženie počtu rybárskych lodí. Aké opatrenia boli prijaté, aby sa zmiernili podstatné sociálno-ekonomické dôsledky transpozície týchto rozhodnutí komisie ICCAT do právnych predpisov EÚ?

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D). – (RO) Ako všetci dobre vieme, realizácia stratégií a operačných programov na roky 2007 – 2013 je stále v prvej fáze a Rumunsko má po prvýkrát príležitosť využiť fondy EÚ ako súčasť politiky súdržnosti. Politika regionálneho rozvoja je jednou z najdôležitejších a najkomplexnejších politík Európskej únie. Jej cieľom musí byť zníženie terajších hospodárskych a sociálnych rozdielov, ale v rôznych regiónoch Európy.

Chcela by som však poukázať na úsilie všetkých členských štátov integrovať všeobecné priority politiky súdržnosti do operačných programov. Nazdávam sa však, že Európska únia sa musí podujat na strategickú úlohu, aby sa mohli operačné programy čo najskôr zaviesť vo všetkých členských štátoch, vďaka čomu by sa podporili opatrenia na konsolidáciu jej inštitucionálnej funkcie podľa osobitných potrieb každého členského štátu.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Vážený pán predseda, rád by som odsúdil hlbokú hospodársku krízu, ktorou katalánske a európske odvetvie produkcie orechov trpí už niekoľko rokov. Neprerušovaný pokles cien orechov ohrozuje budúcnosť našich európskych výrobcov.

Rád by som vás upozornil na politiku nezasahovania tureckej vlády. Turecký verejný orgán pre nákup orechov skladuje 500 000 ton orechov. V januári 2010 chce týchto 500 000 ton orechov predať. Podľa toho, čo turecké orgány povedali na bilaterálnej schôdzi s Európskou úniou, ktorá sa konala 2. októbra 2009, by taká situácia vážne uškodila európskym výrobcům, lebo ceny orechov by znova výrazne klesli.

Pred dvomi mesiacmi som sa na túto záležitosť pýtal Európskej komisie, ale na ochranu našich výrobcov sa nebude uplatňovať ani jedno osobitné ochranné ustanovenie. O tieto obavy som sa chcel s vami podeliť.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Vážený pán predseda, dámy a páni, ako všetci viete, Rumunsko by sa chcelo stať v roku 2011 súčasťou schengenského priestoru. Z tohto dôvodu sa podrobilo niekoľkým posúdeniam, konkrétne piatim, z ktorých štyri sa už dokončili.

Rád by som vám pripomenul najmä posúdenie námornej hranice, ktorej dali schengenský odborníci také vysoké hodnotenie, že Rumunsko sa dokonca stalo príkladom správnej praxe. Musíme však prejsť ešte jedným testom a som si istý, že v ňom uspejeme.

Vzhľadom na príklad Rumunska vám navrhujem, aby sme sa na rozširovanie schengenského priestoru pozerali optimistickšie. Inými slovami, tento proces by sme viac nemali považovať za hrozbu pre bezpečnosť našich hraníc, ale skôr za príležitosť posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti spravodlivosti, slobody a bezpečnosti.

Teší ma, že tieto myšlienky sa objavili aj v Štokholmskom programe, ktorý Európska rada prijala minulý týždeň. Tento program považuje rozšírenie schengenského priestoru za prioritu vnútornej politiky Európskej únie.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (ES) Vážený pán predseda, ako všetci vedia, v Hondurase došlo 28. júna k štátnemu prevratu. Prešlo takmer pol roka a Parlament si stále nenašiel čas, aby tento prevrat odsúdil. Poslanci z Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a skupiny Európskych konzervatívov a reformistov dokonca túto krajinu navštívili, aby svojou prítomnosťou podporili dôsledky prevratu. Prostredníctvom svojej podpory zamenili Európsky Parlament s politickými skupinami a podporili voľby, ktoré zorganizovala nelegitímna vláda a ktoré sa konali za podmienok nezaručujúcich ich právoplatnosť.

Prevrat v Hondurase vytvára zvrátený precedens, keďže odteraz bude nielen kontinentálne právo akceptovať mierne, dočasné a relatívne nekrvavé prevraty, ale európske a severoamerické právo ich bude dokonca chváliť a podporovať. To, čo sa stalo v Hondurase, je nesmierne poľutovaniahodné.

Sarah Ludford (ALDE). – Vážený pán predseda, chcem odsúdiť veľmi znepokojivé piatkové rozhodnutie tureckého ústavného súdu zrušiť Stranu za demokratickú spoločnosť, ktorá háji prevažne kurdské záujmy, a vykazať jej čelných poslancov z politiky. Je to veľmi spiatočnícky krok a extrémistom poslúži ako zámienka na návrat k násiliu. Blokuje možnosť demokratickej politiky, ktorú chce pán premiér Erdoğan, podľa vlastných slov, vykonávať.

Jedným z problémov je ten, že vláda strany AK nereformovala zákony, podľa ktorých bola zrušená Strana za demokratickú spoločnosť – vlastne zákony, podľa ktorých bola takmer zrušená samotná strana AK. Toto nie je v záujme tureckej vlády ani tureckých občanov.

Skupina ALDE bude žiadať, aby sa o tejto téme viedla rozprava čo najskôr v novom roku, lebo pre Turecko je to naozaj veľmi zlý krok späť.

Marina Yannakoudakis (ECR). – Vážený pán predseda, všetci vieme, aká je recyklácia dôležitá, a v skutočnosti aj očakávame, že náš papier sa po použití recykluje.

Nedávno som vo svojom londýnskom volebnom obvode navštívila tlačiarenskú firmu, kde som sa dozvedela viac o atramentovej tlači. Recyklácia papiera s atramentovou potlačou je vďaka komplikovanému procesu nákladnou činnosťou a používanie dodatočného bieliidla znamená, že nie je šetrná k životnému prostrediu. Atrament sa nedá od papiera ľahko oddeliť, čo znamená, že väčšina dnešnej vytlačenej hmoty sa nedá recyklovať.

Spoločnosti ako tá, ktorú som navštívila v Londýne, a tie ktoré používajú iné formy tlače šetrné k životnému prostrediu, treba podporovať a poskytovať im stimuly, aby bol celý proces spravodlivejší z hospodárskeho hľadiska. Chcela by som, aby členské štáty podporovali riešenie orientované na trh, riešenie, kedy by sa priemysel reguloval sám podľa kódexu postupov a prevládali by programy šetrnosti k životnému prostrediu.

EÚ má však dôležitú úlohu, pokiaľ ide o zvýšenie informovanosti o týchto otázkach a podporovanie alternatív k atramentovej tlači, a to kde sa dá a kedy sa dá.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predseda, požiadal som o slovo, aby som mohol upozorniť a informovať Európsky parlament o aspekte prisťahovaleckej politiky, ktorý sa vzťahuje na maloleté osoby bez sprievodu a práva dieťaťa, čiže na otázku, ktorou sa musí zaoberať Únia ako celok a nie len krajiny vstupu, ako je napríklad Grécko.

Ako dobre viete, podľa právnych predpisov Spoločenstva sa musí každá žiadosť o azyl alebo pobyt preskúmať v členskom štáte, do ktorého žiadateľ vstúpil ako do prvého, a to bez ohľadu na konečný cieľ žiadateľa.

To zaťažuje štruktúry krajiny vstupu a bráni tomu, aby sa práva žiadateľov riešili hromadne najkratším možným postupom. Často sa posielajú ďalej bez záruky, že ich práva a život sa budú rešpektovať, alebo zostávajú v krajine bez ochrany alebo sociálnej starostlivosti, v dôsledku čoho padnú, pokiaľ ide o deti, za obeť rôznym zločineckým skupinám, ktoré ich zneužívajú a vykorisťujú.

Domnievam sa, že ako Európsky parlament by sme mali pracovať na zmene a úprave právnych predpisov Spoločenstva a jednotlivých členských štátov, aby sa maloleté osoby bez sprievodu dostali do krajiny, ktorá je ich konečným cieľom, aby ich nedeportovali a aby im bol zaručený dôstojný a bezpečný pobyt v Európskej únii.

Niki Tzavela (EFD). – (EL) Vážený pán predseda, minulý týždeň som sa stretla s rôznymi politikmi z arabských štátov, konkrétne zo Spojených arabských emirátov, Egypta a Jordánska. Rada by som pretlmočila ich obavy, pokiaľ ide o iránsky jadrový program.

Stretla som sa s Izraelčanmi, ktorí sú mimoriadne znepokojení, a ich hlavnou obavou je podpora, ktorú Turecko v súčasnosti preukazuje Iránu. Opýtali sa ma, aké je oficiálne stanovisko Európskej únie, pokiaľ ide o podporu premiéra Erdoğan a teheránskej administratívy a vyhlásenia pána Erdoğan, že iránsky jadrový program je určený na mierové účely.

Musím pripustiť, že som nevedela, aké je naše oficiálne stanovisko k vyhláseniam a správaniu Turecka, pokiaľ ide o iránsky jadrový program. Správa o pokroku hovorí jedno a pán Erdoğan niečo iné.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Vážený pán predseda, skutočnosť, že pani komisárka Boelová, ktorá je prítomná, nazvala text o preskúmaní rozpočtu Spoločenstva v súvislosti so spoločnou poľnohospodárskou politikou na verejnom zasadnutí Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka Európskeho parlamentu neprímeraným, je dobrým znamením.

Podľa môjho názoru by rozprava o finančnom preskúmaní nemala za žiadnych okolností predchádzať preskúmaniu spoločnej poľnohospodárskej politiky na obdobie po roku 2013. Nevyžadujeme len určenie pomeru výdavkov na poľnohospodárstvo k celkovému rozpočtu Spoločenstva. V prvom rade vyžadujeme formulovanie poľnohospodárskej politiky, ktorá dorieši príspevky odvetvia poľnohospodárstva k výrobe verejných statkov a potom rozhodne o zdrojoch, ktoré sa majú sprístupniť pre stanovené ciele.

Tento odkaz som chcel pretlmočiť a odovzdať komisárke Boelovej.

Iliana Ivanova (PPE). – (BG) Vážený pán predseda, dámy a páni, voľný pohyb osôb je jednou zo základných slobôd Európskej únie a jedným z pilierov jednotného trhu. Niektoré členské štáty však naďalej obmedzujú prístup Bulharov a Rumunov na svoj pracovný trh.

Argumenty, ktoré ich k takýmto obmedzeniam vedú, sú v rozpore s trhovou logikou, najmä v čase krízy. Dokonca aj komisár pre zamestnanosť pred nejakým časom vyhlásil, že „právo pracovať v inej krajine je jednou zo základných slobôd ľudí v EÚ“. Má aj úplnú pravdu. Zachovávanie týchto obmedzení namierených proti pracovníkom z nových členských štátov vytvára anomálie na trhu a odporuje zásade nediskriminácie uvedenej v zmluvách, na ktorých sa Európska únia zakladá, a tým poškodzuje imidž Európskej únie.

Naliehavo žiadam Európsku komisiu, aby s členskými štátmi čo najskôr skoordinovala zrušenie obmedzení na pracovnom trhu namierených proti členským štátom, ktoré nedávno vstúpili do EÚ. Vážené kolegyne, vážení kolegovia, aj vás žiadam o podporu, aby sme čo najskôr dosiahli skutočný slobodný trh a rovnaké práva pre všetkých európskych občanov.

Françoise Castex (S&D). – (FR) Vážený pán predseda, rada by som sa vrátila k jednej nedávnej udalosti, konkrétne k švajčiarskemu referendu o minaretoch. Referendum sa, samozrejme, konalo v krajine mimo Európskej únie, ale nepochybne sa týka otázky, ktorá nám nie je cudzia.

K tejto udalosti by som sa rada vrátila aj preto, lebo mi dáva zámienku hovoriť o sekularizme a v tomto Parlamente nikdy nemôžeme toho o sekularizme povedať dosť. Zásada sekularizmu musí nutne prevládať v organizácii našej spoločnosti. Vyjadrím sa veľmi jednoducho.

Po prvé, zásadou opačnou k sekularizmu nie je nábožnosť a už vôbec nie duchovnosť. Zásadou opačnou k sekularizmu je náboženský komunitarianizmus, ktorý stanovuje predpisy a zákony nadradené občianskemu právu, a jednotlivcov uzatvára do sociálnych podskupín.

Naša Európska únia je v dôsledku svojej histórie multikultúrna a multietnická. Takou je a čoraz viac takou aj bude a len sekularizmus umožní emancipovaným jednotlivcom a ich spoločenstvám žiť a prosperovať.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Vážený pán predseda, klinické testy sú referenčnou metódou klinického výskumu a považujú sa za najspoľahlivejší zdroj informácií, od ktorých sa odvíjajú rozhodnutia o liečbe.

Rada by som však Parlament upozornila na to, že nedávna štúdia Európskej kardiologickej spoločnosti znova preukázala, že táto metodika má vážne nedostatky v dôsledku nízkej účasti žien na takých testoch.

Rozdiely medzi mužmi a ženami, pokiaľ ide o rizikové faktory, prejavy ochorenia a reakcie na liečbu, boli vedecky dokázané.

Preto sa vynikajúce výsledky za posledné roky, pokiaľ ide o prevenciu a liečbu srdcovo-cievnych ochorení, neodzrkadľujú na významnom poklese miery úmrtnosti žien.

Z toho dôvodu je nevyhnuté, aby sme ako európske inštitúcie podporovali výskum zameraný špeciálne na ženy, či už zvýšením ich účasti na klinických štúdiách, alebo vytváraním štúdií, ktoré sa budú vykonávať iba na ženách.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Vážený pán predseda, aj ja by som rada hovorila o rozhodnutí tureckého ústavného súdu z minulého piatka zakázať Stranu za demokratickú spoločnosť (DTP), v dôsledku čoho bolo až 22 poslancov tureckého parlamentu buď vykázaných z parlamentu, alebo zbavených svojich politických práv na päť rokov. Medzi týchto poslancov patrí, žiaľ, aj Leyla Zanaová, ktorej sme v roku 1995 udelili Sacharovovu cenu. Už po štvrtýkrát bola zakázaná kurdská strana, a tak sa Kurdi zas a znova usilujú hájiť práva svojho ľudu pod iným názvom a zas a znova ich utláčajú za údajné podporovanie myšlienok odporujúcich jednote tureckého štátu. Ale podstata demokracie zahŕňa slobodu združovania a slobodu názoru, a preto stráca iniciatíva za takzvaný demokratický začiatok, ktorú začal premiér Erdoğan v priebehu tohto roka s ohľadom na kurdskú otázku, všetku dôveryhodnosť. Veľmi rada podporím výzvu pani Ludfordovej, aby sme o tejto otázke viedli v januári rozpravu.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predseda, právny zástupca Taoufika Bena Brika pán William Bourdon napísal v liste prezidentovi Francúzskej republiky pánovi Sarkozymu, že mal príležitosť odsúdiť – a že tak urobili aj všetci tuniskí právni zástupcovia Taoufika Bena Brika – právnu frašku, ktorej dôsledkom bolo odsúdenie Taoufika Bena Brika bez podrobného vyšetrovania na šokujúcich šesť mesiacov vo väzení. Píše, že môže jednoznačne a formálne dosvedčiť, že spisy z konaní, ktoré viedli k tomuto odsúdeniu, sú celé vykonštruované a zakladajú sa na osobnej pomste prezidenta Bena Alího.

Ďalej uvádza, že v priebehu tohto roka 2009 nemohol Taoufik Ben Brik cestovať, lebo jeho imunitný systém je taký slabý, že môže kedykoľvek vážne ochorieť. Domnieva sa, že jeho rodina mu dokázala zabezpečiť nevyhnutné lieky, ale nie je si tým istý. Jeho tuniskí právni zástupcovia sa môžu so svojím klientom stretávať len sporadicky, pričom niektorí ho nemôžu vôbec navštíviť. Jeho manželka sa s ním stretla len raz, pred niekoľkými dňami, a to len na niekoľko minút, odvtedy ho už nevidela.

Vážený pán predseda, napíšte, prosím, tuniským orgánom a požiadajte ich, aby Taoufika Bena Brika prepustili.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Vážený pán predseda, nadviažem na vystúpenie pani Flautreovej a vyzývam vás, aby ste napísali tuniským orgánom.

Tento rok udelíme Sacharovovu cenu, symbol oddanosti Európskeho parlamentu ľudským právam. S Tuniskom sme uzatvorili dohodu o partnerstve, v ktorej sa uvádza veľa ustanovení o demokracii a ľudských právach.

Prezidentské voľby, ktoré sa v Tunisku práve konali, sa napriek tomu uskutočnili za žalostných podmienok, ktoré vôbec nezodpovedajú ustanoveniam uvedeným v dohode s Európskou úniou. Nemôžeme mlčať. Obrancami ľudských práv v Tunisku opovrhujú, zatýkajú ich a ponížujú. To musí prestať.

Z toho dôvodu vás, pán predseda, naliehavo žiadam, aby ste napísali prezidentovi Benovi Alímu a najmä ho vyzvali, aby prepustil oduševneného novinára Taoufika Bena Brika, ktorý sa dopustil jedine toho, že kritizoval takzvanú demokraciu v Tunisku.

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, požiadal som o to, aby sa fotografia mladej Iránky Nedy Ágháovej-Sultánovej vyvesila v Bruseli vedľa fotografie Aun Schan Su Tíjovej.

Pani Sultánovú zabili, lebo sa dožadovala slobody a transparentnosti v Iráne, a stala sa symbolom slobody a predovšetkým symbolom pre všetky ženy bojujúce za slobodu. Moju žiadosť podpísalo 75 poslancov a päť politických skupín. Domnievam sa, že schválenie mojej žiadosti je mimoriadne dôležité najmä v súčasnosti, keďže Ajatolláh Chomejní v Iráne hovorí, že zamýšľa potlačiť akýkoľvek protest a akýkoľvek odpor. Dúfam, že moja žiadosť bude schválená.

Alajos Mészáros (PPE). – Vážený pán predseda, spolu s prichádzajúcim zimným obdobím prichádza z východu aj hrozba novej plynovej krízy. Premiér Putin nám dal pred niekoľkými týždňami jasne najavo, že Rusko môže znova porušiť zmluvy o dodávkach plynu, ktoré uzatvorilo s členskými štátmi EÚ. Aby k tomu nedošlo, vyzval EÚ, aby požičala Ukrajine až 1 miliardu EUR, pomocou ktorej by mohla plniť svoje záväzky týkajúce sa tranzitu plynu. Takže môžeme očakávať ďalšie dejstvo zvláštnej politickej hry v réžii nášho ruského partnera. Toto je neprijateľné.

Hoci to jednotlivé členské štáty znepokojuje na rôznych úrovniach, EÚ bude musieť zo zásady a solidarity podniknúť jednotné kroky a prijať asertívne stanovisko k tejto kľúčovej otázke. Je to dokonca signál, aby

sme urýchlili naše nové projekty diverzifikácie dlhodobých dodávok energie a tým minimalizovali vplyv Ruska.

Eduard Kukan (PPE). – (SK) Ďakujem pán predseda, vážené kolegyně a kolegovia, po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti sa priaznivo zmenili aj podmienky pre ďalšie rozširovanie Európskej únie. Nikto už dnes nemôže argumentovať, že Únia nemá inštitucionálne kapacity pre rozširovanie a rozhodovanie, lebo teraz ich už má.

Niet teda dôvodov na odkladanie a zdržovanie procesu ďalšieho rozširovania. Platí to hlavne pre región západného Balkánu. V poslednom období v ňom dochádza k intenzívnemu, väčšinou pozitívnemu vývoju. Nedávno vydané správy o pokroku v jednotlivých krajinách, ako aj stratégia rozširovania Európskej únie pre rok 2010, vydané Európskou komisiou, to potvrdili.

Spolu so zavedením bezvízového styku pre vstup do schengenského priestoru tak vzniká pre krajiny regiónu reálna šanca na pokrok na ich európskej ceste. Je na nich, aby ju využili. Ale aj zo strany Európskej únie netreba váhať, treba postupovať zodpovedne a racionálne plne rešpektujúc túto skutočnosť a Európsky parlament by mal byť aktívny.

Tanja Fajon (S&D). – (SL) Tento týždeň v noci z piatka na sobotu budú môcť občania Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Srbska a Čiernej Hory po viac ako dvoch desaťročiach konečne znova vstúpiť do Európskej únie bez víz. Bude to veľký deň a príležitosť na oslavu.

Rada by som však využila túto príležitosť a znova vyzvala Európsku komisiu a Radu, aby urobili všetko, čo je v ich silách, s cieľom zrušiť vízovú povinnosť občanov Bosny a Hercegoviny a Albánska, a to čo najskôr. Nesmieme dovoliť, aby sa krajiny západného Balkánu znova rozdelili, ani strácať čas, lebo by to uškodilo predovšetkým mladej generácii. Ťažko možno uveriť, že väčšina mladých ľudí v týchto krajinách stále nič nevie o Európskej únii.

Našou povinnosťou je strhnúť vízové múry, ktoré na západnom Balkáne vyrástli po páde Berlínskeho múru. Platí to aj pre obyvateľov Kosova. Krajiny západného Balkánu potrebujú jasné európske vyhliadky. Nepoddávajme sa neopodstatneným obavám.

Cristian Silviu Bușoi (ALDE). – (RO) Vážený pán predseda, dámy a páni, koniec roka 2009 sa vyznačuje dvomi skutočne historickými udalosťami: nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy a kodanským samitom.

Rád by som túto chvíľu využil na to, aby som vyjadril svoju spokojnosť so spôsobom, akým Európska únia v súčasnosti dokazuje, že hrá hlavnú úlohu, pokiaľ ide o nachádzanie účinných riešení v boji proti zmene klímy. Rovnako ma teší, že členské štáty sa vôbec dokázali dohodnúť a zaujať spoločné stanovisko, hoci dohodnúť sa nie je pre 27 členských štátov ľahká úloha.

Výsledok zrejme nebude zodpovedať našim ambíciám a očakávaniam, ale rozhodnutie členských štátov Európskej únie poskytnúť rozvojovým štátom 7,2 miliardy EUR je o to dôležitejšie, že tieto štáty naliehavo potrebujú finančnú podporu. Tiež sa môže stať, že tento príklad inšpiruje ďalšie členské krajiny OSN, aby konali rovnako.

Mali by sme oceniť aj to, že aj krajiny v Európskej únii, ktoré finančná kríza silno zasiahla, preukázali solidaritu, vyvinuli úsilie a finančne prispievajú, hoci od niektorých je to len symbolické gesto, náznak odhodlania bojovať proti globálnemu otepľovaniu.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predseda, chcel by som začať vyjadrením absolútnej solidarity s bojom odborárov v Európskom parlamente a zaželať im, aby vo všetkom uspeli.

Grécka vláda rozpútala masívnu vlnu protipracovných opatrení a pružné formy práce sa stávajú celoplošným pravidlom. Systém sociálneho zabezpečenia sa takisto ničí a mzdy a dôchodky sa zmrazujú.

Grécka vláda, Európska únia a predstavitelia kapitálu sa snažia zastrášať pracujúcich deficitom rozpočtu a verejným dlhom Grécka. Pracujúcich zapájajú do sociálneho dialógu, ktorý je pascou, aby ich prinútili súhlasiť, aby zmiernili ich oprávnený hnev a odvrátili reakcie radových občanov.

Prvou reakciou na prot ľudový útok vlády a Európskej únie bude celoštátny štrajk, ktorý sa uskutoční 17. decembra a ktorý ohlásil a zorganizoval Militantný front všetkých pracujúcich (PAME). Dožaduje sa opatrení uspokojujúcich požiadavky moderného ľudu, ktoré môže splniť len zjednotený front tried

pracujúcich, tried chudobných a stredných vrstiev v mestách a na vidieku, front, ktorý dokáže čeliť protitúdovej politike Európskej únie a zvrhnúť ju.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Vážený pán predseda, 8. decembra oslávila misia v rámci EBOP, operácia Atalanta, prvé výročie svojej existencie. Táto operácia podľa švédskeho predsedníctva dokázala, že je schopná účinne bojovať proti pirátstvu, a počet útokov sa výrazne znižuje. Posledné vyhlásenie je však veľmi sporné.

Podľa správy Medzinárodného námorného úradu došlo len za prvých deväť mesiacov roku 2009 k väčšiemu počtu útokov než za celý rok 2008. Počet ozbrojených útokov okrem toho celkovo vzrástol o 200 %. Finančná účinnosť tejto operácie je tiež veľmi sporná. Výška škody, ktorú piráti v tomto regióne spôsobili, sa celkovo odhaduje na 200 miliónov USD, pričom EÚ a jej členské štáty každoročne vynaložia 408 miliónov USD.

Nová plánovaná misia v rámci EBOP v Somálsku sa znova nedostane ku koreňu veci, bude sa zaoberať iba jej príznakmi. Európskej únii by sa naozaj oplátilo zriadenie účinnej pobrežnej hliadky, ktorá by bránila nezákonnému rybolovu...

(Predseda prerušil rečníka.)

Dominique Baudis (PPE). – (FR) Vážený pán predseda, program SESAR, ktorého cieľom je modernizovať riadenie letovej prevádzky v Európe, je obrovským projektom.

Ako sa bude Komisia pripravovať na fázu spustenia programu SESAR a najmä na financovanie tohto programu, ktorý je zásadný ako pre životné prostredie, tak aj pre našu vedeckú a technickú povosť? Bude sa Komisia riadiť odporúčaniami uvedenými v správe z roku 2007, podľa ktorých by politickú kontrolu tohto programu mal zabezpečiť jednotlivec s vysokou kvalifikáciou? Bude, samozrejme, treba prekonať množstvo prekážok právnej, psychologickú a technickej povahy, ak chceme zjednotiť národné vzdušné priestory a úspešne dosiahnuť spoluprácu dispečerov z rôznych krajín.

Ak Európa nedokáže vytvoriť jednotný vzdušný priestor, ako chce vybudovať silnú politickú úniu?

Edít Bauer (PPE). – (HU) Vážený pán predseda, keďže vy aj Komisia ste informovali o svojom zámere dohliadať na uplatňovanie slovenského zákona o štátnom jazyku, rada by som vás upozornila na tieto aspekty. Vláda zverejnila vykonávací predpis, ktorý nielenže nie je v súlade s právnym poriadkom, ale prináša aj ďalšie obmedzenia. V návrhu tohto vykonávacieho predpisu sa uvádza, že legitímnym účelom tohto zákona je len chrániť a podporovať štátny jazyk v oficiálnom styku, ako aj chrániť práva tých, ktorí štátnym jazykom rozprávajú. Uvádza sa v ňom, že v prípade fyzických a právnických osôb má ochrana týchto práv za svoj legitímny cieľ zasahovanie do základných práv a slobôd. Z tohto dôvodu je očividné, že je to odkaz na práva a slobody osôb patriacich k menšinám. V tomto vykonávacom predpise sa ďalej zdôrazňuje, že bez ohľadu na to, či je podiel vyšší alebo nižší ako 20 %, jazyk menšiny sa môže kdekoľvek používať len vtedy, ak s tým súhlasí tretia osoba, ktorá je prítomná. Myslím si, že tento nezmysel je v Európe neprijateľný.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Vážený pán predseda, na poslednom samite EÚ – Rusko podpísali strany memorandum o zásadách mechanizmu včasného varovania v oblasti energetiky. Európska komisia dúfa, že v budúcnosti nám to umožní zabrániť energetickej kríze podobnej tej, ktorú sme zažili na začiatku tohto roka, keď v dôsledku sporu medzi Ruskom a Ukrajinou o dodávkach a tranzite plynu Moskva zastavila dodávky plynu na takmer tri týždne, čím vlastne ochromila niekoľko európskych krajín.

Blížiaci sa zima a súvisiaci nárast spotreby plynu znamenajú, že musíme vytvoriť zásady, ktorými by sa mal riadiť európsky trh s energiou. Európska únia musí pochopiť, že zastavenie dodávok plynu nie je len hrozbou pre hospodárstvo, ale aj možnou hrozbou pre základy európskej integrácie, ktoré – posilnené európskou solidaritou – podporujú slobodný trh. Tiež dúfam, že táto zima nebude musieť byť skúškou pravdivosti prednesených vyhlásení a toho, či je solidarita bezvýznamnou, prázdnu frázou, alebo skutočnou zárukou spolupráce medzi členskými štátmi Európskej únie.

Ioan Mircea Pașcu (S&D). – Vážený pán predseda, ako pravdepodobne viete, v Rumunsku sa nedávno skončilo dvojročné obdobie, v priebehu ktorého sa konali rôzne voľby každého pol roka. Posledné voľby boli prezidentské a vyhral ich vtedajší prezident s tesným rozdielom 70 000 hlasov, ktoré pochádzali zväčša z diaspóry.

Ako občana ma znepokojuje to, že v priebehu celej volebnej kampane som nemohol na svojom blogu Europolis zverejniť žiadnu kritiku namierenú proti vtedajšiemu prezidentovi a verejnosti bol úplne zamedzený

prístup na môj blog. Považujem to za neprijateľné, keďže to jednak predstavuje cenzúru práva na slobodný prejav, jednak to dokazuje, že aj internet kontrolujú osoby, ktoré sú pri moci, alebo ich podporovatelia.

Celkovo vzaté, je poľutovaniahodné, že 20 rokov po revolúcii, v ktorej zomrelo veľa ľudí, aby sa demokracia mohla pevne zakoreniť, takéto prejavy tolerujú – možno dokonca podporujú – osoby, ktoré si dočasne užívajú plody demokracie a ktoré boli do funkcie zvolené s takým tesným rozdielom.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Vážený pán predseda, železničná preprava tovaru prešla od roku 2007 masovou liberalizáciou dodávok. Prevádzkovatelia, ktorých poslaním nie je služba verejnosti, budú odteraz čeliť väčšej konkurencii.

To znamená, že v mnohých krajinách dôjde k zvýšeným dodávkam v najziskovejších trhových segmentoch, menovite v kombinovanej doprave a doprave vlakom, kedy je naložený celý vlak. Naopak, doprava samostatnými vozňami nevzbudzuje v súkromných spoločnostiach veľký záujem, keďže jej výnosnosť je obmedzená.

Ak naozaj chceme, aby sa železničná nákladná doprava stala ľahúňom udržateľnej mobility, nevyhnutne treba podporovať dopravu samostatnými vozňami. Inak sa celá doprava premiestni na cesty a to by odporovalo našim cieľom v oblasti znižovania emisií oxidu uhličitého. Podporovanie dopravy samostatnými vozňami sa preto musí považovať za službu verejnosti, keďže je neoddeliteľnou súčasťou stratégie udržateľnej mobility.

V súvislosti s usmerneniami Európskej komisie, ktoré opisujú podmienky pre štátny zásah, sa domnievame, že je celkom možné zahrnúť podporu dopravy samostatnými vozňami, či už vo forme kompenzácií za povinnosť verejnej služby, alebo vo forme pomoci pre...

(Predseda prerušil rečníka.)

Vilja Savisaar (ALDE). – (ET) Vážený pán predseda, rada by som sa venovala téme, ktorá je síce veľmi praktická, ale pre moju rodnú krajinu Estónsko nesmierne dôležitá. Pred niekoľkými rokmi nemali tri pobaltské štáty – Estónsko, Lotyšsko a Litva – prakticky žiadne železničné spojenie s Európou. Vtedajšia infraštruktúra bola v zlom stave a len málo sa používala. Odvtedy sa veci vyvíjajú pozitívne, čo sa týka obnovy terajšej železnice aj vykonávania štúdií, aby sa vybudovala železnica vyhovujúca európskym štandardom. Ak chceme zrealizovať železničnú trať Rail Baltica – pod týmto názvom tento projekt poznáme –, je nesmierne dôležité, aby Európsky parlament aj Európska komisia výrazne podporili projekt Rail Baltica aj napriek tomu, že populácia v tomto regióne nie je práve najväčšia a finančná situácia pobaltských štátov je katastrofálna.

Tento projekt je mimoriadne dôležitý nielen pre zabezpečenie normálneho železničného spojenia, ale bude mať tiež výrazný vplyv na všetky tri štáty, pokiaľ ide o regionálnu a sociálnu politiku. Estónsko, Lotyšsko a Litva potrebujú železničné spojenie s Európou, a to ako z hospodárskych dôvodov, tak aj preto, aby zostalo environmentálne hospodárstvo stredobodom pozornosti, lebo železničná doprava umožňuje prepravovať náklad šetrnejšie k životnému prostrediu. V súčasnosti je hlavným spojením Via Baltica...

(Predseda prerušil rečníku.)

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Vážený pán predseda, rada by som povedala niekoľko slov k dvom témam. Po prvé, otázka rovnakého zaobchádzania rovnako naliehavo súvisí s nevyriešeným problémom rovnosti mužov a žien. Malo by byť samozrejmou, že muži a ženy rovnakých kvalít a s rovnakou kvalifikáciou by na rovnakej pozícii mali dostávať rovnaký plat. V Rakúsku je všetko postavené na hlavu, lebo čím sú ženy lepšie kvalifikované, tým horší je ich postup v porovnaní s ich mužskými kolegami s rovnakou kvalifikáciou. Najnovšie prieskumy dokazujú, že znevýhodnenie žien s pribúdajúcim vekom narastá, napríklad ženy staršie ako 60 rokov zarábajú o asi 34 % menej než ich mužskí kolegovia.

Po druhé, rada by som poznamenala, že deti potrebujú ochranu. Chcela by som, aby sa Dohovor OSN o právach dieťaťa zahrnul do rakúskej ústavy. Dúfam, že táto diskusia sa v Rakúsku čoskoro znova otvorí a že bude mať pozitívny výsledok.

Iosif Matula (PPE). – (RO) S potešením tomuto Parlamentu oznamujem, že pán Traian Băsescu bol znova zvolený za prezidenta Rumunska. Naša krajina vstúpila do Európskej únie v roku 2007 počas prvého funkčného obdobia prezidenta Traiana Băseasca, a to aj vďaka jeho priamym zásluhám. Nový mandát prezidentovi umožní, aby pokračoval v reformách a úplnom uplatňovaní európskych noriem a hodnôt v Rumunsku.

Po týchto prezidentských voľbách môžeme vyvodiť len jeden záver: v Rumunsku prebehli prezidentské voľby, ktoré splnili prísne medzinárodné požiadavky, čo potvrdili pozorovatelia OBSE, ako aj rozhodnutie rumunského ústavného súdu a prepočítanie neplatných hlasov, po ktorom úradujúci prezident zvýšil svoj náskok pred svojím protivníkom.

Domnievame sa, že demokratické víťazstvo prezidenta Băsescu, ktoré podporila Liberálnodemokratická strana, tiež predstavuje víťazstvo Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov). Naši kolegovia v skupine PPE vyjadrili pod vedením Wilfrieda Martensa a Josepha Daula podporu prezidentovi Băsescovi, za čo im ešte raz ďakujeme.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) V priebehu druhého štvrťroka 2009 sa príjmy 27 členských štátov rovnali 43,9 % HDP a výdavky 49,7 %. V priebehu toho istého obdobia sa dane a sociálne príspevky na úrovni EÚ-27 rovnali približne 90 % všeobecných príjmov členských štátov, kým náklady na sociálnu starostlivosť boli len 42,2 % HDP. Deficit rozpočtu 27 členských štátov narástol z 0,8 % v druhom štvrťroku 2008 na 5,8 % v druhom štvrťroku 2009. V tom istom období klesla miera zamestnanosti o 2 % a priemyselná výroba o 10,2 %. Medzi najpostihnutejšie odvetvia patrí výstavba, poľnohospodárstvo, priemyselná výroba, obchod, doprava a komunikácie. Nazdávam sa, že budúca Európska komisia musí bezpodmienečne predstaviť pracovný program zameraný na hospodársky rozvoj, znižovanie nezamestnanosti a zaručenie dôstojných životných podmienok.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Vážený pán predseda, antisemitizmus sa rozširuje na celom svete, dokonca aj tu v Európe, v rámci EÚ. Určite netreba hovoriť, že Európsky parlament sa musí postaviť tejto hydre – ktorá stále rastie a rozširuje sa – a pokúsiť sa zadusiť ju v zárodku.

Tiež treba zdôrazniť, že, samozrejme, politiku izraelského štátu možno kritizovať – ako ktorýkoľvek iný štát, lebo žiadny štát nefunguje bezchybne. Politika izraelského štátu a antisemitizmus sú však dve rozdielne otázky.

Predpokladám, že Európsky parlament sa nekompromisne postaví proti každej tendencii k antisemitizmu. V súčasnosti sú tieto tendencie časté a rozšírené.

Diogo Feio (PPE). – (PT) Vážený pán predseda, otázka, na ktorú chcem dnes Parlament upozorniť, sa týka opatrení DPH vzťahujúcich sa na portugalských poľnohospodárov. Podľa právnych predpisov Spoločenstva existujú tri možné úpravy: všeobecná úprava s organizovaným účtovníctvom, možnosť úpravy pre malé a stredné podniky a paušálna úprava, v rámci ktorej nedochádza k vráteniu, ale je tu právo na kompenzáciu. Žiaľ, odkedy Portugalsko vstúpilo do EÚ, jeho právo na kompenzáciu je stále 0 %.

Proti portugalskému štátu sa v súčasnosti vedú konania vo veci porušenia právnych predpisov. Táto forma zdanenia ovplyvňuje približne 18 000 poľnohospodárov vo vzťahu k 5,3 % ich tržieb. Chcel by som jasne povedať, že treba nájsť spôsob, akým sa portugalské právne predpisy zosúladi s *acquis* Spoločenstva.

Predseda. – Vážené kolegyně, vážení kolegovia, jednominútové vystúpenia sa končia. Chcel by som vysvetliť, že na zozname mám ešte veľa mien – aspoň dvakrát toľko, než na koľko máme čas. Dnes sme mali viac času ako obyčajne, ale nesmieme zabúdať, že ak mal niekto jednominútové vystúpenie naposledy pred mesiacom alebo dvomi mesiacmi, potom nemá veľkú šancu vystúpiť aj dnes. Pozornosť musíme venovať tým, ktorí ešte vôbec nevystúpili. Je mi to ľúto, ale také sú pravidlá. Na zozname mám dvakrát toľko poslancov, než koľko si ich môžeme vypočúť. Je mi veľa ľúto, že nie všetci mohli vystúpiť.

James Nicholson (ECR). – Vážený pán predseda, oceňujem, čo hovoríte, ale to, že na zozname máte dvakrát toľko mien poslancov, ktorí chcú vystúpiť, dokazuje, aká dôležitá táto konkrétna súčasť našej práce – zastupovať ľudí – v skutočnosti je.

Možno by som vás mohol požiadať, aby ste na toto nezabudli a našli nejaký iný spôsob, aby sme tu nesedeli jednu hodinu bez toho, že by sme mohli vystúpiť – a nesťažujem sa, viem, že vaša úloha je náročná. Potom by nám aspoň mohli povedať, aby sme sem napríklad tento týždeň nechodili. Vopred by ste sa rozhodli, koľkým poslancom dáte slovo, a my ostatní by sme prišli až na ďalší raz alebo by sme sa vyjadrili iným spôsobom. Myslím si, že by to bolo lepšie, než plytvať časom poslancov.

Predseda. – Myslím si, že vždy sa nájde dôvod, prečo si tu s nami sadnúť a počúvať diskusiu. Nemyslím si, že by sme sa mali takto vyjadrovať. Dnes sa mohol ujať slova takmer každý, kto sa nevyjadril na minulej schôdzi.

Jednominútové vystúpenia sa skončili.

15. Kríza v poľnohospodárskych sektoroch iných než sektor mlieka (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o kríze v poľnohospodárskych sektoroch iných než sektor mlieka.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážení pán predseda, najprv by som vám chcela poďakovať za to, že ste mi umožnili, aby som tu dnes vysvetlila súčasnú hospodársku situáciu v odvetví poľnohospodárstva.

Finančná a hospodárska kríza má dosah aj na odvetvie poľnohospodárstva. Zaznamenali sme spomalenie dopytu, vývoj výmenných kurzov, sťažený prístup k úverom – to všetko malo vplyv na ceny poľnohospodárskych výrobkov a aj na príjem poľnohospodárskych podnikov.

Oficiálne odhady poľnohospodárskych príjmov budú k dispozícii až koncom tohto týždňa, ale môžeme už očakávať, že príjmy v roku 2009 v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenajú výrazný pokles vzhľadom na relatívny vývoj výrobných nákladov a cien na poľnohospodárskom trhu.

Po počiatočnom poklese, ktorý sme zaznamenali na jeseň v roku 2008, možno očakávať, že tento ďalší pokles poľnohospodárskych príjmov prevýši výnimočné nárasty príjmov dosiahnuté v oblasti poľnohospodárskych výrobkov v období rastu, ktoré sa začalo v lete roku 2007 a pokračovalo v nasledujúcom roku.

Vážení pán predseda, ak dovoľíte, uvediem niekoľko poznámok k situácii v rôznych sektoroch. Najprv obilniny. V roku 2008 sme zaznamenali výrazný pokles cien, predovšetkým v dôsledku dobrej úrody. Všimli sme si však, že počas uplynulých mesiacov sa ceny zvýšili najmä v prípade pšenice a kukurice. Vzhľadom na tento vývoj by nebolo v tomto momente vhodné prijímať mimoriadne opatrenia, ako napríklad otvoriť intervenčný tender na kukuricu alebo zasiahnuť vo forme vývozných náhrad.

Situácia je trochu iná, čo sa týka kŕmneho jačmeňa, kde poklesol vývoz a existujú nízke domáce ceny, ale ako viete, bola práve otvorená intervencia, a to by malo pomôcť trhom s kŕmnymi obilninami.

V odvetví bravčového mäsa je situácia naďalej krehká. Hospodárska kríza túto oblasť zasiahla v čase, keď sa ešte nestihla celkom zotaviť z ťažkostí roku 2007. Ceny sú tento rok nižšie než minulý rok, ale zároveň vidíme – a niekedy sa na to musíme pozrieť z pozitívnej stránky –, že ceny krmív sú oveľa stabilnejšie než v rokoch 2007 a 2008. Hoci vývoz je nižší než v roku 2008, očakávame, že bude stále oveľa vyšší než v roku 2007.

Vo všeobecnosti nevidíme v tomto momente dostatočné dôvody na zavedenie dodatočných trhových nástrojov, ale môžem vás uistiť, že túto situáciu veľmi pozorne sledujeme.

Čo sa týka ovocia a zeleniny, hospodárska kríza viedla k zníženiu domácej spotreby a zaznamenali sme aj určitý pokles na niektorých vývozných trhoch. To ovplyvnilo ceny ovocia a zeleniny, ktoré dostali pestovatelia. Vzhľadom na charakteristiku odvetvia sme sa však v poslednej reforme týkajúcej sa ovocia a zeleniny rozhodli, že problémy v tomto odvetví možno riešiť zatraktívením organizácií pestovateľov a prenesením zodpovednosti za krízový manažment na tieto organizácie.

Na organizácie pestovateľov dnes pripadá 40 % celkovej produkcie ovocia a zeleniny. Môžu sa združovať do hospodársky silnejších jednotiek, a to aj na prechodnej báze, čo je dôležité, pretože dnešné krízy nepoznajú štátne hranice.

V rámci reformy roku 2007 sme organizáciám pestovateľov poskytli stimuly, aby tak urobili. Vybavili sme ich aj novými nástrojmi krízového manažmentu, medzi ktoré patrí napríklad ekologický zber úrody alebo vynechanie zberu úrody, ktoré dopĺňajú tradičné stiahnutie z trhu.

Vytvorili sme aj právny rámec, ktorý pestovateľom ovocia a zeleniny umožní ovplyvňovať a stabilizovať trh, ale je potrebné podniknúť viac opatrení zdola nahor, za ktoré nemôže prevziať zodpovednosť Komisia. Preto podporujem vytvorenie organizácií pestovateľov a myslím si, že členské štáty a poľnohospodári by sa mali pozrieť na to množstvo organizácií pestovateľov, ktoré existujú v rôznych členských štátoch. Nie je veľmi múdre, ak si organizácie pestovateľov navzájom konkurujú namiesto toho, aby konkurovali maloobchodníkom.

Ceny olivového oleja dosiahli pred štyrmi rokmi rekordnú úroveň v dôsledku nepriaznivých klimatických podmienok. Odtedy viedli tri po sebe nasledujúce uspokojujúce úrody a hospodárska kríza postupne k veľmi

nízkym cenám. Z tohto dôvodu Komisia reaktivovala na začiatku tohto roka pomoc so súkromným skladovaním. Videli sme, že trh reagoval okamžite a ceny sa postupne zotavili.

Napriek predpovediam o dobrej úrode, už štvrtej za sebou, boli zásoby na začiatku zberu na nízkej úrovni. Podľa nášho názoru sa spotreba zotaví.

Celkovo vnímam nepatrné náznaky zotavovania. Súhlasím s tým, že je potrebné pozorne sledovať situáciu a že nám to umožní konať, keď to bude potrebné.

Toto je stručný prehľad krátkodobých opatrení, ale chcela by som vás uistiť, že skúmame aj strednodobé a dlhodobé ciele, predovšetkým v súvislosti s distribúciou hodnoty pridanej v potravinovom reťazci, a tiež spôsob, ako reagovať na kolísanie cien. Som si istá, že sa k týmto dôležitým veciam tiež vrátíme.

PRESEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsedníčka

Albert Deß, *v mene skupiny PPE.* – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, výrobcovia mlieka minulý rok i tento rok vyjadrili svoj protest veľmi hlasno aj v Bruseli. Z médií môžete získať pocit, že v ťažkej situácii sú len výrobcovia mlieka. V skutočnosti to ovplyvňuje aj ostatné oblasti poľnohospodárstva. Na rozdiel od výrobcov mlieka sú výrobcovia bravčového mäsa, chovatelia ošípaných, hydiny, pestovatelia ovocia a zeleniny, pestovatelia viniča a dokonca aj obilia zvyknutí na to, že prichádzajú dobré a zlé roky, a preto sa tak hlasno neozývajú. Napriek tomu si myslím, že by sme dnes mali poukázať aj na situáciu týchto poľnohospodárskych podnikov.

Pani komisárka, povedali ste, že finančná a hospodárska kríza ovplyvnila celé odvetvie poľnohospodárstva a že by sme mali zvážiť, ako na to môžeme zareagovať. Keď sa rozprávam s poľnohospodármi, ktorí sú tým postihnutí, priamo na mieste, tak počúvam stále to isté: hovoria, že vo všeobecnosti si dokážu poradiť s trhmi, okrem situácií, keď to je mimoriadne ťažké, ako napríklad minulý rok alebo tento rok pre výrobcov mlieka a iných. Poľnohospodári však nechápu, že my v Európe ich zaťažujeme čoraz väčšou byrokraciou. Hovoria, že chcú pracovať na svojej pôde, kŕmiť svoje zvieratá a starať sa o ne, a nie tráviť celý deň vypisovaním papierov a záznamov o tom, čo robia.

Po stáročia naši poľnohospodári vyrábali potraviny a pritom neviedli siahodlhé záznamy. Výnosy z pôdy sa zvýšili, výkonnosť zvierat sa zvýšila a my dnes poľnohospodárov zaťažujeme byrokraciou. Nedávno som čítal, že ministri poľnohospodárstva rokovali o znížení byrokracie. Naši poľnohospodári tomu už ani neveria. Dúfam, že napokon dosiahneme nejaký pokrok v tejto veci a umožníme poľnohospodárom robiť to, čo vedia robiť najlepšie, inými slovami: vyrábať potraviny, zdravé potraviny pre pol miliardy ľudí. Pri tom by sme ich mali podporiť a mali by sme zabezpečiť, aby tak mohli robiť aj v budúcnosti.

Paolo De Castro, *v mene skupiny S&D.* – (IT) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, diskutujeme opäť o kríze v odvetví poľnohospodárstva.

V uplynulých mesiacoch Parlament hovoril niekoľkokrát o ťažkostiach, ktoré vážne zasiahli sektor mlieka, a požiadal Komisiu, aby prijala naliehavé opatrenia. Dosiahli sme výsledky, hoci len čiastočné, ale na základe týchto iniciatív bol vytvorený špeciálny fond vo výške 300 miliónov EUR s cieľom riešiť tento naliehavý problém.

Musíme však teraz zobrať na vedomie, že kríza, ktorá zasiahla sektor mlieka, sa rýchlo rozširuje do ostatných odvetví európskeho poľnohospodárstva, a na trhoch s pšenitou, olivovým olejom, ovocím a zeleninou sa objavujú alarmujúce signály, ako práve povedala pani Fischerová Boelová.

Čo sa týka mlieka, ide o cyklický jav, ktorý ide ruka v ruku s ťažkou hospodárskou situáciou, ktorá nevyhnutne viedla k poklesu dopytu a k následnej stagnácii trhov. Táto kríza začína naberať skutočne hrozivé rozmery, ako preukázali početné protesty poľnohospodárov v mnohých regiónoch Európy. Tieto protesty sú symptomatické pre ťaživú a alarmujúcu situáciu a rozšírené obavy o budúcnosť tohto odvetvia ako takého.

Z tohto dôvodu sme sa na poslednej schôdzi Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka 1. decembra jednomyselne rozhodli pozvať Komisiu do Parlamentu, aby nám podala správu o stave krízy, v ktorej je naše poľnohospodárstvo, a o trendoch, ktorými prechádzajú rôzne výrobné odvetvia. V tejto oblasti predovšetkým očakávame, že Komisia využije všetky opatrenia, ktoré má k dispozícii, na stabilizáciu trhu a stimuláciu zotavenia spotreby, ale súčasne si myslíme, že túto príležitosť by sme mali využiť na pohľad do budúcnosti, a mali by sme zaručiť, aby spoločná poľnohospodárska politika bola naďalej dôležitou európskou

politikou, ktorá ochráni záujmy všetkých občanov a všetkých európskych regiónov od severného Švédska až po južný Cyprus.

Poľnohospodári očakávajú okamžité odpovede a dnes tu máme prevziať zodpovednosť za urýchlenie celého procesu, rozhodne riešiť krízu, dôkladne sa poučiť zo súčasných skúseností a zabrániť tak časovým stratám a rýchle pomôcť v situácii, ktorá sa môže dokonca ešte zhoršiť. Od Komisie by sme v tejto súvislosti chceli počuť odpovede a návrhy.

Marian Harkin, v mene skupiny ALDE. – Vážená pani predsedajúca, chcela by som pani komisárke poďakovať za zhodnotenie situácie. Chcem sa však sústrediť len na jednu oblasť, v ktorej môžeme konať, a to je prítomnosť malých množstiev nepovolených geneticky modifikovaných organizmov (GMO) v dovážanom krmive a dôsledky pre výrobu krmív v EÚ, pretože ide o komplexnú záležitosť.

Poslala som list pánovi predsedovi Barrosovi, ktorý podpísali mnohí poslanci EP, a pán predseda odpovedal, že Komisia konala rýchlo a povolila tri geneticky modifikované výrobky a na štvrtom povolení sa pracuje. Stále však zaostávame.

Na budúci rok bude problémom Brazília: zefektívnila svoj systém schvaľovania na 22 mesiacov a problém sa nestratí. Všetci si uvedomujeme, že v odvetví poľnohospodárstva sú nízke obchodné marže, a myslím si, že poľnohospodári v EÚ môžu očakávať aspoň to, že náklady na vstupoch sa nezvýšia v dôsledku neschopnosti EÚ konať dostatočne rýchlo pri vydávaní povolení. Nízke ceny na výstupe sú jedna vec, ale ide o dvojnásobný trest, ak vstupné náklady nie sú na úrovni cien na svetovom trhu. V Írsku predstavovali dodatočné náklady v súvislosti s oneskorenými povoleniami 23 miliónov EUR od mája tohto roka.

S problematikou výskytu malých množstiev budeme napokon konfrontovaní stále, a zatiaľ čo rýchle fungovanie systému povolení zlepši situáciu, aj tak potrebujeme technické riešenie.

Martin Häusling, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, pani Fischerová Boelová, o kríze ste sa vyjadrili veľmi stručne a nepočul som, že by ste uviedli nejaké možné riešenia týchto kríz. Kríza nevládne len v sektore mlieka, to je pravda, kríza je aj v odvetví obilnín, v odvetví zeleniny prebieha ďalšia koncentrácia a za uplynulých desať rokov sme stratili 50 % chovateľov ošipaných. Nie je to len v dôsledku toho, že zažívame hospodársku krízu, pani komisárka, ale aj v dôsledku toho, že zameranie našej poľnohospodárskej politiky v uplynulých rokoch bolo nesprávne. Mali by ste teraz vlastne povedať, že liberalizácia zlyhala a že zameranie sa na svetový trh nie je pre poľnohospodárstvo riešením.

Najbližšie roky budú rozhodujúce z hľadiska ďalšieho smerovania nášho poľnohospodárstva. Preto sme vďační, že 22 ministrov poľnohospodárstva v Paríži jasne naznačilo, ktorým smerom sa má uberať. S mnohými vecami súhlasíme. V poľnohospodárstve potrebujeme spoľahlivé plánovanie a poľnohospodárska politika musí byť trvalo udržateľná. Práve to sme dlhý čas presadzovali.

Ceny klesajú pre poľnohospodárov, ale nie pre spotrebiteľov. To naznačuje, že naša poľnohospodárska politika v skutočnosti slúži len záujmom veľkých koncernov. Pani komisárka, povedali ste celkom správne, že musíme v tomto ohľade posilniť pozíciu poľnohospodárov, ale stále odmietate odpovedať na otázku, ako by sme to vlastne mali urobiť. Pokúsime sa na to nájsť odpovede. Počas najbližších rokov to bude naozaj rozhodujúce. Poľnohospodári nesmú byť len výrobcami surovín. Musia aktívne získať trhovú silu a v tomto výrobcovia potrebujú našu podporu.

Neustály tlak na ceny v odvetví poľnohospodárstva povedie k výrobkom nízkej kvality. Čoraz väčšia industrializácia v odvetví poľnohospodárstva vyústi do ďalšej straty biodiverzity a industrializované poľnohospodárstvo zvýši aj emisie CO₂ a metánu. Hovoriť o ochrane klímy, ale stále pokračovať na ceste industrializácie nemôže byť riešením!

Preto musíme ako Parlament brať svoju úlohu počas najbližších rokov veľmi vážne. Dúfame, že naša spolupráca s novou Komisiou bude konštruktívna.

James Nicholson, v mene skupiny ECR. – Vážená pani predsedajúca, všetci chápeme obavy mnohých subjektov z ostatných poľnohospodárskych odvetví a tieto subjekty si takmer s istotou mysleli, že kladíme prílišný dôraz na snahu o riešenie problémov sektoru mlieka. Ale tí z nás, ktorí sa na tom podieľali, vedeli, že neexistovali iné alternatívy a že problém mliekarstva sa musel byť vyriešiť, a dúfam, že teraz sme na ceste riešenia niektorých problémov, pred ktorými stála časť tohto sektora. Musíme sa teraz zamerať na iné oblasti.

Hovorili sme o problémoch, ktoré majú napríklad pestovatelia obilnín: zažívajú najnižšie ceny za dlhé obdobie a v oblasti, z ktorej pochádzam, majú tieto problémy aj pestovatelia zemiakov a jabĺk. Vlastne vám

môžem predložiť zoznam ďalších oblastí, v ktorých existujú vážne problémy. Ale jeden z najväčších problémov – a v tejto veci chcem podporiť to, čo povedala pani Harkinová – sú prieťahy pri schvaľovaní nových odrôd geneticky modifikovaných obilnín na dovoz do Európskej únie.

Zvyšujeme náklady na krmivá, čo zasahuje našich chovateľov ošípaných, chovateľov hydiny a hovädzieho dobytku, a urýchlenie týchto schvaľovacích konaní by určite pomohlo zlepšiť situáciu. Hrozí nám veľké nebezpečenstvo nadmernej byrokracie, nadmernej regulácie a právnych predpisov, ktoré dusia našich poľnohospodárov. Uvidíte to 1. januára pri zavádzaní informačného dokumentu o certifikácii výrobkov (CPID), ktorý je podľa môjho názoru absolútnou stratou času.

Hodnotenie v polovici obdobia nám prinieslo veľa zmien a my ich chceme zaviesť ešte viac. Myslím si však, že musíme preskúmať vplyv týchto zmien v príslušnom odvetví. Zo skúseností z oblasti, z ktorej pochádzam, viem, že mnohí chovatelia oviec a dojníc jednoducho odchádzajú z tohto odvetvia.

Toto je veľmi znepokojujúci trend. Musíme sa pozrieť na obe tieto odvetvia, na to, ako ich momentálne podporujeme. Môžeme pre ne urobiť viac? Môžeme ich tam udržať? Pretože si musíme uvedomovať, že mnohé z týchto odvetví, napríklad chov oviec a dojníc, sú citlivé z hľadiska životného prostredia, uskutočňujú sa v horských oblastiach a takých oblastiach, kde nie sú iné alternatívy, a myslím si, že musíme ešte raz preskúmať, ako podporujeme tieto časti odvetvia.

Patrick Le Hyaric, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, povedali ste, že kríza v poľnohospodárstve je hlboká, čo sme už vedeli. Malé a stredne veľké poľnohospodárske podniky jej už nedokážu čeliť. Pani komisárka, toto však nie je dôsledok technického problému, ale politiky deregulácie, ktorú ste presadzovali, politiky podkopávania základných zásad spoločnej poľnohospodárskej politiky, vášho odmietnutia vrátiť sa k plateniu minimálnych cien za prácu a vášho rozsiahleho trhového prístupu, ktorý je v rozpore so samotnou zásadou uprednostňovania Spoločenstva.

Na začiatku nového obdobia preskúmania spoločnej poľnohospodárskej politiky nastal čas pokladať poľnohospodársku prácu za misiu vo všeobecnom záujme, ktorá prispieva k spoločnému verejnému blahu. Nová poľnohospodárska politika preto musí byť aj politikou potravín, životného prostredia a územnou politikou.

Najprv musíme identifikovať ciele a smer tejto politiky, než rozhodneme o rozpočtových aspektoch. To by v každom prípade znamenalo zaplatiť zaručené základné minimálne ceny za vykonanú prácu a viedlo by to k produktívnemu poľnohospodárstvu, ktoré vytvorí pridanú hodnotu a zabezpečí zamestnanosť, a k stimulovaniu rozvoja poľnohospodárstva zohľadňujúceho potravinovú nezávislosť a poľnohospodárstva bojujúceho proti hladu.

Dnes všetky dôkazy naznačujú, že účinnosť v sociálnej, environmentálnej a zdravotnej oblasti závisí od poľnohospodárstva založeného na ľudskom rozmere jednotlivých poľnohospodárov, nie na priemyselnom základe. To by mali byť témy našej rozpravy, ak chceme konečne ukončiť krízu v poľnohospodárstve.

Lorenzo Fontana, v mene skupiny EFD. – (IT) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, súčasná kríza, ktorá zasiahla poľnohospodárstvo, je zrejým dôsledkom rýchlej územnej expanzie, ktorú v uplynulých rokoch uviedla do pohybu Európska únia, a predovšetkým nadmerne rýchlej globalizácie trhov.

Odvetvie poľnohospodárstva musí byť zabezpečené a chránené na základe uplatňovania zásad Zmluvy o fungovaní Európskej únie, najmä článkov 32 až 38, s osobitným odkazom na ciele, ktoré sa musia riadiť špecifickými právnymi pravidlami, ak sa majú dosiahnuť. V tomto odvetví nám pravidlá, ktoré určujú zásahy v prípade trhovej krízy, neumožňujú primerane reagovať na požiadavky odvetvia poľnohospodárstva na špecifickú ochranu poľnohospodárov počas mimoriadne náročného obdobia, ktoré ovplyvňuje celé poľnohospodárstvo a najmä odvetvia ovocia a zeleniny, ako napríklad jablká a broskvy, a obilnín, ako napríklad pšenice a kukurice.

Poľnohospodárom treba nielen pomôcť, ale treba im aj zaručiť trhovú ochranu, ktorá je zakotvená v základných pravidlách zmluvy. Žiaľ, toto sa deje len v obmedzenej miere. Všimli sme si to už skôr, napríklad počas krízy s mliekom a súčasnej krízy s ovocím a zeleninou.

Nadišiel čas, aby Európa prijala rozhodnejšie opatrenia a vo všetkých ohľadoch podporila našich poľnohospodárov, naše poľnohospodárske podniky a našu pôdu, čo sa, žiaľ, často zanedbáva. Potom by bolo potrebné vážne sa zamyslieť nad tým, čo sa robí na európskom trhu na podporu našich poľnohospodárskych výrobkov v porovnaní s výrobkami z krajín mimo EÚ a najmä – to by som chcel zopakovať – v súvislosti s ovocím a zeleninou.

Na základe vypracovania špecifických pravidiel, ktoré musí rešpektovať celá Európska únia a v súvislosti s ktorými musíme zabezpečiť, aby ich rešpektovali aj tie tretie krajiny, s ktorými máme významný objem obchodu poľnohospodárskych výrobkov, budeme hádam schopní vytvoriť trh, ktorý bude menej deformovaný a ktorý bude lepšie chrániť našich poľnohospodárov a poľnohospodárske výrobky EÚ.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, odvetvia vidieckeho hospodárstva skutočne trpia: pšenica, olivový olej, ovocie, zelenina a bavlna. Mali by ste vedieť, že medzi pestovateľmi broskyň v Grécku vládne hnev. Poviem vám len, že počas našej rozpravy zostalo nepredaných približne 200 000 ton broskyňového kompostu.

Situácia v odvetví pšenice je stále kritická a je potrebné okamžite aktivovať nástroj na verejný zásah v členských štátoch. Musíme podporiť výrobky s chráneným označením pôvodu a chráneným zemepisným označením.

Chov hovädzieho dobytku je tiež v hlbokkej kríze. Bol spomenutý sektor mlieka a celkom oprávnené sme prijali opatrenia na jeho ochranu. Chovatelia hovädzieho dobytku v severnom Grécku zablokovali colnicu Evzona a jedna z ich oprávnených požiadaviek je, aby na označeniach mliečnych výrobkov bolo uvedené miesto pôvodu. Uvádzanie miesta pôvodu podľa môjho názoru chráni výrobcov i spotrebiteľov.

Potrebujeme viac opatrení na podporu poľnohospodárskych výrobkov, a to v rámci Európskej únie i mimo Európy v tretích krajinách. Musíme ďalej racionalizovať trhy a účinne dohliadať na transparentnosť zásobovacieho reťazca a musíme znižovať prílišné rozdiely medzi cenami pre výrobcov a pre spotrebiteľov.

Ako som uviedol v rámci rozpravy o rozpočte na rok 2010, je osobitne dôležité zachovať v rozpočte dostatočnú rezervu na výdavky v oblasti poľnohospodárstva, aby sme dokázali reagovať na nepredvídané požiadavky iných odvetví poľnohospodárstva.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Takmer celé odvetvie poľnohospodárstva v Európe sa nachádza v kríze. Nebolo to spôsobené len globálnou hospodárskou krízou a recesiou spolu s poklesom domáceho a vonkajšieho trhu, ale aj spoločnou poľnohospodárskou politikou, neoliberalnou politikou, ktorú Európska komisia presadzovala počas uplynulých rokov. To výrazne prispelo k súčasnej kríze. Ak má odvetvie poľnohospodárstva už také obrovské problémy so ziskovosťou, čo sa stane, keď sa po roku 2013 zníži rozpočet na poľnohospodárstvo, ako si to želá veľa ľudí? Vyvolá to otázky v súvislosti s bezpečnosťou dodávok potravín v Európe.

Súčasná situácia je alarmujúca najmä pre chovateľov dobytku, ošípaných a pestovateľov ovocia a zeleniny. Víтам skutočnosť, že pani komisárka chce poskytnúť viac peňazí organizáciám výrobcov, ale to stále nebude stačiť na vyriešenie problémov odvetvia. Ďalšou alarmujúcou skutočnosťou je, že Európska únia sa počas uplynulých šiestich rokov stala čistým dovozcom hovädzieho mäsa. Teraz sme vydaní napospas vonkajším trhom.

Julie Girling (ECR). – Vážená pani predsedajúca, ak chcete vedieť, v akej ťažkej situácii sú poľnohospodári, pozrite sa na modifikovanú prahovú hodnotu nízkeho príjmu vlády Spojeného kráľovstva. Vychádza sa pritom z predpokladu, že rodina žije v chudobe, ak túto úroveň príjmu nedosiahne. Aktuálne údaje v Spojenom kráľovstve ukazujú, že do tejto kategórie patrí štvrtina všetkých britských poľnohospodárov.

Ale pomoc poľnohospodárom nesúvisí len s poľnohospodárskou politikou. Mali by sme tu postupovať komplexne. Spotrebiteľia chcú kupovať potraviny vysokej kvality, ktoré sa vyrábajú čo najbližšie k ich domovu. Európsky parlament si musí vypočúť požiadavky spotrebiteľov týkajúce sa jasného označovania krajiny pôvodu, aby si boli istí, odkiaľ pochádzajú ich potraviny. Na mnohých potravinách už máme označovanie krajiny pôvodu a nie je dôvod, prečo by povinné označovanie krajiny pôvodu nemalo byť rozšírené aj na ostatné odvetvia vrátane hlavných prísad spracovaných potravín.

Na začiatku budúceho roka budeme mať v Parlamente túto príležitosť. Postarajme sa o to, aby sme ju využili.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) V priebehu rokov a na základe postupných zmien spoločnej poľnohospodárskej politiky sme varovali pred jej dôsledkami a predložili sme alternatívy. Nikto, žiaľ, nepočúval a dnes sme sa dostali do zúfalej situácie, podobne ako aj portugalské poľnohospodárstvo. Varovali sme pred dôsledkami liberalizácie medzinárodného obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami a potravinami. Hovorili sme, že s poľnohospodárstvom sa nemôže zaobchádzať ako s nejakým priemyselným tovarom a že by malo byť vynechané z rozhovorov v rámci Svetovej obchodnej organizácie, aby sa nestalo predmetom špekulácií na akciovom trhu a finančných špekulácií.

Vždy sme hovorili, že potravinová nezávislosť a bezpečnosť by mali byť prioritou a že treba patrične oceniť tých, ktorí obrábajú pôdu. Z tohto dôvodu sme boli proti zrušeniu pomoci poľnohospodárstvu a proti ukončeniu kvót na mlieko. Vždy sme poukazovali na to, že poľnohospodárstvo v južných krajinách EÚ má osobitý charakter, ktorý treba rešpektovať, ak chceme zachovať výrobu vysokokvalitných potravín v týchto krajinách vrátane vína, olivového oleja, ovocia a zeleniny a ryže, ako aj mäsa a mlieka vyrábaného za celkom odlišných podmienok než v iných oblastiach.

Preto trváme na tom, že tieto politiky treba preskúmať a zohľadniť vysokú cenu výrobných faktorov, napríklad nafty, elektriny, hnojív, krmiva, úverov a poistenia. Musíme pomôcť poľnohospodárom pomocou politik, ktoré budú podporovať výrobcov a vytvoria pracovné miesta vo vidieckych oblastiach.

Je načase, aby sme dali prioritu rodinným poľnohospodárskym podnikom a vidieku, ktorý sa čoraz viac vyľudňuje, ako aj regionálnym výrobkom a domácim druhom. Naši poľnohospodári si to zaslúžia, pretože pre nás vyrábajú potravu.

John Stuart Agnew (EFD). – Vážená pani predsedajúca, vyzerá to tak, ako keby som sa dočasne pripojil k fanklubu pani Harkinovej, keď vás upozorňujem na existujúcu krízu na trhu s krmivami pre hospodárske zvieratá s odkazom na nepatrné stopy genetiky modifikovaných materiálov, ktoré by sa možno našli v 60 000-tonovej zásielke sóje.

Ak tieto stopy nepatria medzi tie, ktoré EÚ povolila, náklad sa nesmie vyložiť. Náklady prepravcu sú v takom prípade 2,3 milióna GBP, ale prichádza aj k závažnému narušeniu v nadväzujúcich článkoch reťazca, pretože nákladné autá sa musia vrátiť prázdne do výrobní krmív, ktoré majú zasa problém zohnať za veľmi krátky čas alternatívnu bielkovinu.

Po veľkom tlaku v tejto veci Európska komisia schválila ďalšie štyri odrody genetiky modifikovanej kukurice, ktoré považuje za bezpečné. Takéto schvaľovanie môže trvať viacero rokov, pričom poľnohospodárske podniky v Amerike celý čas prijímajú nové odrody genetiky modifikovanej kukurice. Tento problém vypláva opäť na povrch približne v rámci jedného roka.

V súčasnosti existujú aj viaceré genetiky modifikované odrody ľanu a bavlny, ktorých stopové množstvá sa môžu ľahko nepozornosťou zamiešať do veľkej zásielky sóje, čo takisto zapríčiní odmietnutie zásielky.

Je zvrátené, že zatiaľ čo existujú malé tolerancie povolené pre minerály, pôdu, uhynutý hmyz, kovové výplne a štiepky, neexistuje absolútne žiadna tolerancia pre jediné zdravé zrnko kukurice.

Neistota, ktorú spôsobuje táto politika nulovej tolerancie, viedla k prudkému nárastu výšky poistného za náklad určený pre chovateľov hospodárskych zvierat, a to ani nespomínam strach, ktorý vzniká, keď sa výrobca dozvie, že jeho objednávka krmiva nemôže byť splnená.

Táto situácia je nanajvýš neuspokojivá a vytvára zbytočnú krízu vo výrobe mäsa a vajec. Nalieham na Komisiu, aby k celej tejto veci pristupovala praktickejšie a citlivejšie a aby úroveň tolerancie pre prímеси genetiky modifikovaných látok priblížila k úrovni pre iné kontaminujúce látky.

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rád by som sa poďakoval pani komisárke za jej analýzu, ale chcel by som zdôrazniť, že v niektorých výrobných odvetviach existuje kríza ohrozujúca poľnohospodárstvo v niektorých oblastiach našej veľkej Európy.

Predovšetkým kríza, ktorá počas posledných mesiacov ovplyvňuje ceny pšenice, spôsobila teraz pokles cien až na úroveň, ktorá je prinízka na pokrytie nákladov, a v mnohých regiónoch Európy prišlo k obmedzeniu plôch, na ktorých sa zasialo na tento rok, čo by malo predstavovať 30 %, najmä v odľahlých oblastiach, ktoré majú obmedzené možnosti alternatívneho využívania. Na druhej strane, čo sa týka ovocia a zeleniny, pani komisárka upozornila na aspekt, ktorý je charakteristický pre novú spoločnú organizáciu trhu a ktorý necháva na organizáciách pestovateľov, aby sa vyrovnali s krízou.

Samozrejme, zdroje pridelené na tento účel v rámci operačných programov sú obmedzené a nie sú vôbec primerané na zásah v prípade štrukturálnych kríz, ktoré sú rozšírené tak ako kríza, ktorú zažívame. Možnože vyhovujú požiadavkám, ako ste povedali, buď prostredníctvom ekologického zberu úrody, alebo zničením malej časti úrody v prípade malých nerovnováh medzi dopytom a ponukou počas bežných rokov, ale určite nie v prípade rozsiahlych kríz, ako je kríza, ktorú zažívame.

To isté možno povedať o olivovom oleji a o iných odvetviach, ale myslím si, že v tomto momente je dôležité požiadať Komisiu o balík návrhov, o rozsiahly návrh týkajúci sa všetkých ďalších odvetví, pre ktoré sa neprijali žiadne špecifické opatrenia na riešenie súčasnej krízy, s výnimkou sektora mlieka.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, odvetvie poľnohospodárstva nebolo imúnne voči ťažkostiam, ktoré zasiahli hospodárstvo vo všeobecnosti. Pred mesiacmi sme mali príležitosť viesť rozpravu o situácii výrobcov mlieka, ale dokonca aj vtedy mnohí z nás povedali, že kríza zasahuje iné odvetvia poľnohospodárstva.

Celé odvetvie je v ťažkej situácii. Väčšina výrobcov má pri zdroji nízku cenu a hospodárske výsledky mnohých poľnohospodárskych podnikov začínajú klesať pod hranicu ziskovosti. Táto situácia odhalila nerovnováhu existujúcu medzi subjektmi v poľnohospodárstve a subjektmi v potravinárstve. Potreba presadiť transparentný systém stanovovania cien a obnoviť rovnováhu pri rokovaniach dotknutých strán v rámci súčasných právnych predpisov je problém, ktorý sa ešte musí vyriešiť.

Ďalšou otázkou, ktorá nás zamestnáva v tejto náročnej situácii, je pokles konkurencieschopnosti našich poľnohospodárov, ktorí na rozdiel od svojich konkurentov majú vysoké výrobné náklady. Žiadam, aby boli vypracované spoločné podporné opatrenia a aby riešenia nemuseli hľadať jednotlivé členské štáty nezávisle od seba.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, najprv by som chcel povedať, že som veľmi vďačný za to, že dnes vedieme rozpravu o tejto otázke, pretože z médií by ste mohli získať dojem, že kríza zasiahla len sektor mlieka. To nebola a nie je pravda a pre dotknutých poľnohospodárov je preto mimoriadne dôležité, aby sme dnes diskutovali o ich situácii v Európskom parlamente.

Hospodárska kríza poľnohospodárov tvrdo zasiahla. Posledný rozpočtový rok bol jedným z najhorších za celé desaťročie. Mnohým poľnohospodárskym podnikom výrazne klesli zisky a situácia pre mnohých poľnohospodárov je preto veľmi ťažká. Hospodárske krízy odkrývajú nedostatky – nedostatky spôsobené ľuďmi. Krízy sa stávajú katastrofami len vtedy, ak sa proti nim nič nerobí. Práve preto, že hospodárske krízy odkrývajú ľudské chyby, môžeme tieto chyby naprávať.

V každej kríze sa skrýva aj príležitosť, a práve tieto príležitosti musíme lepšie využívať. Aby sme to dokázali, musí Komisia: po prvé, reagovať rýchlejšie a dôslednejšie v prípade akéhokoľvek narušenia hospodárskej rovnováhy. Po druhé, musíme vytvoriť potrebný právny rámec, aby poľnohospodári samotní mohli regulovať trh. Po tretie, právne kompetencie organizácií výrobcov sa musia výrazne zlepšiť. Po štvrté, musíme výrazne zlepšiť a zjednodušiť využívanie poľnohospodárskych surovín na výrobu obnoviteľnej energie prostredníctvom regulácie trhu. Po piate, namiesto rozprávania o znižovaní byrokracie musíme tento problém konečne začať riešiť.

Preto opäť vyzývam na to, aby sme sa poučili z krízy a využili príležitosť, ktorá z nej vyplýva – sme to dlžní sami sebe a predovšetkým všetkým poľnohospodárom. V tejto súvislosti očakávam katalóg opatrení Komisie na začiatku roka 2010, ktorý budeme môcť podrobne prediskutovať v príslušnom výbore.

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). – (PT) Vážená pani komisárka, chcel by som vám poďakovať za to, že ste zasa tu v Parlamente – počas svojho mandátu ste nás navštevovali dôsledne –, aj keď je Komisia v prechodnej fáze. Problémy poľnohospodárstva však neberú ohľad na nálady politického kalendára a poľnohospodári od nás očakávajú, že vypracujeme riešenia ich problémov, ťažkostí a obáv.

Všetci si uvedomujeme, že hospodárska kríza zasiahla aj poľnohospodárstvo, nielen sektor mlieka, ako sa nás snažia presvedčiť médiá, ale aj iné odvetvia. Mlieko, ovocie a zelenina, obilniny a olivový olej boli v uplynulých mesiacoch tvrdo zasiahnuté, podobne ako predtým výroba mäsa, v dôsledku mimoriadnych výkyvov výrobných nákladov, ku ktorým vtedy prišlo.

Situácia s ovocím a zeleninou sa pravdepodobne ešte zhorší, keď sa trh ešte viac otvorí marockým výrobkom na základe novej dohody, ktorá bola nedávno prijatá. Je faktom, ako už uviedla pani komisárka, že na trhoch sa v uplynulých týždňoch ukázali pozitívne signály, ale nemali by sme to preceňovať, pretože ak príde k hospodárskemu oživeniu, v čo všetci dúfame, tak spolu s ním určite príde nárast cien ropy a zároveň nevyhnutne aj nárast výrobných nákladov v poľnohospodárstve.

Preto napriek politickému kalendáru, pani komisárka, musí Parlament žiadať, aby Komisia poskytla odpovede na tieto otázky. Poľnohospodári čakajú na politické signály z Parlamentu a Komisie, a preto je načasovanie tejto rozpravy, ktorú tu dnes vedieme, veľmi dobré a spája sa s nádejou, že Komisia dokáže vyslať určité

signály a povie, aké má informácie a aké opatrenia navrhuje v krátkodobom horizonte na zmiernenie týchto problémov.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, ešte raz vám ďakujem za pozornosť.

Cenová kríza rokov 2007 – 2008 poukázala na slabú pozíciu spotrebiteľov v súvislosti s nestálosťou cien. Poľnohospodárska kríza roku 2009 má pre poľnohospodárske podniky oveľa negatívnejšie dôsledky, než naznačujú indexy. Prečo? Pretože mnohí vykresľovali trend rastu poľnohospodárskych cien ako udržateľný a pretože poľnohospodári investovali v roku 2008 a na začiatku roku 2009 nepochybne priveľa – priveľa, pretože od začiatku desaťročia sa tu vytváralo oneskorenie.

Pri viacerých príležitostiach, pani komisárka, ste vyjadrili želanie nezasahovať rovnakým spôsobom do regulácie trhu. Ale zabudli sme počas uplynulých 20 rokov, že poľnohospodárske komodity sú primárne potravinárske výrobky a že potrebujeme určitý stupeň cenovej stability na oboch koncoch reťazca? Cenová stabilita je na jednej strane potrebná na úrovni spotrebiteľa, pretože z dôvodu iných finančných záväzkov, ako napríklad hypoték, výchovy detí a aktivít vo voľnom čase, spotrebiteľia už nemajú dostatočný zvyšok z príjmu, aby sa dokázali vyrovnáť s kolísaním cien. Na druhej strane je cenová stabilita potrebná na úrovni výrobcov preto, lebo podnikateľská činnosť súvisí so značným kapitálom, ktorý si vyžaduje veľké investície.

Organizácia v rámci odvetví, ktorá by zahŕňala všetky prvky zásobovacieho reťazca, ako aj nové subjekty, tým narážam na odvetvie hromadného stravovania a spracovateľské spoločnosti pre mrazené alebo aj čerstvo pripravované výrobky, môže nepochybne viesť k zavedeniu súkromných nástrojov na stabilizáciu cien.

Myslíte si, že je možné nájsť cestu vpred týmto smerom, pani komisárka, a je Komisia ochotná zúčastniť sa na takých diskusiách?

Diane Dodds (NI). – Vážená pani predsedajúca, chcela by som sa pani komisárke poďakovať, že opäť prišla, aby si nás vypočula, a chcem zdôrazniť niekoľko bodov, ktoré sa počas niekoľkých uplynulých mesiacov stali veľmi aktuálnymi v poľnohospodárstve v Severnom Írsku. Možno ste čítali, pani komisárka, že v grófstve Fermanagh nás v uplynulých týždňoch postihli mimoriadne záplavy. To viedlo k veľmi vážnym problémom poľnohospodárov, v neposlednom rade v súvislosti s prístupom k úrode na poliach, pretože mnohé cesty boli uzavreté a nepriechodné v dôsledku dažďa. Ovplyvní to aj ich schopnosť rozvážať močovku a tiež všeobecné straty, ktoré utrpia. Chcela by som požiadať Komisiu, aby túto situáciu preskúmala a uviedla, či možno priamo pomôcť poľnohospodárom v tejto oblasti.

Chcela by som Komisiu požiadať, aby preskúmala aj situáciu odvetvia zemiakov v Severnom Írsku. Mnohí pestovatelia zemiakov mi nedávno napísali, pretože ich vážne postihla aj veľmi vysoká úroveň zrážok za uplynulé týždne. Vyjadrujú svoje mimoriadne obavy v súvislosti s tým, či budú schopní dostať zemiaky z pôdy, a keďže sa s príchodom zimných mesiacov rýchlo blíži mráz, obávajú sa, že stratia úrodu. Opakujem teda, toto je odvetvie, časť odvetvia poľnohospodárstva v Severnom Írsku, ktoré momentálne prechádza veľmi náročným obdobím.

Prednedávnom som sa stretla aj s viacerými producentmi vajec, poľnohospodármi, ktorí práve vymieňajú súčasné chovné klieťky za kvalitnejšie. Chceli by od Komisie záruku, že sa počas dlhšieho obdobia od nich nebude požadovať opätovná výmena týchto klieťok, a chcela by som Komisiu opäť požiadať, aby túto vec preskúmala.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, kríza, ktorá zasiahla odvetvie poľnohospodárstva, je mimoriadne vážna a existuje nebezpečenstvo, že sa stane nezvratnou.

V našom regióne Apulia je hlavnou činnosťou a jedným z najväčších zdrojov príjmu pestovanie olív. Tento rok klesla cena olív na 30 EUR za 100 kilogramov a veľkoobchodná cena oleja na 2,50 EUR za kilogram a pri týchto cenách fungujú producenti so stratou. Hrozí, že extra panenský olivový olej, zelené zlato, ktoré bolo vždy pýchou našej krajiny, sa premení na občiansku a sociálnu smrť. Poľnohospodári v celom regióne blokujú cesty a demonštrujú.

Poviete, že všetko je v poriadku a že ceny opäť stúpajú, ale opíšem vám inú situáciu, ktorú poznám, pretože ju každý deň zažívam. Sú potrebné naliehavé opatrenia a chcel by som požiadať, aby sa aktivoval, podobne ako v prípade mlieka, fond solidarity pre pestovanie olív, ovocia a zeleniny. Čo sa týka pestovania olív, chcel by som požiadať o dodatočné naliehavé opatrenia a najmä o to, pani komisárka, aby nariadenie Komisie (EHS) č. 2568/91 o charakteristikách olivového oleja bolo pozmenené a doplnené s cieľom zahrnúť nukleárnu magnetickú rezonanciu ako metódu analýzy. To by nám umožnilo odhaliť prebiehajúce podvody páchané

na regáloch supermarketov vo forme fliaš s nápisom „extra panenský olej“, ktoré namiesto toho obsahujú zmesi upravovaných alebo rafinovaných olejov.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani Fischerová Boelová, ďakujem vám veľmi pekne za správu. Toto je dôležitý signál našim poľnohospodárom, ktorí musia žiť v tejto napätej situácii na trhu.

V správe ste poukázali aj na pokles dopytu v odvetví poľnohospodárstva. Práve preto je dôležité oživiť toto odvetvie a stimulovať dopyt. Viac ako kedykoľvek predtým musí teraz Komisia identifikovať krízy v začiatkových fázach bez ohľadu na odvetvie výroby a prijať proti nim účinné kroky.

Som presvedčená, že práve také citlivé odvetvie ako výroba potravín potrebuje trhové nástroje. Dodatočné výhody poľnohospodárstva vo forme udržiavania našej kultúrnej krajiny, starostlivosti o vidiek, biodiverzitu a mnoho ďalších vecí sú nenahraditeľné. To všetko musíme zachovať a zohľadniť vo svojich budúcich rozpravách o novej poľnohospodárskej politike.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, chcel by som sa vám poďakovať za vysvetlenie týkajúce sa odchýlok cien rôznych typov poľnohospodárskych výrobkov. Dospeli ste k záveru, že musíme naďalej sledovať situáciu, aby sme mohli v prípade potreby zareagovať.

Poukázali ste vlastne na nestálosť cien – nepriateľa číslo jeden moderného poľnohospodára – a ja by som sa chcel postaviť na obranu opätovného zavedenia a udržiavania verejnej politiky zameranej na tvorbu cien a reguláciu, ktorá by sa mohla zaviesť napríklad prostredníctvom monitorovacieho strediska pre ceny a obchodné marže, pričom by stanovovalo ceny spravodlivo pre všetkých, ktorí sú zapojení do tohto odvetvia, či už sú to producenti, spracovateľské spoločnosti alebo distribútori.

Ak dnes dopustíme, aby sa to dostalo do fázy, že ceny budú regulované súkromne, dôjde k zvýšeniu marže pre distribútorov a pre spracovateľské spoločnosti, a teda k veľkým problémom miestneho poľnohospodárstva. Vážená pani predsedajúca, napokon nemôžeme ignorovať ani skutočnosť, že musíme byť schopní rokovať s USA, najmä čo sa týka ceny pšenice, ktorá sa fixuje v Chicagu, pretože ide o globálnu otázku, nielen o európsku.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, robí mi starosti, že nedostatok koordinácie často znamená, že na poľnohospodárstvo sa neuplatňujú kritéria udržateľnosti.

Chcela by som položiť dve otázky: po prvé, v čase, keď sme svedkami rozširovania púští v južnej Európe, na ktoré mala výrazný vplyv zmena klímy, a vzhľadom na to, že využívanie pôdy je najdôležitejšou vecou, prečo sa vyplácajú peniaze za kľčovanie olivovníkov a viníc? Znamená to, že Európa platí za to, aby mala viac púští! Zastavíte to?

Po druhé, dohoda s Marokom: ak Európa presadzuje spoločnú zahraničnú politiku, musí brániť záujmy svojich občanov a európskej výroby. Európa rokuje o dohode s Marokom na kolenách a nezohľadňuje zásadu reciprocity, nezaručuje zdravie a dodržiavanie programov insekticídov a kvality potravín.

Ako je možné, že tento proces nielenže otvára dvere výrobkom nad rámec kvót, ale že aj ohrozuje kvalitu?

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) Je mimoriadne dôležité, aby sme teraz hovorili o kríze zasahujúcej odvetvia poľnohospodárstva, pretože sa objavili viaceré plány o tom, že poľnohospodárske dotácie sa po roku 2013 budú postupne znižovať. Zamyslime sa nad tým, aké vážne dôsledky mali liberálne opatrenia, ktoré sa zaviedli len nedávno. Poučme sa z týchto príkladov, aby sme neurobili opäť rovnaké chyby. Význam poľnohospodárstva počas nadchádzajúcich rokov výrazne vzrastie, keďže neustále narastá počet ľudí, ktorí na našej planéte trpia hladom.

Čo sa týka zjednodušovania, poľnohospodári majú, žiaľ, pocit, že vždy, keď sa hovorí o zjednodušovaní, nikdy sa v skutočnosti nezrealizuje. Musia dodržiavať čoraz komplexnejšie systémy. Zavádza sa séria nových opatrení v oblasti životných podmienok zvierat. Všetky tieto opatrenia zvyšujú náklady, s ktorými nemusia bojovať ich konkurenti. Okrem toho si každé jednotlivé opatrenie v oblasti životných podmienok zvierat vyžaduje čoraz väčšiu spotrebu energie, čo bude znamenať neustály nárast emisií CO₂.

PREDSEDÁ: PÁN LAMBRINIDIS*podpredseda*

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Vážený pán predseda, počas rozpravy o usmerneniach povedal pán Barroso, že trvalá udržateľnosť a ochrana biodiverzity budú prioritné ciele politiky v Európskej únii počas súčasného funkčného obdobia. Tieto ciele sa preto musia presadzovať vo všetkých politických oblastiach a, samozrejme, najmä v oblasti poľnohospodárstva. Chcela by som dnes na vás veľmi náliehať, aby ste presadzovali a podporili tieto opatrenia, a len tie opatrenia, ktoré prispievajú k zachovaniu biodiverzity a trvalej udržateľnosti.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predseda, vítam túto rozpravu. S mnohými problémami nemôžeme veľa urobiť, ale s inými môžeme urobiť veľmi veľa. Kolegovia spomenuli najmä problém nadmernej regulácie – o tom hovorí veľa poľnohospodárov v celej Európskej únii. Ľudia spomenuli aj geneticky modifikované potraviny a absolútne s nimi v tomto bode súhlasím: v tejto oblasti treba konať.

No oblasť, ktorá je podľa mňa pre nás tiež dôležitá, je oblasť vývozu živých zvierat. Hrozí tu nebezpečenstvo, že zavedieme toľko nariadení, že to bude nákladovo neúnosné, najmä pre poľnohospodárov a podniky vyvážajúce dobytok z nejakého ostrovného štátu, napríklad z Írska.

Niekedy si myslím, že by bolo zaujímavé porovnať napríklad cestovný harmonogram poslancov EP prichádzajúcich sem do Parlamentu s plánmi prepravy zvierat, ktoré sa vyvážajú do zámoria. Niekedy si myslím, že poslanci EP sú vystavení väčšiemu stresu.

V tejto súvislosti by sme mali byť veľmi opatrní a nemali by sme zavádzať priveľa nariadení, aby sme sa cenami nevytláčili z trhu.

Predseda. – Ďakujem vám, pán Kelly. Keďže každý by mal byť motivovaný hovoriť v tomto Parlamente rôznymi jazykmi, chcel by som poznamenať, že ste začali svoj prejav slovami *Merci, Monsieur President*. Predpokladám, že ste ma nežiadali o milosť, ale snažili ste sa povedať „ďakujem“, mal by som doplniť, že nie v gréčtine, pretože to by znelo *Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε!*

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Vážený pán predseda, situácia v odvetví poľnohospodárstva nie je len problémom. Nazval by som ju neudržateľnou: príjmy poľnohospodárov klesajú a rozdiel medzi tým, čo dostávajú poľnohospodári, a trhovou cenou pre spotrebiteľov sa každým dňom zväčšuje. Následníctvom je už utópiou a asociačné dohody sú opakovane porušované, ako napríklad v hanebnom prípade rajčín z Maroka, teda prípade, ktorý uznal Európsky úrad pre boj proti podvodom a v ktorom Komisia neprijala rozhodné kroky. Pravidlá o ochrane zdravia v podnikoch a kontroly ich dodržiavania sa uplatňujú v rôznej miere, čo spôsobuje úplne nespravodlivé podmienky.

Ak k tomu prirátame izolované prípady, ako napríklad zníženie cla pre odvetvie banánov, čo bude mať absolútne negatívne dôsledky, alebo skutočnosť, že chovatelia hospodárskych zvierat si nemôžu dovoliť vstupné náklady, budete so mnou súhlasiť, že budúcnosť tohto odvetvia je prinajmenšom neistá.

Pre poľnohospodárstvo v najodľahlejších regiónoch sú vyhliadky do budúcnosti navyše nielen neisté, ale mimoriadne znepokojivé. Poľnohospodári chcú pokračovať vo svojej práci, ale je to pre nich každým dňom ťažšie. Komisia musí akceptovať význam poľnohospodárstva. Postavte sa tomu zoči-voči!

Herbert Dorfmann (PPE). – (DE) Vážený pán predseda, pani komisárka, dámy a páni, je to naozaj tak, že v súčasnosti vládne v mnohých odvetviach poľnohospodárstva kríza. To má nepochybne veľa príčin. Jednou z nich je pravdepodobne liberalizácia poľnohospodárskej politiky z nedávnych rokov. Ak zo spoločnej poľnohospodárskej politiky odstránime čoraz viac záchranných sietí, kolísanie cien vzrastie. To našim poľnohospodárom spôsobuje čoraz väčšie problémy.

Cieľom z krátkodobého hľadiska preto musí byť nájdenie riešenia tejto krízy. Predovšetkým musíme však v súvislosti s prepracovaním poľnohospodárskej politiky zvážiť, čo môžeme proti tomuto kolísaniu cien urobiť. Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy máme ako Parlament povinnosť vystupovať aktívne. Skutočnosť, že ministri poľnohospodárstva sa nedávno stretli v Paríži mimo Rady, aby prediskutovali tieto otázky, je v zásade isto dobrá vec. Našou povinnosťou tu v Parlamente je však demonštrovať poľnohospodárom našu novú úlohu. Musíme nájsť demokratické riešenia budúcej poľnohospodárskej politiky.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážení páni predsedajúci, pokúsím sa teraz odpovedať na niektoré vyslovené otázky, ale myslím si, že táto diskusia tu jasne ukazuje, že spoločne chápeme ťažkosti, ktorým čelí naše odvetvie poľnohospodárstva.

Predovšetkým som bola trochu prekvapená, keď som počula, že sme vraj odstránili záchrannú sieť z odvetvia poľnohospodárstva. To určite nie je pravda. V skutočnosti tu je záchranná sieť v situáciách, keď poľnohospodári potrebujú pomoc. Máme priebežnú záchrannú sieť, ktorou sú priame platby. Tá určite funguje a je tu k dispozícii pre poľnohospodárov. Potom sú tu rôzne intervenčné systémy, súkromné skladovanie, systémy vývozných náhrad, ktoré začnú fungovať, keď budeme pokladať za nevyhnutné iniciovať tieto nástroje.

Čo sa týka zjednodušovania, prílišnej regulácie a byrokracie, absolútne s vami súhlasím, že by sme sa mali snažiť čo najviac uľahčiť situáciu poľnohospodárom, a z tohto dôvodu Rade predložím na jej zasadnutí v stredu niekoľko návrhov na dereguláciu na prediskutovanie.

Rada predložila 39 rôznych návrhov a mnohé z nich naozaj môžeme prijať. Iné sú politickejšie, vzťahujú sa na obdobie po roku 2013, ale som si istá, že tieto návrhy budú pre vás mimoriadne zaujímavé.

Čo sa týka rečníkov, ktorí hovorili o problematike geneticky modifikovaných produktov, predpokladám, že viete, že uvažujem celkom podľa rovnakých zásad, a myslím si, že je dôležité nájsť riešenie o odbornom údaji o prítomnosti neschválených geneticky modifikovaných produktov. Očakávam, že nová Komisia predloží takýto návrh.

Je pravda, že Európska únia je najväčším dovozcom poľnohospodárskych výrobkov, ale zároveň je aj ich najväčším vývozcom. Je to z toho dôvodu, že máme mimoriadne dobrú značku: európske výrobky sa na zámorských trhoch považujú za vysoko kvalitné. Preto by myšlienka, že teraz máme chrániť svoju vlastnú výrobu, poškodila naše odvetvie poľnohospodárstva.

Musíme byť teda aj naďalej viditeľní na vývozných trhoch a myslím si, že v budúcnosti – a dúfam, že Európsky parlament to v plnom rozsahu podporí – potrebujeme oveľa viac peňazí na podporu vysokokvalitných výrobkov na rozvíjajúcich sa trhoch. Myslím si, že môžeme dosiahnuť oveľa viac, ale potrebujeme trochu podpory.

Ďalej, čo sa týka regulačného rámca – nepočula som presne toto spojenie, ale myslím si, že to je podstatou pripomienky k tejto otázke. Dnes už majú poľnohospodári možnosť uzatvárať zmluvy s priemyslom, s mliekárňou, na určitý objem za pevnú cenu. Poľnohospodári to už môžu urobiť. A viete, že v skupine na vysokej úrovni pre sektor mlieka skúmame určité dobrovoľné spôsoby, ako zlepšiť tento systém.

Biodiverzita: úplne súhlasím s tým, že je to dôležité, a práve z toho dôvodu sme zahrnuli biodiverzitu do nových úloh, keď sme sa v novembri 2008 dohodli na kontrole stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky. Má to teda vysokú prioritu a úplne súhlasím s pripomienkami váženej pani poslankyne.

Čo sa týka opatrení: momentálne môžeme využiť všetky nástroje, ktoré máme v súčasnosti k dispozícii. Ale nové iniciatívy nemôže predkladať Komisia odchádzajúca z funkcie. Som si istá, že si tento problém uvedomujete, a preto dúfam, že nová Komisia začne čo najskôr fungovať.

Ďalej chcem podotknúť, že som veľmi rada, že Európsky parlament bude mať teraz úlohu ako dôležitý hráč v budúcnosti vďaka spolurozhodovaniu zavedenému Lisabonskou zmluvou. Nejde len o spolurozhodovanie o čisto poľnohospodárskych otázkach, ale aj o rozpočte. Budete tu teda mať obrovský vplyv na rozpočtové možnosti pre odvetvie poľnohospodárstva na obdobie po roku 2013.

Možno v budúcnosti už nebudem vystupovať na tomto mieste, môžem vám však zaručiť, že budem sledovať, ako preberiete nové právomoci v odvetví poľnohospodárstva.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) Hospodárska a finančná kríza nás zatiahla aj do poľnohospodárskej a sociálnej krízy, a preto vítam túto rozpravu v Parlamente, hoci prichádza dosť neskoro. Producenti (obilnín, bravčového mäsa, olivového oleja, ovocia, zeleniny atď.) zažívajú momentálne mimoriadne ťažkú situáciu vzhľadom na prepad dopytu a za svoje výrobky dostávajú veľmi nízke ceny v porovnaní s výrobnými nákladmi. Existujú aj problémy pri získavaní úverov. Tieto problémy vážne ovplyvňujú ich príjem. Nestabilita cien v poľnohospodárstve je veľmi komplexným problémom ovplyvňujúcim plánovanie a predvídavosť,

ktorú poľnohospodári potrebujú, a má veľmi závažné dôsledky pre úroveň ziskovosti a investícií. Je preto veľmi dôležité zaručiť podmienky pre udržateľnosť podnikov a aj stupeň cenovej stability, aby si producenti dokázali zaručiť živobytie prostredníctvom zlepšenia kvality výrobkov, čo bude mať pozitívny vplyv na celý reťazec od producentov až po spotrebiteľov.

Spyros Danellis (S&D), písomne. – (EL) Vykonávanie viacerých zamestnaní je v EÚ bežným javom a jeho cieľom je zabezpečiť dodatočný príjem k príjmu z poľnohospodárstva. Keďže malý poľnohospodársky podnik bude pravdepodobne zamestnávať pracovníkov, ktorí majú viacero zamestnaní, je zrejmé, že malý podnik je dnes zasiahnutý tvrdsie než veľký podnik. Je to z týchto dôvodov:

- okrem zníženia príjmu z poľnohospodárstva, bez ohľadu na výrobné odvetvie, na ktoré sa špecializuje, sa musí vyrovnáť aj:

- so znížením svojho príjmu z nepoľnohospodárskej oblasti alebo jeho celkovou stratou, zatiaľ čo:

- istota príjmu, ktorý má vo forme priamej pomoci, je absolútne neprimeraná na zaistenie dôstojnej životnej úrovne.

Z toho vyplýva, že bez ohľadu na odvetvie poľnohospodárstva, na ktoré sa výroba špecializuje, je potrebná horizontálna cieľená pomoc pre malé poľnohospodárske podniky, aby sa dokázali vyrovnáť s krízou.

16. Perspektívy rozvojového programu z Dauhy (DDA) po 7. ministerskej konferencii WTO (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je otázka na ústne zodpovedanie o perspektívach rozvojového programu z Dauhy po siedmej ministerskej konferencii WTO (B7-0232/2009), ktorú Komisii predkladá pán Moreira v mene Výboru pre medzinárodný obchod (O-0126/2009).

Vital Moreira, autor. – (PT) Pred niekoľkými týždňami som mal tú česť viesť delegáciu parlamentného Výboru pre medzinárodný obchod, ktorá sa zúčastnila siedmej ministerskej konferencie Svetovej obchodnej organizácie v Ženeve. Hoci kolo rokovaní v Dauhe – teda rozvojový program z Dauhy – nebol oficiálnym bodom programu tejto ministerskej konferencie, veľká väčšina oficiálnych delegácií členských štátov WTO využila príležitosť oznámiť svoje stanoviská k tejto téme a vyhlásiť, že kolo rokovaní v Dauhe chcú uzatvoriť do konca roku 2010.

Je však verejne známe, že v poslednej dobe sa v rokovaníach nedosiahol žiadny pokrok. Je mi preto ctou položiť Komisii nasledujúce otázky v mene Výboru pre medzinárodný obchod, ktorému predsedám:

Po prvé, môže Komisia poskytnúť zhodnotenie stavu situácie v hlavných oblastiach rokovaní v Dauhe, najmä v poľnohospodárstve, NAMA (prístupe na nepoľnohospodárske trhy) a službách? Aké boli hlavné úspechy Komisie na siedmej ministerskej konferencii WTO? O ktorých otázkach je podľa názoru Komisie potrebné ešte rokovať a ktoré sú najťažšie témy rokovaní?

Po druhé, aký vplyv bude mať ministerská konferencia WTO na prebiehajúce kolo rokovaní v Dauhe? Ako zabezpečí Komisia, aby sa hlavné rokovania zameriavali na rozvoj? Môže Komisia poskytnúť hodnotenie pravdepodobnosti úspešného ukončenia kola rokovaní o rozvoji v Dauhe do konca budúceho roku?

Moja tretia a posledná otázka znie: ako plánuje Komisia zahrnúť členov delegácie Európskeho parlamentu do prebiehajúceho kola rokovaní v Dauhe a do štruktúry WTO?

Keďže sa pýtam v mene Výboru pre medzinárodný obchod, chcel by som na záver zdôrazniť, že tento parlamentný výbor prikladá veľký význam plneniu nových povinností a využívaniu nových právomocí, ktoré má podľa Lisabonskej zmluvy. Výbor by tiež chcel nadviazať bližšiu a lepšiu spoluprácu s Komisiou v oblasti medzinárodného obchodu. Samozrejme, to si za odplatu vyžaduje ochotu Komisie spolupracovať s Parlamentom, počnúc odpoveďami na otázky, ktoré sme jej položili.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážený pán predseda júci, siedma ministerská konferencia WTO v Ženeve bola dôležitou príležitosťou vymeniť si názory so všetkými členmi WTO o svojich prioritách pre organizáciu. Myslím si, že je dôležité zdôrazniť, že siedma ministerská konferencia nebola rokovacou. Bola to skôr diskusia na rôzne témy.

Samozrejme, zoznam našich priorit začína rozvojovým programom z Dauhy. Ak sa tento program uskutoční, Dauha prinesie dobrý výsledok nielen pre európske, ale aj pre svetové hospodárstvo. Ak sa zvýši

protekcionalizmus, doplatíme na to všetci. Takisto všetci získame, ak sa hospodárstvo pozbiera. Dauha je najlepším nástrojom obchodnej politiky, ktorý je dostupný na oboch frontoch.

Rokovania v Dauhe tiež zabezpečia rozvoj, v ktorý dúfa tak veľa najchudobnejších krajín vo svete. Zabezpečia ho najmä prostredníctvom nových pravidiel prístupu na trh, poľnohospodárskej reformy a colného uľahčovania. Vo všetkých oblastiach rokovaní v Dauhe sa prihliadalo na rozvojový prvok pre zainteresované krajiny.

Samozrejme, rokovania v Dauhe môžeme uzavrieť len vtedy, ak sa zapoja všetky členské štáty WTO. V skutočnosti majú Spojené štáty vážne obavy a zábrany, o ktorých rokujú s veľkými rozvíjajúcimi sa ekonomikami. O niekoľko mesiacov uvidíme, ako sa vyvíjajú tieto diskusie, keďže skupine G20 sa blíži termín ukončenia rokovaní v Dauhe v roku 2010.

Myslím si, že všetci súhlasíme s tým, že ak chceme dosiahnuť ukončenie rokovaní v Dauhe pred koncom roka 2010, musíme v praxi vidieť návrhy prístupu na poľnohospodárske a nepoľnohospodárske trhy (NAMA) pred koncom marca 2010. To je konečný termín. Medzitým budeme naďalej presadzovať, aby sa zahrnuli záujmy Európskej únie v oblastiach, ako sú obchod a služby, a ochrana zemepisných označení.

Okrem rokovaní v Dauhe sa ministerská konferencia zaoberala niektorými dôležitými otázkami pre členov WTO. Naše priority zahŕňali potrebu posilniť úlohu WTO v oblasti monitorovania a analyzovania protekcionalizmu; vstup do WTO – ako napríklad vstup najmenej rozvinutých krajín do WTO, ktorý si určite myslíme, že sa musí podporovať; rastúci počet regionálnych dohôd o voľnom obchode – musíme zabezpečiť, aby tieto dohody skutočne dopĺňali mnohostranný obchodný systém; a nakoniec prínos obchodnej politiky k boju proti zmene klímy. Členské štáty WTO sa zhodli na tom, že Svetová obchodná organizácia môže a mala by pracovať v mnohých z týchto oblastí. Takže očakávam, že sa to pohne ďalej.

Čo sa týka vašej poslednej otázky, samozrejme, Parlament budeme naďalej podrobne informovať o tomto vývoji, najmä o rokovaní v Dauhe. Lisabonská zmluva v skutočnosti ponúka vynikajúcu príležitosť posunúť našu spoluprácu s Parlamentom o krok ďalej a to bude v nasledujúcich rokoch kľúčovou prioritou obchodnej politiky Komisie.

Georgios Papastamkos, *v mene skupiny PPE*. – (EL) Vážený pán predsedajúci, podporujeme mnohostranný obchodný systém a Svetovú obchodnú organizáciu ako ochrancu obchodného systému založeného na pravidlách a systéme, ktorý zaručuje účinnejšie riadenie globalizácie a spravodlivejšie rozdelenie jej výhod.

Presne *acquis* WTO urobilo veľa pre ochranu svojich členov počas súčasnej hospodárskej krízy, a to počnúc zavedením restriktívnych obchodných opatrení a zároveň ponechaním dostatočného priestoru na riadenie cieľa hospodárskej obnovy.

Ako Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) podporujeme integráciu rozvojového programu z Dauhy na základe integrovaného, ambiciózneho a vyváženého výsledku rokovaní. Naliehame na Komisiu, aby si udržala silnú rokovaciu pozíciu s cieľom skutočne posilniť prístup európskym tovarom a službám k trhom rozvinutých a rozvíjajúcich sa hospodárstiev.

Čo sa týka poľnohospodárstva, vyzývam Komisiu – a bol by som rád, keby ste to zaznamenali, pani Boelová – aby prísne dodržiavala rokovací mandát získaný od Rady, ktorý tiež určuje hranice rokovacej pozície na základe rovnakých ústupkov zo strany našich obchodných partnerov. Chcel by som zdôrazniť potrebu toho, aby sa naša pozícia k zemepisným označeniam silno obhajovala.

Výsledok rozvojového programu z Dauhy musí zabezpečiť účinnejšiu integráciu rozvojových krajín, najmä menej rozvinutých krajín, do svetového obchodného systému.

Na záver žiadame, aby sa posilnila práca medzi Svetovou obchodnou organizáciou a inými medzinárodnými organizáciami tak, aby sa zabezpečila vzájomná podpora a súdržnosť medzi obchodnými a neobchodnými oblasťami, ako sú trvalá udržateľnosť životného prostredia, dostatok potravín a bezpečnosti a dôstojné pracovné podmienky.

Harlem Désir, *v mene skupiny S&D*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, rokovania v Dauhe sa začali v roku 2001 s cieľom upraviť nerovnováhy, vlastne nespravodlivosti medzinárodného obchodného systému, ktorý sa zaviedol po kole rokovaní v Uruguaji, keď sa založila WTO.

Tým sa uznalo, že kolo rokovaní v Uruguaji nesplnilo všetky sľuby, ktoré sa týkali rozvojových krajín, a že krajiny juhu boli v nespravodlivej nevýhode, čo sa týka obchodných pravidiel, najmä v oblasti

poľnohospodárstva, pretože tieto obchodné pravidlá dovoľujú najbohatším krajinám chrániť svoj trh a pokračovať vo financovaní svojej výroby vrátane tej, ktorá je určená na vývoz, pričom počas tohto procesu spôsobovali krach mnohých poľnohospodárov z juhu. Túto situáciu symbolizovala bavlna.

Začatím rokovaní o rozvoji sa členské štáty WTO zaviazali doplniť a zmeniť mnohostranné obchodné pravidlá s cieľom zabezpečiť, aby bol obchod skutočne prospešný pre hospodársky a spoločenský rozvoj v každej krajine, na každom kontinente.

Preto musíme mať vždy na pamäti, že toto kolo rokovaní nie je ako hociktoré iné a že aj keď všetci ako pri všetkých rokovaníach čakajú na to, že sa dosiahne pokrok v otázkach, ktoré sa ich týkajú – čo sa týka industrializovaných krajín, sú to otázky priemyselných výrobkov a služieb – na začiatku sa dohodlo, že toto kolo bolo predovšetkým o obnovení rovnováhy v prospech rozvojových krajín.

Teraz po siedmej ministerskej konferencii, ako aj pred ňou sa rokovania v podstate zastavili na svahoch Capitol Hill vo Washingtone tak, ako sa v minulosti potopili v púšti Cancún. Vtedy to bolo do veľkej miery dôsledkom požiadaviek Európskej únie.

Tým, že industrializované krajiny požadovali počas rokovaní príliš veľa, len ohrozili konečný výsledok kola rokovaní a dôveryhodnosť dokonca aj WTO. Všetci sa sústreďujú výhradne na osobné ciele namiesto všeobecného cieľa, ktorým je vytvorenie mnohostranného obchodného rámca, ktorý sa zakladá na spravodlivejších pravidlách s cieľom podporiť spravodlivejší obchod a ktorý podporuje trvalo udržateľný rozvoj a odstránenie chudoby.

Prvým výsledkom tejto patovej situácie je zvýšenie počtu dvojstranných obchodných dohôd, ktoré sú často ešte nepriaznivejšie pre krajiny juhu. Je to krok späť.

Európska únia preto musí zaujať jasný postoj. Prioritou je uzavrieť toto rozvojové kolo a nie navzájom sa prekonávať tam, kde ide o priemyselné výrobky a služby. K týmto rokovaniam sa nemôže pristupovať tradičným a úzkoprým spôsobom, pri ktorom sa všetci jednoducho prenasledujú.

Vedie to k mŕtvemu bodu a núti pustiť zo zreteľa hlavnú otázku: potrebu vytvoriť nový spôsob regulácie medzinárodného obchodného systému, ktorý bude tvoriť súčasť nového globálneho riadenia, ktorý žiada každý, predovšetkým od G20 s cieľom riešiť skutočné súčasné úlohy, ktorými sú spravodlivý rozvoj na všetkých kontinentoch, odstránenie chudoby, potravinová bezpečnosť, rešpektovanie sociálnych práv a dôstojnej práce, a boj proti zmene klímy.

Počas týchto rokovaní musí Európska únia ukázať, čo robí na zabezpečenie toho, aby obchodné pravidlá v budúcnosti pomohli zlepšiť túto situáciu. Na základe tohto sa musia brať do úvahy všetky nasledujúce body diskusie:

- o poľnohospodárstve: dodržiavanie záväzkov z júla 2008, ukončenie rokovaní o postupoch, zaručenie najmä zvláštneho a rôzneho zaobchádzania, rešpektovania špeciálnych výrobkov a bezpečnostných mechanizmov, rozvíjanie poľnohospodárskej podpory v súlade s udržateľným poľnohospodárstvom a potravinovou bezpečnosťou,

- o výrobkoch NAMA: žiadať rozvojové krajiny o zníženie taríf – tu končím, – ktoré sú v súlade s ich úrovňou rozvoja,

a

- o službách: ochrana práv každej krajiny na pokračovanie regulovania svojich verejných služieb.

Michael Theurer, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, pred dvoma týždňami sa v Ženeve konalo siedme zasadnutie ministerskej konferencie Svetovej obchodnej organizácie. Mal som príležitosť zúčastniť sa konferencie ako predstaviteľ delegácie Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu a ako spoluautor prispieť k súčasnému spoločnému návrhu uznesenia.

Môžeme a musíme sa poučiť zo štyroch skúseností. Hospodárska a finančná kríza priniesla tiež prudký pokles vo svetovom obchode. Rýchle ukončenie kola rokovaní v Dauhe je preto dôležité, aby dalo nový podnet svetovému hospodárstvu.

Obnovenie spravodlivého a voľného svetového obchodu je to, čo rokovania v Dauhe môžu a skutočne musia dosiahnuť. Európska únia prešla dlhú cestu, aby vyhověla svojim partnerom, najmä v rozvojových krajinách. Napríklad sme sľúbili zrušiť všetky vývozné dotácie pre poľnohospodárske výrobky.

Teraz musíme uzavrieť rokovania. Aby sa tak stalo, potrebujeme signál politickej vôle. V skupine ALDE sme odhodlaní dosiahnuť záver rokovaní v Dauhe. Teraz! Preto je nevyhnutné spojiť sily, aby sme doviedli kolo rokovaní k záveru. Európska únia v tom môže a musí hrať vedúcu úlohu. Mali by sme tiež prevziať úlohu premostenia, napríklad spojiť Spojené štáty a krajiny s rozvíjajúcou sa ekonomikou a rozvojové krajiny tak, ako požadujeme v našom spoločnom uznesení.

Teraz musíme tiež zvyšovať informovanosť verejnosti. Potrebujeme širšiu podporu občanov. Mali by sme zdôrazňovať výhody svetového obchodu, keďže voľný a spravodlivý svetový obchod je dobrý pre nás všetkých.

Nevidím žiadnu alternatívu k rokovaniam v Dauhe. Alternatívou by bola súťaž o dvojstranné dohody, ktoré by ohrozili prístup pre slabšie krajiny a začlenenie ľudských práv a environmentálnych cieľov. To sa nesmie stať. Preto musíme teraz uzavrieť kolo rokovaní v Dauhe.

Martin Häusling, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, kolo rokovaní v Dauhe sa ťahá teraz už osem rokov a veľká väčšina rozvojových krajín v skutočnosti v prvom rade nechcela toto kolo rokovaní v Dauhe. Na začiatku chceli Spojené štáty a Európa vnútiť súhlas rozvojových krajín použitím koncepcie rozvoja. Medzitým však rokovania dvakrát zlyhali. Len veľkí poľnohospodárski vývozcovia, Brazília, Argentína a možno India, sa zaujímajú o niečo, čo sa skutočne v tejto oblasti deje. EÚ urobila *de facto* tiež krok späť, ak sa pozrieme na bežné požiadavky EÚ za posledných niekoľko rokov a tiež na to, čo máme pred sebou na ďalšie roky.

Skutočne sa však musíme objektívne pozrieť na to, čo vzišlo z posledných niekoľkých rokov, iné ako dvadsať rokov politiky liberalizácie. Táto politika liberalizácie je čiastočne zodpovedná za hospodársku a finančnú krízu, ktorú prežívame. Nemôžeme sa správať, ako keby sme mohli pokračovať tak ako doteraz. Nechcem spomenúť dôsledky na svetovú klímu, ak budeme pokračovať tak ako doteraz a nebudeme mať vhodné pravidlá.

Teraz sme mali konferenciu v Ženeve, na ktorej uprostred krízy každý vyhlásil, že musíme pokračovať tak ako doteraz a môžeme jednoducho počkať, kým kríza skončí a potom pokračovať tam, kde sme skončili. Znova a znova sa tvrdí, že kolo rokovaní v Dauhe poskytne nový podnet na obnovu hospodárstva. Všetky čísla však nasvedčujú tomu, že to tak nebude a okrem toho časy a obdobia budú príliš dlhé. Ďalším opakujúcim sa tvrdením je, že rozvojové krajiny sa budú môcť potom podieľať na obnove. Ak však objektívne zhodnotíme situáciu, musíme povedať, že to neprinesie obnovu pre väčšinu rozvojových krajín, ale skôr naopak. Namiesto toho bude celkový vplyv na väčšinu rozvojových krajín negatívny. Nemôžeme preto odporučiť mnohým rozvojovým krajinám, aby uprostred krízy s nami spolupracovali.

Hoci sa žiaden z členských štátov Svetovej obchodnej organizácie alebo žiadna veľká politická skupina v Európskom parlamente neodváža povedať to, my Skupina zelených/Európska slobodná aliancia to povieme: žiadame konečne uzavrieť kolo rokovaní v Dauhe, ktoré už roky viazne v slepej uličke a v súčasnej dobe je úplne nevhodné. Sme presvedčení, že WTO musí pracovať na reforme a že vo svojej súčasnej podobe nie je schopná pomôcť pri riešení celosvetovej krízy. V budúcnosti potrebujeme spravodlivý obchod a nie len obchod, ktorý je v zásade voľný.

Ak sa pozrieme na odvetvie poľnohospodárstva za posledných dvadsať rokov, čo mu vlastne táto trvalá liberalizácia priniesla? Viedla k obrovskému tlaku na racionalizáciu v priemyselných štátoch. Procesy sa industrializovali a rozvojové krajiny v podstate nemali z toho nič okrem destabilizovaných trhov. Namiesto toho, aby sme dali zásade potravinovej nezávislosti oprávnený význam v diskusiách, sme dali absolútnu prioritu zásade úplne voľného trhu. Z tohto dôvodu uznesenie Zelených žiada, aby sa neinvestoval žiadny ďalší politický kapitál do mŕtveho kola rokovaní v Dauhe. Požadujeme nový začiatok procesu.

Jan Zahradil, v mene skupiny ECR. – (CS) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, nachádzame sa, samozrejme, v čase hospodárskej recesie alebo krízy, a to je nepríjemné, ale také krízy prichádzajú a odchádzajú, sú cyklickou súčasťou trhového hospodárstva a nesmú byť zneužívané na zavedenie nadmerných regulácií obmedzujúcich hospodárstvo, pretože takéto regulácie nám zostanú aj po skončení samotnej krízy, a to sa týka aj medzinárodného obchodu. Európska únia preto nesmie podľahnúť lákaniu protekcionizmu v obchodných vzťahoch, tým by sme poškodili nielen sami sebe, ale hlavne tým, ktorým chceme pomáhať, teda najmä najmenej rozvinutým krajinám, ktorých plnú hospodársku integráciu do svetového obchodného systému musíme podporovať.

V mene skupiny Európskych konzervatívcov a reformistov mi dovoľte, aby som ocenil prístup skupiny Európskej ľudskej strany a skupiny ALDE, ktoré spolu s nami pripravili vyvážený návrh uznesenia

o rozvojovom programe z Dauhy po siedmej konferencii Svetovej obchodnej organizácie. Práve tomuto rozvojovému programu musí poslúžiť pokrok v medzinárodnom obchode a ak s tým Spojené štáty majú problémy, tak Európska únia musí prevziať vedúcu úlohu v úspešnom dokončení kola rokovaní v Dauhe a tiež v sprostredkovaní plnej účasti týchto najmenej rozvinutých krajín vo svetovom obchode.

Európska integrácia začala voľným obchodom. Európska únia alebo Európske spoločenstvo začalo ako obchodná zóna a Európska komisia – tak v súčasnom, ako aj v budúcom zložení – si, dúfam, uvedomí, kde sú korene európskej integrácie, a vráti sa k nim. Mali by sme pokračovať v sprostredkovaní plnej účasti týchto najmenej rozvinutých krajín vo svetovom obchode a takisto v uzatváraní ďalších dvojstranných a regionálnych dohôd o voľnom obchode ako doplnku k mnohostrannému rámcu.

Helmut Scholz, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, otázky, ktoré položil predseda výboru v tejto rozprave, odrážajú celosvetovú situáciu. Rovnováha nášho celosvetového hospodárskeho poriadku je katastrofálna. Dve miliardy ľudí žijú v extrémnej chudobe. Zmena klímy už prinútila viac ako 40 miliónov ľudí opustiť svoje domovy a šírenie globálneho finančného obchodovania viedlo k najhoršej hospodárskej kríze za posledných 80 rokov.

Pán Zahradil, máme historickú úlohu iniciovať úplne nové nariadenie svetového hospodárstva, a to tak, že sa budeme riadiť cieľmi trvalej udržateľnosti, ochrany životného prostredia, sociálnej spravodlivosti a potravinovej bezpečnosti. Ak sa pozriem na Ženevu, môžem len povedať, že konferencia Svetovej obchodnej organizácie túto úlohu nesplnila. Príležitosť, ktorú mohlo priniesť stretnutie štátov, sa napriek všetkým ubezpečeniam premárnila.

Sprostredkovatelia rokovaní v Dauhe očividne stále pracujú v rámci úplne zastaraného rámca a – myslím si, že by sme tu mali byť úprimní – nesplnili rokovací mandát. Podľa názoru Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice sa to nevyhnutne musí zmeniť, pretože neúspech rokovaní v Ženeve a Ríme a komplikované rokovania teraz v Kodani priamo spolu súvisia.

Preto vyzývam Komisiu, aby priamo pracovala s Európskym parlamentom pri formulovaní predefinovaného rokovacieho mandátu s cieľom ďalej rozvíjať a transformovať WTO. Musí to zahŕňať dôležitosť zostavenia svetového obchodu pri vytváraní svetových kríz a prípadne aj pri boji proti nim a zároveň pri riešení potrebnej opätovnej regulácie obchodných vzťahov.

Bastiaan Belder, v mene skupiny EFD. – (NL) Vážený pán predsedajúci, bezvýchodisková situácia kola rokovaní v Dauhe nevyhnutne vrhla na začiatku tohto mesiaca zlé svetlo na samit WTO. V čase hospodárskej krízy s pochmúrnymi vyhlídkami na rok 2010 je úspešné uzatvorenie kola rokovaní v Dauhe najdôležitejšou politickou prioritou. Odhady týkajúce sa podstatných príjmov z hľadiska obratu obchodu a nárast prosperity mi dávajú dôvod na nádej, že záväzky zo Ženevy sa skutočne naplnia a tak bude rok 2010 zlomový pre kolo rokovaní v Dauhe.

Ako Holanďan som veľmi zvedavý na stanovisko pani komisárky o dvoch návrhoch, ktoré predložila holandská vláda na samite WTO. Ako vnímate vytvorenie skupiny „zelených predjzdov“ v rámci WTO pozostávajúcej z krajín, ktoré chcú zrušiť obchodné tarify na trvalo udržateľné výrobky s cieľom podporiť ich využitie? A taktiež, pani komisárka, súhlasíte s názorom holandského predstaviteľa, že rast rokovacieho systému WTO nedržal krok s globalizáciou? Mohli by ste hľadať riešenie?

Marine Le Pen (NI). – (FR) Vážený pán predsedajúci, napriek očividnému zlyhaniu liberalizácie obchodu za ostatných 30 rokov, ktoré viedlo k deindustrializácii veľkoobchodu rozvinutých krajín a ochudobneniu menej rozvinutých krajín, napriek finančnej a bankovej kríze a teraz kríze dlhu členských štátov, ktorú spôsobila finančná a obchodná globalizácia, na čom sa zhodli všetci nezávislí ekonómovia, generálny riaditeľ WTO pán Lamy chce naďalej urýchľovať proces plnej liberalizácie medzinárodného obchodu.

Všetky dostupné štatistiky ukazujú, že globalizácia viedla k masovej nezamestnanosti a zníženiu miezd, ktoré sa skončia vtedy, keď sa európske mzdy prispôbia mzdám v Číne alebo Indii.

Je to ten model hospodárskeho rozvoja, ktorý má Európa navrhnúť pre Európanov?

Existuje iný model: oprávnená ochrana európskych ekonomík pred nespravodlivou konkurenciou z krajín s nízkymi mzdami. Takýto protekcionizmus musí ísť ruka v ruku s vytvorením nového medzinárodného menového systému, ktorý zaručuje spravodlivý obchod. Je to neprijateľné, pretože je nelogické oddeliť obchodné rokovania od menových rokovaní.

Pán Lamy a všetci tí, ktorí súhlasia s nekontrolovaným voľným obchodom, neobhajujú spoločné dobro, ale skôr záujmy finančných a obchodných inštitúcií, ktoré ich platia. Ak budú európske inštitúcie pokračovať v tomto smere, kríza legitímnosti, ktorá ovplyvňuje WTO a MMF dnes, ich bude nevyhnutne ovplyvňovať aj zajtra.

Ak je toto vašim cieľom – zničiť európsky priemysel a poľnohospodárstvo a premeniť náš kontinent na menej rozvinutú hospodársku oblasť – tak potom konajte, ako hovorí pán Lamy.

Ak naopak chcete zachrániť Európu, tak premiestnite pána Lamyho, ako na tom trvá Maurice Allais, nositeľ Nobelovej ceny za ekonomiku. Je to jediné premiestnenie, ktoré by mohla Európa uvítať.

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) Obchodný deficit Európskej únie sa v ostatných piatich rokoch alarmujúco 3,5-násobne zvýšil. Zvýšenie obchodného deficitu v takomto rozsahu je neudržateľné. Za polovicu zvýšenia tohto obchodného deficitu je zodpovedný obchod Európskej únie s Čínou. V dôsledku celosvetovej hospodárskej krízy tento obchod výrazne klesol, ale polovica zostávajúceho deficitu a v skutočnosti celý obchodný deficit zaznamenaný v prvej polovici roku 2009 zodpovedá nášmu súčasnemu obchodnému deficitu s Čínou.

Nedávno som čítal knihu od amerického autora, ktorá opisuje nasledujúci scenár. Rybu chytenú na európskom pobreží zmrazia a potom dopravujú do Číny. Tam ju rozmrazia, vykostia, znovu zmrazia a dopravujú späť do Európy. Robí sa to preto, lebo mzdy v Číne sú o toľko nižšie, že to stojí za obrovskú spotrebu energie rybu zmraziť, prepraviť, zmraziť a prepraviť naspäť do Európy. Každá jedna strata práce v Európe je zodpovedná za zvýšenie emisií CO₂ vo výške mnoho stoviek kíl.

Súčasný obchodný systém podporuje rast emisií CO₂. Rast nezamestnanosti v Európe znamená vyššie emisie CO₂. Od podpísania Kjótskeho protokolu Čína stonásobila svoje emisie CO₂, pretože sa s tým neviažu žiadne sankcie. Nové nariadenia WTO sú prijateľné len vtedy, ak zahrnú aj aspekty ochrany klímy. Ak chceme, aby tieto nariadenia zabránili rastu emisií CO₂ a nie ho podporovali, potrebujeme sankcie.

Kader Arif (S&D). – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, cieľ kola rokovaní v Dauhe bol jasný. Malo to byť kolo rokovaní podporujúce rozvoj, kolo umožňujúce rozvojovým krajinám napraviť nerovnováhy spôsobené liberálnymi politikami, ktoré sa doteraz uplatňovali v rámci neslávne známeho washingtonského konsenzu.

Nie je prekvapujúce – hoci odsudzujem túto skutočnosť – že počas tohto krízového obdobia sú stanoviská, ktoré podporujú spravodlivý obchod, na ústupe. Podľa Spojených štátov, ktoré sa nepohnú, kým sa neschváli zdravotná reforma, a v súvislosti s rastúcim odporom zo strany odborov a priemyselných lobistických skupín, Európa nedokáže posunúť hranice, a preto je nepravdepodobné, že sa tak skoro dosiahne dohoda.

Väčšina v tomto Parlamente preto využíva túto skutočnosť, aby sa vrátila k svojej ideológii o agresívnom obchode založenej výlučne na záujmoch získania väčšieho prístupu na trh. Zvalte vinu na krízu. Takýmto správaním a predovšetkým snahou otvoriť trhy a odstrániť všetky prekážky obchodu tí v pravom krídle navyše úplne zabúdajú, že je v našom záujme, aby sme mali silných obchodných partnerov, ktorí sú plne integrovaní do systému svetového obchodu. Skutočnosť je taká, že žiadnu rozvojovú krajinu nemôže takáto dohoda posilniť.

Spolu s pánom Désirom, spravodajcom našej skupiny o tomto uznesení, sme predložili niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k spoločnému kompromisnému textu, ktorý vypracovali európske pravicové politické strany. Samozrejme, chcel by som, aby sa prijalo uznesenie našej skupiny, ale to sa nestane.

Preto naše pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predstavujú niekoľko skutočností. Po prvé, je absolútne nevyhnutné, aby verejné služby ostali mimo rámca rokovaní, pretože sa týkajú základných potrieb ľudí a nemôžu sa ponechať na trhy.

Ďalej, osobitný prístup by sa mal venovať výrobkom, ktoré sú citlivé pre rozvojové krajiny, najmä v oblasti poľnohospodárstva. Príchod finančnej a hospodárskej krízy vymazal z mysli ľudí potravinovú krízu. Nezabúdajme, že potravinová nezávislosť by mala byť našou najvyššou prioritou, prvý z rozvojových cieľov tisícročia.

Na záver sme presvedčení, že oblasť verejného zásahu v rozvojových krajinách by sa mala zachovať nielen vylúčením akejkoľvek liberalizácie verejných zmlúv, ale aj ochranou nových priemyselných odvetví.

Týchto niekoľko bodov, ktoré nie sú dlhým zoznamom, predstavuje absolútne minimum na to, aby sa zabezpečilo, že kolo rokovaní v Dauhe bude skutočne podporovať rozvoj. Ak sa neobjavia v konečnom texte, vyzvem svoju skupinu, aby hlasovala proti.

(potlesk)

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, najskôr by som chcel zdôrazniť, že pred niekoľkými mesiacmi, mimo stretnutia riadiaceho výboru Svetovej obchodnej organizácie, ktorej som členom, jeden kolega z Namíbie vyjadril svoje sklamanie, že ceny určitých európskych poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych výrobkov v Namíbii sú nižšie v porovnaní s miestnymi výrobkami. Je to jedno z mnohých trhových deformácií, pre ktoré musia nájsť riešenie rokovania v Dauhe.

V tejto súvislosti sme ako Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu predložili pozmeňujúci a dopĺňajúci návrh, ktorý vyzýva – nielen pokiaľ ide o Európu, samozrejme, veľmi oslovujeme aj Spojené štáty, ako si pani komisárka dobre uvedomuje – aby sa všetky formy vývozných dotácií úplne zrušili, a to hneď.

Po druhé, čo sa týka otázky služieb, okrem mnohých vecí, ktoré treba povedať, by som chcel zdôrazniť, že je potrebné robiť jasný rozdiel medzi službami a verejnými službami. V kontexte rokovaní v Dauhe musíme bojovať a prijať záväzok, aby sme dosiahli liberalizáciu služieb, čo často znamená pribrať skutočných národných oligarchov, ktorí potláčajú rozvoj miestnych hospodárstiev. Títo národní oligarchovia existujú v komunikačnom sektore, bankovom sektore, sektore poisťovníctva a iných. Musíme tu skutočne odlišovať od všetkého, čo sa týka verejných služieb, a musí to byť samozrejme zodpovednosť národného štátu.

Po tretie, bod, ktorý sa ešte nespomenul: nachádzame sa v dobe Lisabonskej zmluvy, a preto vyzývam Komisiu, ako to robí aj naše kompromisné uznesenie, aby prehodnotila medziinštitucionálnu dohodu.

Musíme dospieť k celkom novému *modus vivendi* vo vzťahoch medzi Parlamentom a Komisiou, aby mal Parlament úplný prehľad o všetkých rokovaníach a rôznych fázach rokovaní, aby Parlament mohol prijať počas rokovaní odporúčania a aby Parlament mohol zohrávať plnú a zodpovednú zúčastnenú úlohu, ako sa deje aj v prípade iných, aj keď podobných rokovaní s prístupovými štátmi EÚ.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Vážený pán predsedajúci, ekonóm a nositeľ Nobelovej ceny Maurice Allais 5. decembra povedal, že skutočným pôvodcom krízy je Svetová obchodná organizácia a že je nevyhnutne potrebná reforma. Vo svojej analýze uviedol, že súčasnú masovú nezamestnanosť spôsobila hromadná liberalizácia obchodu – liberalizácia, z ktorej majú úžitok len bohatí.

WTO, skupina G20 a Komisia zostávajú hluché voči utrpeniu ľudí, aby vyhovel medzinárodným finančným a veľkým kapitalistickým nadnárodným spoločnostiam, a to tak, že chcú za každú cenu uzavrieť kolo rokovaní v Dauhe a vyhlásiť absurdnú vojnu protekcionizmu. Aby to dosiahli, neváhajú falšovať hospodárske dejiny, a to tak, že pripisujú krízu z roku 1929 a druhú svetovú vojnu protekcionizmu. Dali sa na hanebný cynizmus v najvyššej miere, pričom tvrdia, že to robia v záujme najchudobnejších krajín.

Ako ukazuje Maurice Allais a inteligentní ekonómovia, úplná liberalizácia obchodu spôsobuje hospodársku súťaž, ktorá stavia každého proti všetkým, ako aj premiestňovanie, pričom vyvoláva obmedzovanie platov, masovú nezamestnanosť a tým krízu v našich ekonomikách. Ak nebudeme reagovať, univerzálny voľný obchod nakoniec zničí našu civilizáciu oveľa rýchlejšie ako globálne otepľovanie.

Pre nás je naliehavé a nevyhnuté vydať sa cestou primeraného protekcionizmu, ktorý je rozumný, sociálne spravodlivý a poctivý, a ktorý predstavuje vzájomne výhodnú spoluprácu rôznych ľudí a kontinentov.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, potrebujeme revolúciu v demokracii. Veľmi jasne si spomínam, že rozpravy, ktoré dnes počúvame, sa v tomto Parlamente začali pred desiatimi rokmi. Chcel by som vás vyzvať, pani komisárka, aby ste osobitne brali do úvahy to, čo povedal pán Désir, ale aj to, čo povedala Skupina zelených/Európska slobodná aliancia a niektorí ľavicoví poslanci.

Nevidíte, že s prístupom, s ktorým vstúpila Európska únia do rokovaní, nemôžeme ako poctiví sprostredkovatelia prekonať nerovnováhu v súvislosti s tým, čo v súčasnosti vidíme v Kodani, a že v skutočnosti potrebujeme nový prístup? V mnohých veciach, ktoré dnes rozvojové krajiny robia, to už nie sú rozvojové krajiny. Sú to krajiny s rozvíjajúcou sa ekonomikou, industrializované krajiny a veľmi sebavedomé. Ak my v Európe nebudeme mať odvahu začať odznovu so spravodlivými požiadavkami, potom skončíme presne tam, kde nechceme byť, a to konkrétne pri protekcionizme a pri opakovaní roku 1933 a následných rokoch v Európe.

George Sabin Cutaş (S&D). – (RO) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, nechcem sa dostať do sporu s niektorými svojimi kolegami poslancami, ktorí hovorili predtým mnou, ale som presvedčený, že úloha Svetovej obchodnej organizácie sa stala o to dôležitejšou, keďže súčasné komplikované situácie, ktoré ovplyvňujú hospodárske prostredie, si vyžadujú, aby mnohostranné inštitúcie dohliadali na obchodné postupy.

Svetová obchodná organizácia bude cez rozvojový program z Dauhy pokračovať v zlepšovaní podmienok pre svetový obchod a investovanie uplatňovaním jasnejších pravidiel. Vzhľadom na dôležitú úlohu, ktorú zohrával rozvojový program z Dauhy v hospodárskom raste a v znižovaní nezamestnanosti a chudoby, som presvedčený, že program sa musí uzavrieť v priebehu roku 2010 a rozvojové kritérium sa musí zachovať ako jeho hlavný pilier. Program sa potom môže stať spoľahlivým rámcom pre koordináciu aktivít mnohých hospodárskych hráčov, pričom nám pomôže dostať sa z recesie a podujat sa na hospodársku obnovu.

Na záver by som chcel odporučiť, aby Európska komisia poskytovala Európskemu parlamentu pravidelné aktualizácie o príslušnom stave rokovaní o rozvojovom programe z Dauhy.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, rád by som poďakoval najmä pani komisárke za veľmi jasné predstavenie myšlienok Európskej únie pri rokovaní v Ženeve, pretože pre nás je kolo rokovaní v Dauhe o poskytnutí nového rámca pre svetové hospodárstvo, ktoré prechádza touto krízou.

Nemyslím si, že je veľmi jednoduché, aby sa 153 štátov dohodlo na spoločnom riešení, ale zvlášť pre malé a stredné podniky – a tieto tvoria základ európskeho hospodárstva – je, samozrejme, uľahčovanie obchodu jedným z najdôležitejších bodov, ktoré si musíme objasniť, ak chceme v budúcnosti umožniť 2 – 3 % celosvetový hospodársky rast a taktiež preto, aby sme mohli zabezpečiť zamestnanosť nielen tu v Európe, ale aj v mnohých chudobných krajinách sveta.

Preto je pre nás tiež dôležité chrániť výroby, ktoré vyrábame, najmä v poľnohospodárstve, prostredníctvom označenia pôvodu tak, aby pridaná hodnota mohla byť náležite využívaná aj miestne.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcel podať správu o alarmujúcej skutočnosti a navrhnúť možné riešenie.

Po prvé, alarmujúca skutočnosť, ktorú som zistil, je, že WTO je na ceste žalosťne nedosiahnuť cieľ, pre ktorý bola vytvorená a ustanovená, a tým je zníženie chudoby – v najchudobnejších krajinách – ako sa tu už spomenulo pri niekoľkých príležitostiach. Na podvýživu dnes trpí miliarda ľudí, z ktorých 700 miliónov sú paradoxne poľnohospodári.

Z poľnohospodárskeho hľadiska je riešenie to, že musíme bezpochyby zastaviť monokultúru určenú na vývoz, najmä v Afrike, a namiesto uprednostňovania medzinárodného obchodu uprednostniť samozásobiteľské poľnohospodárstvo v týchto krajinách.

Buď budeme pokračovať ako doteraz a Afrika bude naďalej krachovať, alebo radikálne zmeníme smer a môžeme začať dýchať, najmä v Afrike, a opakujem, stane sa tak pomocou samozásobiteľského poľnohospodárstva, ktoré musí mať prednosť pred medzinárodným obchodom.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Je čas zmeniť priority medzinárodného obchodu a odmietnuť voľný obchod na základe jeho negatívneho prínosu k finančnej, hospodárskej, potravinovej a sociálnej kríze, ktorú ľudia teraz zažívajú, pri rastúcej nezamestnanosti a chudobe. Voľný obchod slúži iba záujmom najbohatších krajín a hlavných hospodárskych a finančných skupín.

Je potrebná zásadná zmena v rokovaní, aby sa uprednostnil rozvoj a sociálna podpora, tvorba pracovných miest s právami a boj proti hladu a chudobe. To znamená zrušiť daňové raje, investovať do potravinovej nezávislosti a bezpečnosti, podporiť kvalitné verejné služby a rešpektovať právo vlád na zachovanie svojich hospodárstiev a verejných služieb, najmä v oblastiach zdravotníctva, vzdelávania, vody, kultúry, komunikácií a energie.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, chcela by som sa vyjadriť k tomu, čo povedal jeden vážený poslanec – že Európska únia by mala byť poctivým sprostredkovateľom v týchto rokovaní. Nie som proti tomu, ale nechcem, aby Európska únia bola jediným bankárom v tomto kole rokovaní.

Všeobecne sa uznáva, že Európska únia hrala kľúčovú úlohu pri udržaní vlaku na správnej koľaji. Dôvodom je, že v predchádzajúcich kolách rokovaní sme boli veľmi zraniteľní pre naše odvetvie poľnohospodárstva a pri týchto rokovaniach to tak nebolo. Predložili sme presvedčivú ponuku a to znamená, že teraz sme vo veľmi priaznivej situácii.

Ale tiež musím povedať – nielen tu, ale povedala som to aj inde vrátane rokovaní v Ženeve – že Európska únia neurobí ďalšie ústupky v poľnohospodárstve. Natiahli sme to najviac, ako sme mohli, a to sa skutočne uznalo.

Kolo rokovaní o rozvoji v Dauhe malo byť rozhodne rozvojovým. Myslím si, že rokovací text, ktorý máme dnes pred sebou, ukazuje, že ak uzavrieme toto kolo rokovaní, naozaj sa dosiahne rozvoj. Napríklad povinnosti na otvorenie trhu pre rozvojové krajiny nebudú rovnaké, ako pre rozvinuté krajiny, a najchudobnejšie krajiny – najmenej rozvinuté krajiny – vôbec nebudú musieť otvoriť svoje trhy. Európska únia podporila tento flexibilný prístup.

Dnes je Európska únia jediným industrializovaným blokom, ktorý úplne otvoril svoje trhy najmenej rozvinutým krajinám, a umožnil im prístup vo všetkých oblastiach bez cieľ a bez kvót. Žiadne iné industrializované krajiny neurobili toľko ako my, ale tieto bloky budú nútené urobiť to isté, čo sme urobili my, ak budeme môcť uzavrieť toto kolo rokovaní.

Pokiaľ ide o to, či je dohoda dosť dobrá, myslím si, že byť schopný dosiahnuť konsenzus medzi viac ako 150 rôznymi krajinami s úplne rozdielnymi prístupmi bude pravdepodobne znamenať, že nikdy nedosiahnete to najlepšie zo všetkého. Ale myslím si, že predložené ponuky z Európskej únie sú presvedčivé a určite budú mať za následok výhody pre svetový obchod.

Na záver môžem len zopakovať ochotu a otvorenosť Komisie v súvislosti s novou úlohou, ktorú v budúcnosti bude hrať Parlament pri spolupráci a transparentnosti v rámci diskusií, ktoré určite budeme mať k otázkam obchodu.

Predsedaajúci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Filip Kaczmarek (PPE), písomne. – (PL) Dámy a páni, obchod môže byť základom trvalého a spravodlivého rozvoja. Chudobu a hlad neodstránime zo sveta bez pomoci obchodu. Tí, ktorí rozmýšľajú inak, odsudzujú chudobných na neustále využívanie pomoci, neustálu závislosť a neustálu neistotu, čo sa týka budúcnosti. Len ozajstné trhové hospodárstvo vytiahne chudobné krajiny a ich obyvateľov z pasce súčasnej závislosti. Globalizácia môže byť požehnaním a nie kliatbou. Pozastavenie rokovaní Svetovej obchodnej organizácie, pokiaľ ide o kolo rokovaní o rozvoji v Dauhe, uškodilo najviac rozvojovým krajinám. Je to o to smutnejšie, že sa to deje v čase potravinovej a hospodárskej krízy, a krízy na trhu pohonných hmôt. Mali by sme robiť všetko, čo je v našich silách, aby sme obnovili dôveru v mnohostranný systém obchodu. Ak sa nenájde riešenie tohto problému, chudobní, vylúčení a ohrození ostanú tam, kde sú. Veľmi pekne vám ďakujem.

Tokia Saïfi (PPE), písomne. – (FR) Uzavretie kola rokovaní v Dauhe zostáva problémom a siedma ministerská konferencia, ktorá sa konala v Ženeve na začiatku decembra, nevytvorila podmienky na posilnenie mnohostranného rámca medzinárodného obchodu. Skutočnosťou je, že práca WTO je veľmi dôležitá pre globálnu hospodársku obnovu. Svet po kríze, ktorý bude svetom vzájomných závislostí, sa bude musieť chrániť pred hospodárskym nacionalizmom a prehnaným protekcionizmom, a to tým, že sa bude zameriavať na reguláciu a zachovanie prostredia spravodlivého obchodu. Viac ako kedykoľvek predtým musíme mať teraz na pamäti, že naším cieľom je ambiciózne a vyvážené uzavretie kola rokovaní v Dauhe. Prostredníctvom svojich konštruktívnych návrhov o poľnohospodárskej zložke (početné ústupky a dôkladná reforma SPP), Európska únia významne prispela k tomu, že sa priblížila k dohode. Preto tieto početné ústupky musia zodpovedať pokroku vo vzťahu k prístupu na nepoľnohospodárske trhy (NAMA) a k službám. WTO je medzinárodný orgán, ktorý môže pomôcť v boji proti nerovnostiam a posilniť kapacity obchodu rozvojových krajín. Napriek tomu musí byť schopná sa reformovať a brať do úvahy vzťahy medzi obchodom a trvalo udržateľným rozvojom.

17. Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii: Švédsko/Volvo, Rakúsko/Štajersko, Holandsko/Heijmans (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom je správa (A7-0079/2009) pána Reimera Bögeho v mene Výboru pre rozpočet o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii: Švédsko/Volvo; Rakúsko/Štajersko; Holandsko/Heijmans (COM(2009)0602 – C7-0254/2009 – 2009/2183(BUD)).

Reimer Böge, spravodajca. – (DE) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, dnes v skutočnosti opäť diskutujeme o návrhu na mobilizáciu Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii. Obdobie medzi týmito správami sú stále kratšie. Tentoraz sa to týka žiadostí Švédska a Rakúska v súvislosti s prepúšťaním v automobilovom odvetví a Holandska v súvislosti s prepúšťaním v odvetví stavebníctva.

Rád by vám ešte raz pripomenul, že jediným účelom tohto fondu s ročným stropom 500 miliónov EUR je pomáhať pracovníkom, ktorí pociťujú dôsledky veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu, a podporovať ich výhradne cez ďalšie vzdelávanie a odborné školenia a cez príležitosť opätovne získať primeranú prácu.

Pre nás je v tejto súvislosti osobitne dôležité vo všeobecnej rovine opäť zdôrazniť, že v budúcnosti by sa mali predkladať len samostatné návrhy alebo samostatné správy, a nie viacnásobné žiadosti na mobilizáciu Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii ako v tomto prípade, čo sa, dúfajme, stalo naposledy.

Chceli by sme ešte raz poukázať na to, že pomoc poskytovaná Európskym fondom na prispôsobenie sa globalizácii by nemala nahradiť opatrenia, za ktoré zodpovedajú spoločnosti na základe vnútroštátneho práva alebo kolektívnych zmlúv, ani opatrenia na reštrukturalizáciu spoločností alebo odvetví. Ostáva nám podrobiť kritike ešte jeden bod a Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci v tomto určite nepoľaví. Ide konkrétne o to, že výdavkové rozpočtové prostriedky sa očividne systematicky presúvajú z Európskeho sociálneho fondu, no Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii je koniec koncov samostatný a špecifický nástroj s vlastnými cieľmi a termínmi.

Celková konkrétna suma pre tieto tri projekty, o ktorej dnes hovoríme a o ktorej musíme rozhodnúť tento týždeň, je 15,9 milióna EUR. Žiadosti Švédska a Holandska v tomto smere vychádzajú z právneho základu článku 2 písm. a), konkrétne najmenej 500 prepustených pracovníkov v období štyroch mesiacov v jednom podniku v jednom členskom štáte. Žiadosť Rakúska je založená na článku 2 písm. b), konkrétne najmenej 500 prepustených pracovníkov v období deviatich mesiacov, najmä v malých a stredných podnikoch. Ako som povedal, žiadosť Švédska sa týka celkovo 4 687 prepustených pracovníkov v spoločnosti Volvo, ktorá vyrába automobily, a 23 prepustených u dodávateľov a nadväzujúcich výrobcov. Švédsko na tento účel požiadalo o príspevok z Európskeho fondu prispôsobenia sa globalizácii (EGF) vo výške 9,8 milióna EUR.

Žiadosť Rakúska sa týka 744 prepustených v 9 podnikoch, z ktorých 400 má byť poskytnutá pomoc z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii. Rakúsko na tento účel požiadalo o 5,7 milióna EUR. Súčasná žiadosť Holandska sa týka 570 prepustených pracovníkov v jednom podniku (Heijmans N.V.), z ktorých 435 pracovníkom má byť poskytnutá pomoc v celkovej sume okolo 386 000 EUR.

Podľa posúdenia Komisie spĺňajú tieto žiadosti kritéria oprávnenosti, s čím môžeme po podrobnom preskúmaní len súhlasiť. Bez toho, aby som chcel ovplyvňovať kolegov z Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, rád by som poukázal na to, že tento výbor, ako sme sa v tomto postupe dohodli, vyjadrí svoje stanovisko ešte pred prijatím rozhodnutia vo Výbore pre rozpočet a veľmi podrobne sa pozrie aj na jednotlivé detaily. Poukázal napríklad na to, že v prípade Švédska zo 4 687 spomenutých prepustených pracovníkov len 1 500 má byť poskytnutá pomoc.

V prípade spoločnosti Heijmans možno napríklad stanoviť, že dôjde k prepusteniu ďalších 400 ľudí, prevažne pracovníkov so zmluvami na dobu určitú, ktorí nie sú zahrnutí v tejto žiadosti. V tejto súvislosti sa budú vždy objavovať prípadné otázky, ktoré tu celkom oprávnené treba klásť, ale ktoré nám však nemôžu zabrániť, aby povolenie uvoľniť prostriedky, o ktoré krajiny požiadali, dostalo vo všeobecnosti zelenú.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predseda júci, vážené poslankyne a vážení poslanci Európskeho parlamentu, rád by som poďakoval pánovi spravodajcovi za vyjadrenie podpory návrhu Komisie, ktorého cieľom je uvoľnenie prostriedkov z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii a ktorý je reakciou na prepúšťania v automobilovom odvetví vo Švédsku a Rakúsku a v odvetví stavebníctva v Holandsku.

Vážený pán Böge, vaša podpora bola doplnená niekoľkými pripomienkami, najmä dvoma bodmi rozpočtovej povahy, o ktorých som mal už príležitosť hovoriť pri predchádzajúcej rozprave a ku ktorej by som sa chcel dnes vrátiť.

Prvý rozpočtový bod, ktorý ste predostreli, sa týka zdrojov financovania. Tvrdíte nám, že Európsky sociálny fond nemá byť jediným zdrojom financovania. Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii je z rozpočtového hľadiska špecifickým nástrojom, ktorý nemá k dispozícii svoje vlastné prostriedky. Prostriedky sa pred uvoľnením musia previesť, čo po prvé znamená, že musíme určiť rozpočtové položky, ktoré ponúkajú vhodné možnosti, a po druhé musíme navrhnúť rozpočtovému orgánu, aby uvoľnil takto určené sumy prostredníctvom pozmeňujúceho návrhu k rozpočtu. Táto činnosť sa vykonáva od prípadu k prípadu podľa potreby.

Je pravda, že Európsky sociálny fond bol doteraz hlavným zdrojom financovania. Nie je to len výsledkom podobnej povahy tohto fondu. Je to hlavne vďaka skutočnosti, že fond má k dispozícii významné množstvo prostriedkov. V roku 2009 má Európsky sociálny fond k dispozícii takmer 11 miliárd EUR v prostriedkoch na platby. Z tejto celkovej čiastky sa využilo do konca novembra 6 miliárd EUR. Celkový objem platieb v prospech Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii v roku 2009 predstavuje 53 miliónov EUR, t. j. 0,5 % pridelených rozpočtových prostriedkov Európskeho sociálneho fondu. Až doteraz metóda, ktorú sme zvolili a ktorá bola z istého hľadiska logická a ľahšia než iná, nezabrzdila ani neohrozila plnenie cieľov, ktoré má Európsky sociálny fond. Napriek tomu však súhlasím s tým, že je nevyhnutné diverzifikovať zdroje platieb, a môžem vás uistiť, že Komisia sa tejto téme venuje. Dúfam preto, že vám nabudúce budeme môcť predstaviť niekoľko možných scenárov.

Druhý bod, ktorý ste spomenuli, nie je výlučne rozpočtovej povahy, ale je skôr rozhodovacej povahy, keďže žiadate Komisiu, aby v budúcnosti predkladala svoje návrhy na uvoľnenie prostriedkov z Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii v samostatných dokumentoch. Komisia si je vedomá výhod tohto prístupu od prípadu k prípadu, ktorý by napríklad úplne odstránil riziko tajných dohôd či záruk. Je pravda, že pôvodne použitá metóda bola celkom prirodzeným postupom, ktorý do istej miery uľahčoval administratívne riešenie problémov, ale podľa môjho názoru vecná a politická podstata hovorí veľmi jasne v prospech postupu od prípadu k prípadu a Komisia bude odteraz týmto spôsobom postupovať.

Lambert van Nistelrooij, v mene skupiny PPE. – (NL) Vážený pán predsedajúci, neobvyklá doba si vyžaduje neobvyklé opatrenia. Európa svojím Európskym fondom na prispôbenie sa globalizácii, nástrojom ušitým na mieru, premieňa slová na činy. Hromadné prepúšťanie viac ako 700 riadnych pracovníkov v stavebnej spoločnosti Heijmans N.V. v Holandsku, nehovoriac o ďalších v zahraničí, napríklad v Belgicku a Spojenom kráľovstve, si vyžaduje ciele kroky. Odvetvie stavebníctva má dôležité miesto v regióne Brabantsko, kde aj bývam, a vplyvy masového prepúšťania tohto druhu ďaleko presahujú samotný región.

Kroky Európy sú správne zamerané na zachovanie odbornosti a zručností. Kríza pre ľudí znamená, že strácajú svoje pracovné miesta, i keď skúsenosť nám ukázala, že je veľký nedostatok zručných odborníkov zvlášť v stavebníctve. Centrum mobility spolu so zachovaním odbornosti a tiež pracovných miest tam, kde to je možné, je preto dobre zvolený nástroj pre spoločnosť Heijmans. Holandské ministerstvá spolu s regionálnymi orgánmi, napríklad regionálne orgány provincie Severné Brabantsko, teraz pracujú na tom, aby urýchlili presne ciele investície do projektov, infraštruktúry a stavebníctva. Snažíme sa tak ukázať ľuďom, ktorí strácajú svoje pracovné miesta, že predkladáme účinné riešenia aj z finančného hľadiska.

Opäť by som poukázal na to – zvlášť tento týždeň na pozadí samitu v Kodani – že veľmi naliehavo potrebujeme dodávky energie a opatrenia zamerané na energetiku v oblastiach stavebníctva a dopravy. Zmenili sme pravidlá v Parlamente v ďalších oblastiach. V tejto súvislosti by som vás chcel upozorniť na rýchlejšie vyplácanie finančných prostriedkov a zálohových platieb z regionálnych fondov, a preto musíme podporovať aktívne kroky Parlamentu. Bol by to prínos aj pre spoločnosť ako Heijmans, ktorá sa vždy zameriava na kontinuitu a kvalitu. V tomto duchu tieto tri návrhy, zvlášť návrh týkajúci sa spoločnosti Heijmans, bezvýhradne podporujeme.

Frédéric Daerden, v mene skupiny S&D. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, počet žiadostí o poskytnutie prostriedkov z tohto fondu stále narastá. Hlavný dôvod je hospodárska kríza, ktorú náš kontinent prežíva.

Kríza ovplyvňuje základné odvetvia európskeho priemyslu, o čom svedčia tieto tri posledné žiadosti v automobilovej oblasti a oblasti stavebníctva, ktoré dostali kladnú odpoveď.

Rád by som využil túto príležitosť a pripomenul vám, že bez najnovšej revízie nariadenia, ktorým sa fond riadi, počas ktorej sa medzi kritériá oprávnenosti pridala aj hospodárska kríza, by z právneho hľadiska mnohé zo žiadostí, ktoré teraz dostávame, neboli mohli dostať kladnú odpoveď.

To dokazuje, že v čase krízy sa v rámci tejto inštitúcie Európskeho parlamentu, keď je prítomná politická vôľa, tvoria vysokokvalitné politické nástroje, ktoré majú naši spoluobčania k dispozícii. Politická vôľa môže stále hrať svoju úlohu, pretože po prečítaní správy spravodajcu pána Bøgeho zisťujem, že podstatné body na zlepšenie fungovania fondu v nej sú: urýchliť prerokovávanie žiadostí, aby sme reagovali na krízu, ktorej čelíme, prestať predkladať žiadosti spoločne a používať financovanie aj z iných zdrojov než len z Európskeho sociálneho fondu.

V tomto poslednom bode najlepším riešením by bolo prideliť fondu samostatné platobné rozpočtové prostriedky ako pri iných fondoch, ale poznáme stanovisko Rady k tejto veci a plne chápem, čo pán komisár povedal.

Veľmi ma tešia prejavy dobrej vôle. V tejto súvislosti nepochybujem, že nesporná užitočnosť tohto fondu spolu s vôľou Parlamentu povedú k tomu, že sa dosiahnu naše ciele posilniť tento fond.

Marian Harkin, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii je konkrétnym vyjadrením solidarity s pracovníkmi, ktorí stratili svoje pracovné miesta v dôsledku veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu.

Ako poslankyne a poslanci tohto Parlamentu môžeme byť do istej miery spokojní, že dokážeme prispieť k zmierneniu niektorých priamejších vplyvov prepúšťania na týchto pracovníkov a naozaj im poskytnúť istú nádej do budúcnosti.

Našou úlohou by však nemalo byť len schváliť tento fond. Našou povinnosťou je urobiť všetko pre to, aby sa v pravom rade zaručilo, že všetky kritériá sa splnia, ale tiež urobiť, čo je v našich silách, aby sa zaručilo, že Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii vytvorí pridanú hodnotu.

Jedným z dôležitých problémov, ktorý predložil Výbor pre zamestnanosť, je, že opatrenia navrhnuté členskými štátmi dopĺňajú ďalšie opatrenia spolufinancované štrukturálnymi fondmi, a my naozaj potrebujeme viac než len jednoduché utvrdenie, že je to tak. Musí sa jasne preukázať, že je to tak, pretože nám to pomôže zabezpečiť pridanú hodnotu, o ktorej som hovorila.

Pridaná hodnota bude výsledkom aj toho, že EGF nenahradí opatrenia, ktoré sú v právomoci spoločností, ale ktoré sú významným doplnením opatrení prijatých na vnútroštátnej úrovni.

Keď už hodnotíme pridanú hodnotu Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii v rámci postupu rozpočtového preskúmania viacročného finančného rámca na obdobie 2007 – 2013, mal by to byť podľa môjho názoru trvalý proces a v tejto oblasti musíme byť ostražití.

Ďalšia záležitosť, ktorá vo mne vyvoláva isté obavy, je plnenie zásad rovnosti mužov a žien a nediskriminácia v rámci tohto fondu.

Pri týchto troch programoch zameraných na poskytnutie pomoci som si zbežne prezrela členenie podľa pohlavia a je v nich zastúpených 91 %, 72 % a 79 % mužov. Pozrela som sa na niektoré ďalšie programy, ktoré sme doteraz financovali, a je tu náznak, že oveľa väčšie percento finančných prostriedkov išlo prepusteným mužom. Môže ísť o štatistickú odchýlku alebo o situáciu, keď z toho či onoho dôvodu je väčší počet žiadostí pre pracujúcich mužov.

A na záver musíme pozorne vyhodnotiť všetky žiadosti, pretože je rozhodujúce, aby pomoc bola dostupná čo najrýchlejšie a najúčinnšie.

Marije Cornelissen, v mene skupiny Verts/ALE. – (NL) Vážený pán predsedajúci, hneď na začiatku by som chcela uviesť, že môžeme schváliť využitie Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (EGF) pre tieto tri žiadosti. Tieto žiadosti splnili kritériá, a tak prepustení pracovníci majú nárok na podporu z tohto fondu.

Chcela by som však využiť túto príležitosť a upozorniť na hlavný nedostatok EGF. V súčasnosti vytvárame spoločnú víziu budúcnosti hospodárstva a pracovného trhu v Európe. Rôzne politické skupiny v tomto Parlamente sa možno plne nezhodnú na tom, ako to presne robiť alebo ako ďaleko v tomto smere ísť, ale dosiahli sme primeranú dohodu o základnom smerovaní. Potrebujeme väčšiu udržateľnosť a väčšiu

komplexnosť. Ak chceme dosiahnuť tieto ciele, musíme sa teraz chopiť príležitosti. Práve teraz, keď bojujeme s krízou, musíme prijať opatrenia, ktorými sa viac priblížime k tomuto trvalo udržateľnému hospodárstvu.

Podľa môjho názoru pri terajšej mobilizácii EGF niektoré príležitosti vychádzajú nazmar. Obrovská hanba je, že fond, jeden z našich nástrojov v boji proti kríze, neukazuje smer ďalšieho postupu. Musíme nabrať odvahy robiť správne rozhodnutia. Ak zabezpečíme, že ľudia, ktorí teraz strácajú svoje pracovné miesta v odvetviach znečisťujúcich životné prostredie, napríklad v automobilovom priemysle, sa radšej preškolia na prácu v udržateľných odvetviach s perspektívou budúcnosti, než by mali uviaznuť v minulosti, jasne ukážeme, akým smerom sa chceme pohnúť a zároveň to posunie inovatívne, komplexné a udržateľné hospodárstvo o krok vpred.

Hynek Fajmon, *v mene skupiny ECR*. – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dnes diskutujeme o ďalších prípadoch týkajúcich sa uvoľnenia finančných prostriedkov z Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii. Ide o to, či majú byť peniaze, o ktoré žiadali vlády Švédska, Rakúska a Holandska v súvislosti s prepúšťaním v podnikoch pôsobiach v automobilovom odvetví a odvetví stavebníctva, týmto štátom poskytnuté. V minulosti sme už niekoľko podobných príspevkov schválili. Podľa môjho názoru ide však o nesprávne opatrenie a Európska únia by v ňom nemala pokračovať. Na podporu tohto postoja by som rád uviedol dva argumenty.

Po prvé, toto opatrenie je nespravodlivé. Globalizácia alebo skôr konkurenčný tlak sa týka takmer všetkých zamestnancov a zamestnávateľov v malých podnikoch v EÚ. V Európe v dôsledku toho každý deň jednak zaniká, ale aj vzniká mnoho pracovných miest. Podpora pri strate pracovných miest je však poskytovaná v EÚ na európskej úrovni len v prípadoch veľkých spoločností, kde dochádza k dostatočne vysokej strate pracovných miest. Ľudia prepustení z malých podnikov sa nemôžu dostať k takejto forme podpory. Ide preto o selektívne a v konečnom dôsledku nespravodlivé opatrenie.

Po druhé, toto je problém, ktorý sa má podľa môjho názoru riešiť na vnútroštátnej úrovni, pretože na tejto úrovni existujú dostatočné prostriedky, informácie a politiky.

Miguel Portas, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (PT) Vážený pán predsedajúci, budeme hlasovať za podporu pre prepustených pracovníkov vo Švédsku, Rakúsku a Holandsku. Každá žiadosť mobilizovať tento fond však vo mne vyvoláva ešte väčšie pochybnosti o jeho spravodlivosti a účinnosti.

Po prvé, čo sa týka účinnosti, fond v roku 2009 podporil 16 000 pracovníkov, sotva kvapku v mori prepustených pracovníkov, a vynaložil 53 miliónov EUR z celkovej sumy 500 miliónov EUR. Po druhé, čo sa týka spravodlivosti, prečo švédskeho pracovníka v automobilovom odvetví podporíme do výšky 6 500 EUR, zatiaľ čo rakúsky pracovník v automobilovom odvetví dostane 14 300 EUR?

Ako toto vysvetlím portugalskej pracovníčke v textilnom odvetví, ktorej podpora bola sotva 524 EUR, keď jej kolegyňa v Katalánsku dostane 2 000 EUR? Čo je však horšie, prečo v žiadosti Holandska pracovníci s pracovnými zmluvami na dobu určitú nedostali žiadnu podporu, keď boli najviac zasiahnutí? Tento fond nemožno ďalej používať tak, aby zväčšoval rozdiely medzi nezamestnanými alebo zvyrazňoval nerovnosti medzi bohatými a chudobnejšími krajinami.

Marta Andreasen, *v mene skupiny EFD*. – Vážený pán predsedajúci, Európska únia vytvorila rozpočtové nástroje s cieľom poskytovať podporu pracovníkom, ktorí sú prepúšťaní v dôsledku veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu, čo Európska únia priamo či nepriamo ovplyvnila.

To však nepredstavuje systematický prístup. Dotovanie odborného vzdelávania tých, čo stratili svoje pracovné miesta v niektorých priemyselných odvetviach, nevyrieši situáciu spomenutých odvetví, ani nepomôže vytvoriť alternatívne odvetvie, ktoré prevezme túto pracovnú silu. Toto je len plytvanie peniazmi daňovníkov. Ak by Európska únia chcela skutočne pomôcť Európe z krízy, mala by skúmať jej príčiny a pracovať na nich, no ona sa radšej tvári ako charita, ktorá príde a zachráni chudobných.

Takýmto krokom Európska únia, samozrejme, spočiatku získa späť podporu tých, ktorých sa to týka. Správa a návrh uznesenia navrhnuté na hlasovanie však nenaznačujú, aký bude rozsah tejto dotácie, t. j. koľko odvetví a koľko spoločností v danom odvetví to pokryje. Najviac nás však trápi to, že správa kladie dôraz na potrebu urýchliť vyplácanie dotácií bez toho, aby vôbec spomenula potrebu poskytnúť dôkaz, že tieto finančné prostriedky idú správnym ľuďom na správny účel. Čo je horšie, správa nevyžaduje pravidelné monitorovanie účinkov danej dotácie a prenecháva toto vyhodnotenie na všeobecné hodnotenie programov v rozsahu postupu viacročného finančného rámca na roky 2007 – 2013.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, hovoríme o peniazoch daňovníkov, z ktorých mnohí tiež stratili svoje pracovné miesta a nedostávajú žiadne dotácie a mnohí zažívajú vážne finančné problémy. Ako môžeme zaobchádzať s ich peniazmi s takou neúctou? Toto uznesenie odmietnem a vyzývam vás, aby ste urobili to isté.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, v Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii má Európska únia rozpočtový nástroj poskytujúci finančnú podporu pracovníkom, ktorí pociťujú dôsledky veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu. V súčasnosti tieto dôsledky v mojej krajine. Pri mnohých príležitostiach som poukázala na to, že Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii nesmie byť mylne považovaný za záložné riešenie pre nadnárodné spoločnosti, ale musí pomáhať priamo občanom, ktorých táto situácia zasiahla. Z toho dôvodu podporujem kontrolné mechanizmy a rada by som videla pravidelné správy o napredovaní zo Štajerska. Tento fond sa používa presne tam, kde to spoločnosť najviac potrebuje, a to na pomoc priamo ľuďom, ktorých táto situácia zasiahla. Treba to brať ako čosi pozitívne, čo Európska únia robí pre svojich občanov.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Vážení pán predsedajúci, vážený pán komisár, som veľmi rád, že dnes diskutujeme o tom, ako možno bojovať s globálnou krízou a najmä s nezamestnanosťou. To, samozrejme, ovplyvňuje nevinné podniky, ktoré majú jednoducho príliš málo prichádzajúcich objednávok a následne nemajú žiadny obrat. Trpia tak aj nedostatkom likvidity, čím strácajú svoju úverovú bonitu.

Som vďačný, že dôraz sa tu kladie zvlášť na malé a stredné podniky. Som presvedčený, že pomoc na transformáciu je zvlášť dôležitá na to, aby mohli ďalej pracovať a boli schopní využiť všetky vhodné nové príležitosti na trhu. Mali by sme dôkladne analyzovať výsledky tohto financovania, aby sme zistili, kde sme použili najlepší postup, kde sme v skutočnosti boli schopní pomôcť zabezpečiť pracovné miesta a predovšetkým kde sa nám podarilo opäť začleniť prepustených pracovníkov do trhu práce čo najrýchlejšie a najúčinnšie.

Teraz ide o rýchle poskytnutie pomoci, a preto aj ja podporujem čo najrýchlejšiu mobilizáciu fondu najmä v Štajersku v Rakúsku, kde je ovplyvnený celý región zameraný na výrobu automobilov a kde je mnoho zúčastnených dodávateľov, čo je, samozrejme, zvlášť dôležité pre infraštruktúru. Myslím si, že je dobré, že dávame týchto 5,7 milióna EUR k dispozícii. V tejto súvislosti by som sa však rád opýtal, či vo všetkých prípadoch, o ktorých tu dnes kladne rozhodneme, sa budú robiť analýzy a či to nebudú len peniaze vyhodnené von oknom a tiež či dostaneme dôkaz, že to smeruje k obnove alebo že sa zakladajú nové podniky a že čulé hospodárske aktivity v budúcnosti umožnia tomuto regiónu, aby bol opäť taký životaschopný ako doteraz. Ďakujem, pán komisár.

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Vážení pán predsedajúci, žiadosť Rakúska o pomoc z Európskeho fondu na prispôsobenia sa globalizácii (EGF) sa týka bývalých zamestnancov celkovo deviatich dodávateľov automobilových komponentov v Štajersku. Ak sa na tento prípad pozrieme bližšie, okamžite pochopíme, že je to klasický prípad pre EGF, konkrétne na poskytnutie pomoci na nápravu. EGF môže poskytnúť presne to, a nato bol aj vytvorený, inak povedané, poskytnúť pomoc tým, ktorí priamo pociťujú negatívne účinky globalizácie a ktorí v dôsledku náhlej straty svojich pracovných miest musia znášať následky nezodpovednosti špekulantov na finančných trhoch.

Pre Štajersko je, nanešťastie, charakteristická jeho závislosť od automobilového priemyslu. Znamená to, že súčasný prepád na trhu, najmä pokles dopytu po automobiloch, mal na celý región vážny dosah. Predaj automobilov klesol o 59,4 %. V tejto súvislosti 5,7 milióna EUR predstavuje výbornú investíciu do opätovného začlenenia prepustených pracovníkov do trhu práce. Inak povedané, táto investícia umožní pracovníkom navštevovať nadácie zamerané na zamestnanecké programy na miestnej úrovni, konkrétne pre automobilový sektor, a súčasne uľahčí vykonávať opatrenia zamerané na prípravu pracovníkov a ich kvalifikácie.

PREDSEDÁ: PANI KOCH-MEHRIN

podpredsedníčka

Milan Cabrnoch (ECR). – (CS) Vážené dámy, vážení páni, v tomto týždni musíme vyjadriť naše stanovisko k návrhu Európskej komisie uvoľniť finančné prostriedky z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii v troch prípadoch: Švédsko, Holandsko a Rakúsko. Nanešťastie, opäť musíme rozhodovať o troch nesúvisiacich a veľmi odlišných prípadoch.

Chcel by som zdôrazniť, že Európsky parlament už raz žiadal Komisiu, aby sa jednotlivé žiadosti o uvoľnenie prostriedkov predkladali a prerokovávali samostatne. Žiadosti opäť sprevádza celý rad nejasností. V prípade žiadosti Švédska nie je napríklad jasné, aký veľký objem prostriedkov sa použije, a v prípade žiadosti Rakúska je zarážajúci objem požadovaných prostriedkov na jednu osobu, ktorá stratila svoje pracovné miesto. Kým v predošlých projektoch sa žiadalo o sumy niekoľko sto eur na osobu, Rakúsko žiada 14 300 EUR na jedného nezamestnaného. Stále nie sme presvedčení o tom, že návrhy zodpovedajú zámeru, s ktorým bol globalizačný fond na prispôsobenie sa globalizácii vytvorený, a uvoľnenie prostriedkov nepodporíme.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, chcel by som použiť modrú kartu, jednoducho aby som napravil jeden bod. Podpora v Rakúsku sa neposkytuje len jednej osobe.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, ako vidíte, ide výhradne o problém Rakúska, a Štajersko, jedna z našich spolkových krajín, ktoré bolo vážne zasiahnuté, nás veľmi znepokojuje na jednej strane tým, že viac ako polovica jeho populácie pracuje v automobilovom priemysle, a na strane druhej, samozrejme, tým, že neúmerne vysoké percento týchto produktov je určené na vývoz. Celosvetový pokles dopytu mal za následok celkovo 744 prepustených, ako už bolo spomenuté, a veľmi nás teší, že 400 ľudí z týchto prepustených dostane podporu cez Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii. To veľmi vítame.

V tomto prípade – a musím to vysvetliť aj s ohľadom na to, čo povedal predchádzajúci rečník – nejde o dotácie na jednoduchú reštrukturalizáciu. Ide o podporu jednotlivých pracovníkov formou pomoci so životnými nákladmi, ako aj formou opatrení na ďalšie odborné vzdelávanie. V tejto súvislosti súhlasím s pani Cornelissenovou, ktorá povedala, že toto ďalšie vzdelávanie musí byť zamerané najmä do budúcnosti. Potrebujeme mať pracovníkov lepšie vyškolených pre budúcnosť a preškolenie v oblastiach technológií a obnoviteľných energií je určite zmysluplný krok. Štajersko to určite podporí.

Gunnar Hökmark (PPE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, v rozprave ako táto je dobré mať na pamäti, že je to globalizácia, vďaka ktorej je Európa bohatá a ktorá vytvárala pracovné miesta a prinášala investície. Vývoz otváral cestu, aby vznikali nové malé, stredné a veľké podniky. Dovozy dával občanom príležitosti žiť dobrý život s lacnými výrobkami a službami, ktoré spolu viedli k hospodárskej obnove.

Zmeny sa dejú vo veľkom rozsahu, čo umožňuje vznik nových podnikov, nových pracovných miest a nových príležitostí. Tieto rozsiahle zmeny zanechávajú svoju stopu na celej spoločnosti a nikdy by sme sa nemali pokúšať brzdiť ich. Musíme však uľahčiť prechod tým, na ktorých táto situácia mala priamy dosah. Každý členský štát by mal mať povinnosť zaručiť, že prechod prebehne hladko a spôsobom, ktorý ponúkne mnoho príležitostí.

Európska únia nemôže poskytnúť takéto príležitosti z jediného fondu. Zmeny sú príliš veľké a príliš výrazné. Ak si myslíme, že to možno vyriešiť pomocou fondu pre prispôsobenie sa globalizácii, potom neuvádzame skutočný obraz danej situácie. Boli sme proti vytvoreniu takéhoto fondu. Keď však ide o automobilový priemysel, uvedomujeme si, že Európa je v súčasnosti v osobitnej situácii, s veľkým počtom rôznych druhov pomoci na európskej a vnútroštátnej úrovni. Ohrozuje nás nielen deformácia, ktorá pramení z poskytovania verejných dotácií individuálnym hráčom, ale aj rast tejto deformácie v prípade, že podniky a priemysel v rôznych regiónoch nebudú schopné získať primeranú podporu. Vzhľadom na túto situáciu budeme hlasovať za tento návrh, pretože v procese dotácií sme zašli už tak ďaleko, že ak by sme pomoc neposkytli, hospodárska súťaž by sa narušila. Radi by sme však zdôraznili, že v budúcnosti takto ďalej už nemôžeme pokračovať.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, rada by som zdôraznila skutočnosť, že Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, ktorý sme vytvorili, je určený pre pracovníkov na zvýšenie ich schopnosti uplatniť sa na trhu práce. V tejto oblasti však musíme skutočne urobiť zásadné opatrenia. Toto je prístup, ktorý používame pri skúmaní prípadov v rámci skupiny v Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii, aby sme zabezpečili, že pracovníci sa môžu začleniť do pracovného procesu a ostať zamestnaní, pretože bez profesionálnej integrácie nie je možná ani sociálna integrácia.

V druhom bode by som rada zdôraznila, že automobilové odvetvie bolo veľmi vážne zasiahnuté, a preto vyzývam výrobcov automobilov, na ktorých mala kríza vážny dosah, aby prispôbili svoje výrobky tak novým environmentálnym cieľom, ako aj novým potrebám zákazníkov. V stávke je budúcnosť tohto odvetvia.

Na záver vyzývam každého, aby podporil Výbor pre rozpočet v jeho návrhu – a ďakujem aj spravodajcovi pánovi Bögemu za jeho návrh – a žiadam, ako už urobil pán kolega Rübig, aby sa účinky našich politík monitorovali.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Minulý rok sme schválili viaceré pridelenia podobných súm finančných prostriedkov z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii, aby sme poskytli dodatočnú podporu pracovníkom, ktorí pociťujú dôsledky veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu. Hospodárska kríza má drastický vplyv na celosvetový obchod.

Môžem vám povedať, že v regióne, z ktorého pochádzam, bolo v priebehu minulého roka prepustených zhruba 2 500 pracovníkov v železiarskom a oceliarskom priemysle, približne 700 pracovníkov v lodiaarskom priemysle a bolo oznámené, že sa chystá prepustenie okolo 6 000 pracovníkov v odvetví železničnej dopravy. Preto som presvedčená, že je pre nás dôležité, aby sme boli pripravení na nárast podobných žiadostí v roku 2010, ku ktorému dôjde v dôsledku hospodárskej krízy. Platný postup musí byť nekomplikovaný, aby štáty a príjemcovia mohli mať k fondu jednoduchý prístup. Švédsko predložilo svoju žiadosť v júni, Rakúsko v júli a Holandsko v auguste, z čoho vyplýva, že od ich žiadostí uplynulo už niekoľko mesiacov. Z toho dôvodu som presvedčená, že postup musí byť jednoduchý.

Seán Kelly (PPE). – Vážená pani predsedajúca, keďže som tu sedel pred niekoľkými týždňami, keď Parlament hlasoval za finančnú podporu na prispôsobenie sa globalizácii pre mojich voličov v Limericku, ktorí boli prepustení v dôsledku presídlenia spoločnosti Dell do Poľska – a túto jar aj pracovníci spoločnosti Waterford Crystal požiadajú o rovnakú pomoc – jednoznačne podporujem návrhy pre Švédsko, Rakúsko a Holandsko, ktoré tu dnes boli predložené.

Bolo tu spomenutých niekoľko anomálií a ja ich veľmi krátko zopakujem. Po prvé, myslím si, že sa musí prihliadať na termín podania. Po druhé, časové rozpätie musí odrážať dĺžku kurzu, nie iba presne dva roky, ako je to v súčasnosti. Po tretie, čo sa týka administratívnych postupov, je veľmi dôležité, aby sa táto pomoc nestratila, konkrétne v štátnych agentúrach. Po štvrté, a čo je dôležitejšie, najväčšia pomoc by sa mala poskytovať podnikateľom. Tridsaťpäť percent začínajúcich spoločností v EÚ založili ľudia, ktorí boli nezamestnaní. Ak sa im pomôže, prinesie to dobré výsledky. Núdzou je matkou nápadu a myslím si, že im ponúkame pomoc v najväčšom možnom rozsahu.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, ak predpokladáme, že väčšina pracovných miest v Európe, nielen v mojej krajine, v Rakúsku, je ohrozená v dôsledku vplyvov globalizácie, potom musíme brať do úvahy predovšetkým to, že mladí pracovníci, z ktorých niektorí ešte neboli registrovaní ako nezamestnaní, pretože práve ukončili vzdelávací kurz alebo školu, sú v dôsledku toho ohrození. Zvlášť musíme zabezpečiť – a to platí hlavne pre Rakúsko – aby sme použili tento druh opatrení na podporu tých pracovníkov, ktorí sa musia prvý raz začleniť do trhu práce, a aby sme im dali príležitosť vráťane pomoci z Európskej únie vstúpiť na európsky trh práce.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážené dámy a vážení páni, podľa môjho názoru rozprava jasne ukázala, že Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii funguje, a môžeme konštatovať, že sa už použil v niekoľkých desiatkach prípadoch a vždy priniesol značný prospech ľuďom, ktorí tento fond využili. Ako komisár som sa vždy snažil oboznámiť sa s výsledkami na danom mieste, čo, samozrejme, nie je žiadna riadna analýza, ale len priama skúsenosť, a milo ma prekvapila skutočnosť, ako kladne sa tento fond hodnotí v oblastiach, kde fungoval.

Rozprava predostrela celý rad otázok, ktoré sú vážne, na ktoré je potrebné odpovedať a ktoré si vyžadujú jasné a realistické stanovisko. Po prvé je to myšlienka, že fond môžu využívať len veľké spoločnosti. Skúsenosť, našťastie, ukazuje, a to bol aj náš pôvodný zámer, že fond môže využívať ktokoľvek bez ohľadu na to, či ide o veľkú alebo malú krajinu, alebo o veľkú či malú spoločnosť. Nanovo upravené pravidlá jasne poskytujú možnosti využitia tohto fondu aj v prípade zamestnancov malých a stredných podnikov, ktoré sú v oblastiach alebo v odboroch zasiahnutých krízou. Fond tak funguje bez diskriminácie a nikoho neznevýhodňuje.

Rád by som tiež zdôraznil základnú charakteristiku tohto fondu, t. j. pomáhať ľuďom a nie spoločnostiam, a z tohto pohľadu ho nemôžeme vnímať ako nástroj, ktorý udrží pri živote spoločnosti, ktoré z ekonomického hľadiska nemajú reálnu nádej na fungovanie, práve naopak. Fond pomáha prepusteným ľuďom rýchlejšie si nájsť prácu v tých oblastiach, kde práca existuje. To je preto fond, ktorý v princípe implementuje reštrukturalizáciu a uľahčuje ju.

V jednom vystúpení bola zmienka o obavách o rodovej nerovnosti a myslím si, že to bolo vo vystúpení pani poslankyne Harkinovej. Táto nerovnosť, ktorá na úrovni správ naozaj existuje, je len potvrdením toho, že táto kríza, hlavne vo svojej prvej fáze, výrazne zasiahla priemyselné odvetvia, v ktorých dominujú muži. Aj dnes hovoríme o automobilovom priemysle a stavebníctve, čiže o dvoch priemyselných odvetviach, v ktorých dominujú muži. V celkových číslach sú to preto muži, ktorým fond poskytol väčšiu pomoc. Táto kríza špecifickým spôsobom zmenila štruktúru trhu práce a všimol som si výrok prezidenta Obamu, ktorý

konštatoval, že na konci tohto roka väčšina pracovníkov aktívne pôsobiach na trhu práce v Spojených štátoch budú ženy. Aj v Spojených štátoch tak kríza mala veľmi výrazný dosah na odvetvia, v ktorých dominujú muži. Čo sa týka tejto otázky, v koncepte alebo štruktúre fondu nie je prítomná žiadna rodová nerovnosť.

V rozprave sa tiež vyskytlo niekoľko úvah, samozrejme, o tom, ako by bolo možné fond doplniť a zlepšiť. Musím povedať, že Komisia, samozrejme, nepovažuje fond za čosi nemenné, čo sa objavilo ako Pallas Aténa z Diovej hlavy. Ide o inštitúciu pre ľudí, ktorú možno na základe skúsenosti a rozpravy vždy zlepšovať. Podľa môjho názoru tu preto neexistujú žiadne zásadné prekážky.

Ďalšia otázka sa týkala špecifického spôsobu financovania, inými slovami začlenenia fondu do rozpočtu ako samostatných rozpočtových položiek. Určite ide o otázku, o ktorej sa bude rokovať na politickej úrovni, ale z finančnej perspektívy touto cestou nebolo možné dosiahnuť výsledok, a myslím si, že to, že sme mobilizovali prostriedky iným, ale účinným spôsobom, je veľmi cenné.

Vážené dámy a vážení páni, chcel by som konštatovať, že zmenené pravidlá a tlak krízy nepochybne vedú k situácii, že bude viac samostatných prípadov, ale ako som už povedal, Komisia akceptuje význam argumentov, ktoré sú na strane používania postupu od prípadu k prípadu, a z toho dôvodu budeme postupovať podľa tejto metódy.

Na záver by som rád poďakoval poslankyniam a poslancom Výboru pre rozpočet a všetkým poslancom, ktorí sa týmto problémom zaoberali, pretože z rozpravy jasne vyplynulo, že zvážili všetky sporné záležitosti, ktoré sa vyskytnú pri každom komplikovanom rozhodovaní. Podľa môjho názoru z rozpravy a z návrhu Komisie tiež jasne vyplynulo, že všetky tieto prípady spadajú do rámca fondu na prispôbenie sa globalizácii. Som preto rád, že vaša rozprava tento názor Komisie potvrdila, a očakávam, že aj hlasovanie sa bude vyvíjať týmto smerom, alebo aspoň v to dúfam.

Reimer Böge, spravodajca. – (DE) Vážená pani predsedajúca, nemám čo dodať k tomu, čo povedal pán komisár. Podporujem to, čo povedal, zvlášť jeho záverečné pripomienky o otázkach budúceho rozvoja Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii vo vzťahu k ostatným programom, najmä k Európskemu sociálnemu fondu, o ktorom budeme, samozrejme, mať ďalšiu náročnú spoločnú rozpravu.

Je úplne jasné, že Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii nemôže neutralizovať dôsledky štrukturálnych zmien, ani nemôže prijať a prekonať problémy globalizácie, a to, samozrejme, nie je ani jeho plánovaný účel. Určite však môže pomôcť jednotlivcom, ktorých sa to týka a ktorí sa po prepustení ocitli v ťažkej situácii z hľadiska zamestnania, a cez dosiahnutú kvalifikáciu môžu dostať príležitosť opäť získať nádej a nájsť si prácu. To je čosi, čo by sme napriek rozprave o subsidiarite, ktorá, samozrejme, v tejto súvislosti tiež zohráva svoju úlohu, mali podporiť a uvítať ako doplnkový fond k všetkým opatreniam v rámci Európskeho sociálneho fondu, ktorý tiež máme.

V tejto chvíli mi dovoľte povedať ešte jednu vec. Určite existujú programy jednak v národných rozpočtoch a jednak v európskom rozpočte, kde je viac dôvodov na spochybňovanie zmysluplnosti výdavkov, ako ich je pri fonde, ktorý poskytuje pomoc priamo ľuďom v ťažkej východiskovej situácii.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu.

18. Európsky nástroj mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania (Progress) (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa (A7-0050/2009) pani Gönczovej v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje európsky nástroj mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania (nástroj mikrofinancovania Progress) (KOM(2009)0333 – C7-0053/2009 – 2009/0096(COD)).

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, všimla som si, že počas predchádzajúcej rozpravy ste sa zmienili o rozprave, ktorá sa má teraz uskutočniť ako rozprava o programe Progress.

Na základe rozhodnutia tohto Parlamentu, ktoré schválila Konferencia predsedov, však budeme hlasovať iba o nástroji mikrofinancovania. Toto vysvetlenie preto považujem za dôležité. Toto je rozprava o nástroji mikrofinancovania a nie o programe Progress.

Kinga Göncz, *spravodajkyňa*. – (HU) Vážená pani predsedajúca, ďakujem veľmi pekne. Som vďačná aj za toto vysvetlenie, keďže je mimoriadne dôležité, že v tejto chvíli sa budeme venovať nástroju mikrofinancovania. Rada by som tiež v tejto rozprave privítala pána komisára Špidlu. Chcela by som začať tvrdením, že keď som sa stala spravodajkyňou pre tento program, považovala som to za veľmi jednoduchú prácu vzhľadom na rozsiahly konsenzus a podporu v tejto otázke, ktoré sa ukázali aj počas rozpravy. Uvedená podpora bola rozsiahla v mnohých smeroch. Na jednej strane, ako nástroj krízového riadenia pomôže práve tým, ktorí sú v najzúfalejšej situácii, ktorí stratili pracovné miesto a nemôžu získať úver alebo finančnú pomoc z dôvodu finančnej krízy.

Na druhej strane je to presne ten nástroj, ktorý neposkytne ľuďom ryby, ale naučí ich, ako ich chytať. Podnecuje práve ten druh tvorivosti, ktorý potrebujeme z hľadiska zabezpečenia pozitívneho výsledku krízy najviac. Tretí aspekt, ktorý sa tešil a stále sa teší rozsiahlej podpore, spočíva v tom, že množstvo prostriedkov Európskej únie rastie, čo je podľa mňa sen ministrov financií. Istými finančnými prostriedkami prispieva Európska investičná banka, kým iné pochádzajú z iných komerčných bánk, keďže riziko najprv pokryje Európska únia, a tým uľahčí ostatným účastníkom toto riziko prevziať.

Ako som uviedla, obsah programu sa teší rozsiahlej podpore. Domnievam sa, že vďaka uvedeným aspektom otázka, ktorá podnietila rozpravu počas rokovaní s Radou a Komisiou, súvisela s tým, ktoré prostriedky Európska únia využije na financovanie tohto konkrétneho, prevzatého primárneho rizika. Druhým predmetom sporu bol rozsah prostriedkov, ktoré by umožnili spustenie nástroja a od ktorých možno v skutočnosti očakávať získanie ďalších dôležitých zdrojov. Rada a Komisia pôvodne navrhli, aby suma vo výške 100 miliónov EUR pochádzala z programu Progress, ktorý sa využíva predovšetkým na vypracovanie politik na boj proti sociálnemu vylúčeniu a podporu rovnakých príležitostí.

My sme sa hneď od začiatku vyjadrili, že program Progress nemožno akýmkoľvek spôsobom ohroziť, pretože v súčasnej kríze ho potrebujeme ešte viac než v minulosti. Je tiež neprijateľné, aby sme sa s programom Progress zahrávali v takom rozsahu, ktorý by ho mohol skutočne ohroziť. Parlament bol počas rozpravy mimoriadne prístupný kompromisu. Zorganizovali sme aj tri neformálne trojstranné rozhovory. Jeden z nich pokračoval do skorých ranných hodín. Počas týchto rozhovorov sme navrhli, že s programom Progress by sme mohli experimentovať akýmkoľvek spôsobom, ktorý by neohrozil jeho fungovanie. Náš návrh spočíval v tom, že po zvážení pôvodného návrhu by sme mohli uvažovať nad začatím programu aj so sumou vo výške 100 miliónov EUR namiesto 150 miliónov EUR.

Návrh rozpočtu na rok 2010, ktorý vypracoval Parlament, obsahuje zdroje vo výške 25 miliónov EUR, čím bude možné začať program hneď na začiatku roku 2010. Uvedené prostriedky bolo možné vyčleniť bez toho, aby sa to týkalo programu Progress v roku 2010. Žiadali sme tiež o odstránenie tohto bodu z dnešného programu, pretože v súvislosti s ním sa nám nepodarilo dosiahnuť dohodu. Ďalšia otázka, ktorú sme považovali za problematickú, sa týkala toho, že predsedníctvo sa dostavilo na trojstranný rozhovor vo všetkých troch prípadoch bez akéhokoľvek mandátu, a tak preň bolo veľmi zložité správne posúdiť naše návrhy.

Som presvedčená, že je dôležité, aby Parlament hlasoval o tejto otázke čo najskôr, ešte tento týždeň, s cieľom začať tento projekt na začiatku roku 2010 s financovaním vo výške 100 miliónov EUR, pretože sa tak jasne vyšle signál, že ide o nástroj krízového riadenia, pri ktorom je rýchlosť mimoriadne dôležitým faktorom. Úprimne dúfam, že pán komisár Špidla nám pomôže v tom, aby Komisia stiahla svoj pôvodný návrh o presune sumy vo výške 100 miliónov EUR z programu Progress, aby sa uvedený program mohol čo najskôr začať.

Vladimír Špidla, *člen Komisie*. – (CS) Dámy a páni, rád by som na úvod svojho vystúpenia zdôraznil dôležitosť tejto iniciatívy v oblasti mikrofinancovania. Súčasná kríza spôsobuje značný nárast nezamestnanosti vo všetkých členských štátoch, ktorého dôsledky sa, nanešťastie, najviac dotknú najzraniteľnejších vrstiev spoločnosti. Nástroj mikrofinancovania je osobitne zameraný na pomoc týmto skupinám občanov, aby si našli náhradné zamestnanie a stali sa mikropodnikateľmi.

Chcel by som zablahoželať Výboru pre zamestnanosť k vynikajúcej práci, ktorú v tejto oblasti vykonal, a vyzdvihnúť najmä prínos pani Gönczovej k tejto iniciatíve. Uvedomujem si úsilie vynaložené počas rokovaní medzi Parlamentom a Radou zamerané na dosiahnutie dohody v prvom čítaní. Vzhľadom na skutočnosť, že obidva orgány podporujú nástroj mikrofinancovania, bolo možné dosiahnuť značný pokrok v súvislosti s podstatou znenia návrhu. Tento pokrok sa do značnej miery odzrkadľuje v pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch predložených na dnešnom rokovaní. Najzložitejšou otázkou je, samozrejme, rozpočet. Aj napriek tomu, že obidva orgány pravdepodobne schvália celkový rozpočet na tento nástroj vo výške 100 miliónov EUR, hlavnou prekážkou aj naďalej zostáva určenie zdrojov financovania.

Ako viete, návrh mikrofinancovania je súčasťou balíka, ktorý zahŕňa návrh na presun sumy vo výške 100 miliónov EUR z programu Progress. Rozhodli ste o tom, že tento týždeň sa o tomto druhom návrhu hlasovať nebude. Presun finančných prostriedkov z programu Progress podporuje Rada a v prípade mnohých členských štátov predstavuje základný prvok celého balíka. Bez dohody o zdroji financovania v tejto oblasti nedosiahneme svoj cieľ rýchlo zaviesť nový nástroj. Dnes však rokujeme o znení rozhodnutia, na základe ktorého sa má nástroj vytvoriť.

Na záver by som rád ešte raz vyzdvihol úsilie, ktoré pani spravodajkyňa vynaložila pri predkladaní správy a pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré umožnia obidvom zákonodarným orgánom sústrediť sa na hlavný problém financovania, ktorý je ešte potrebné vyriešiť.

Olle Schmidt, *spravodajca Výboru pre hospodárske a menové veci (ECON) požiadaného o stanovisko*. – (SV) Vážená pani predsedajúca, ak máme znížiť mieru nezamestnanosti, EÚ aj členské štáty musia niesť väčšiu zodpovednosť. Návrh mikrofinancovania je iniciatívou, o ktorú sa Parlament snaží. Spočíva v poskytnutí nového začiatku nezamestnaným a v otvorení dverí k podnikaniu niektorým najzraniteľnejším skupinám v EÚ vrátane mladých ľudí. Cieľom návrhu je zjednodušiť investície malého rozsahu a poskytnúť mikropodnikom príležitosť na rast.

Na základe niektorých menej významných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov a objasnení Výbor pre hospodárske a menové veci návrh v rozsiahlej miere podporil. Otázka, o ktorej rokujeme a ktorú sme už spomínali, sa týka jeho financovania. Komisia navrhla, aby sa nevyčlenili žiadne dodatočné finančné prostriedky a aby financovanie prebehlo z programu Progress. Nesprávne sa predpokladalo, že gestorský výbor s týmto názorom súhlasí. Nie je to tak.

Taká je súčasná situácia. Musím povedať, že považujem za zvláštne, že Rada tak tvrdohlavo odmieta náš návrh sumy vo výške 150 miliónov EUR na uvedené obdobie. V tomto zložitom období je to úbohý a skupánsky prístup!

Csaba Őry, *v mene skupiny PPE*. – (HU) Vážený pán komisár, dámy a páni, aj počas predchádzajúcich rozpráv sme si mohli všimnúť, že hospodárskou krízou a východiskom z nej sa zaoberajú všetci z nás a venuje sa jej veľká pozornosť. Ako koordinátor Výboru pre hospodárske a sociálne veci za Skupinu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) by som iba rád potvrdil to, že v každej predloženej dokumentácii podporujeme otázku, ktorá je z nášho hľadiska jednou z najdôležitejších, konkrétne ochranu pracovných miest a vytváranie nových pracovných miest.

Chcem vám pripomenúť, že skupina PPE už dlho podporuje otázku mikroúverov. V skutočnosti ako prvý predložil Parlamentu túto tému môj bývalý kolega pán Zsolt Becsey vo svojej správe z vlastnej iniciatívy v roku 2009. Vychádzala z predchádzajúcich a súčasných skúseností s týmto nástrojom v Maďarsku, ktorý sa nazýval Széchenyiho karta a mal rovnaký cieľ ako v tomto prípade: poskytovať mikropodnikom malé, krátkodobé úvery. Všimnime si mäsiarov, pekárov, obchodníkov s ovocím a zeleninou alebo dokonca lekárnikov. Aj ich postihuje kríza. Zamestnávajú obrovské množstvo ľudí. V niektorých krajinách zamestnáva tento sektor viac než 90 % zamestnancov. V Maďarsku sa to napríklad týka viac než 90 % firiem a podnikov. Nepotrebujú veľkú sumu peňazí a nechcú ani platiť vysoké úroky. V niektorých prípadoch potrebujú dočasný prevádzkový úver a dočasnú pomoc.

Návrh Komisie sa týka práve tohto problému a, ako sa vyjadrila pani spravodajkyňa, teší sa naozaj širokej podpore a konsenzu. Preto sa domnievam, že je pre nás rovnako dôležité, aby sme sa čo najskôr dohodli na otázke financovania. Tiež podporujeme 35 návrhov, ktoré spoločne predložila skupina PPE spolu so socialistami, liberálmi a konzervatívcami, pretože sa domnievame, že to poskytuje záruku toho, že tento nástroj môžeme schváliť v prvom čítaní a čo najskôr ho zaviesť.

Pervenche Berès, *v mene skupiny S&D*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, som dosť prekvapená. Chystáme sa prijať nástroj, ktorý predstavuje inovatívny prostriedok, nevyhnutný prostriedok s cieľom umožniť najzraniteľnejším skupinám v tejto kríze, aby jej odolávali a v budúcnosti vytvárali vlastné pracovné miesta. Tento nástroj sa má prijať v rámci spolurozhodovacieho postupu, ale Rada nie je prítomná. Určite je to preto, že Rada nám nemá v tejto otázke čo povedať a necíti sa byť viazaná stanoviskom Európskeho parlamentu. V každom prípade niekedy počas rokovaní pôsobí týmto dojmom.

Európsky parlament prevezme svoju zodpovednosť. Vďaka spolupráci a konštruktívnemu porozumeniu medzi všetkými skupinami sa chystá prijať nástroj mikrofinancovania, ktorý už mnoho rokov plní svoje ciele, ako nám pripomenul pán Őry. Rada by som však upozornila aj na pilotné projekty, ktoré sme iniciovali. Uvedomujeme si, že najzraniteľnejší ľudia, ktorí nemajú prístup k pôžičkám veľkých bánk na financovanie

svojich iniciatív, môžu v súčasnom období krízy prostredníctvom tohto nástroja začať uskutočňovať vlastné stratégie a istým spôsobom vytvárať vlastné pracovné miesta.

Nebudem sa vracaať k obsahu, vývoju a rozsahu rokovaní, ktoré prebehli. Rokovania sa uskutočnili za vhodných okolností. Otázka financovania má vážnejší charakter. Ak si všimnete iniciatívu, ktorú začal pán Barroso v jeseni 2008, aby dosiahol obnovu Európy, tento nástroj bol vymedzený ako dôležitý nástroj na uskutočnenie stratégie Európskej únie.

Komisia nám však navrhla, aby sme jednoducho financovali nový projekt tak, že ochudobníme užitočný a už predložený projekt. Mali sme projekt na pomoc najzraniteľnejším skupinám, projekt Progress, v súvislosti s ktorým sa Parlament veľmi angažoval, a Komisia nám navrhuje, aby sme jednoducho siahli na finančné prostriedky vyčlenené na program Progress a financovali z nich nástroj mikrofinancovania.

Práve s týmto trikom Parlament nesúhlasí, a preto sme rokovania nedokončili. Z tohto dôvodu a na základe zodpovedného prístupu tvrdíme, že sme pripravení preskúmať náš návrh so španielskym predsedníctvom hneď začiatkom januára: suma vo výške 40 miliónov EUR vyčlenená z rozpočtových rezerv, 60 miliónov EUR z programu Progress, presunutá suma vo výške 20 miliónov, čím sa záťaž spravodlivo rozdelí. Následne ako Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci prevezmeme svoju zodpovednosť, aby sme sa venovali spôsobu realizácie tohto programu v každom členskom štáte a dosiahli tak súčinnosť medzi rôznymi skúsenosťami, ktoré je potrebné získať v členských štátoch (tým sme si istí) pri prijatí balíka ako celku v januári.

Marian Harkin, *v mene skupiny ALDE*. – Vážená pani predsedajúca, som rada, že mám príležitosť v krátkosti sa vyjadriť o navrhovanom nástroji mikrofinancovania. Pred časom sme hovorili o Európskom fonde na prispôbenie sa globalizácii a spôsobe, akým môže pomôcť prepusteným pracovníkom v niektorých odvetviach. Nástroj mikrofinancovania je ďalším dielom skladačky. V rámci nej sa EÚ v tomto prípade snaží zabezpečiť prístup k mikroúverom pre tých, ktorí by nemali prístup k týmto úverom od inštitúcií, ktoré by sme mohli vymedziť ako obvyklé alebo bežné finančné inštitúcie. Umožnili by im založiť si vlastné podniky a podporovať podnikateľský sektor.

V tejto súvislosti som rada, že úverové združenia, družstevné banky a iné vzájomné finančné inštitúcie môžu poskytovať finančné prostriedky, pretože sú často bližšie k tým, ktorí chcú mať prístup k tomuto konkrétnemu nástroju. Naozaj nemám informácie z iných zdrojov, ale v Írsku bolo jedinou poslednou finančnou inštitúciou, ktorá na svoju podporu nevyžadovala finančné prostriedky daňových poplatníkov, úverové združenie, nezisková inštitúcia, ktorú riadia jej členovia.

Ak hovoríme o sociálnom začleňovaní ako o súčasť sociálnej politiky EÚ, musíme svojím konaním zabezpečiť, aby sa otázka sociálneho začleňovania stala súčasťou rozhodnutí, ktoré prijímame, a tento program sa venuje tejto otázke v celom svojom rozsahu. V tejto súvislosti by som rada vyjadrila svoje mimoriadne sklamanie v súvislosti s tým, že po troch trojstranných rozhovoroch sme neboli schopní dosiahnuť dohodu o zdroji financovania tohto nástroja.

Podľa môjho názoru švédske predsedníctvo pravdepodobne nemalo nástroj na to, aby viedlo zmysluplné rokovania o tejto otázke. Nepoznám váš názor, ale ako som uviedla, bola som veľmi sklamaná z toho, že nás rozdelila suma vo výške najviac 40 miliónov EUR rozdelená na tri roky a medzi 27 členských štátov. Mnoho ministrov financií zjavne nepodporilo skutočné rokovania. Nemohla som sa zbaviť pocitu, že mnoho spomínaných ministrov vyčlenilo miliardy na podporu bánk, ale neboli schopní podporiť iné finančné inštitúcie, ktoré by poskytovali mikroúvery tým, ktorí stratili zamestnanie a ktorí by mali ťažký prístup k úveru od týchto zachránených bánk.

Elisabeth Schroedter, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, mikroúvery a malé pôžičky môžu pomôcť ľuďom, ktorí nemôžu dostať úver pomocou bežných trhových mechanizmov. Ako už bolo uvedené, úvery môžu pomôcť ľuďom zakladať podniky a vytvárať pracovné miesta podľa ich predstáv. Tieto úvery môžu pomôcť ľuďom dostať sa z krízy, ak sú toho schopní.

Mikroúvery sú tiež dôležitým nástrojom na podporu sociálneho hospodárstva. Vďaka svojim rôznym aspektom a tradíciám to bol od roku 2000 aj uznávaný nástroj miestnej politiky zamestnanosti v EÚ. Na základe toho Parlament v roku 2006 vo svojej prezieravosti zaviedol to, že prostriedky z Európskeho sociálneho fondu mohli byť vyplácané aj ako mikroúvery alebo dotované úvery, ako je ustanovené v článku 11 nariadenia o Európskom sociálnom fonde.

Európsky sociálny fond má však k dispozícii 76 miliárd EUR a so spolufinancovaním dosahuje táto suma výšku 118 miliárd EUR. Aj desatina z toho by dosahovala len sumu 11 miliárd EUR, ktorú by členské štáty

mohli využiť. Nevyužívajú ju však na mikroúvery. Z uvedeného dôvodu vytvorila Komisia testovaciu fázu pre mikroúvery prostredníctvom nástroja nazvaného JASMINE, ktorý je tiež financovaný z európskych štrukturálnych fondov, a keďže dosiahol taký úspech, po ňom sa plánuje vytvorenie nového nástroja. Tento však už nebude financovaný zo štrukturálnych fondov, v ktorých máme k dispozícii miliardy, ale z najmenšieho zo všetkých programov Európskej únie, programu chudoby Progress, ktorý má k dispozícii sumu v celkovej výške iba 743 miliónov EUR na sedem rokov. Je zameraný na mimovládne organizácie, ktoré v členských štátoch zakladajú siete s cieľom vytvoriť nátlakovú skupinu pre najchudobnejších z chudobných. Len Európska rómska informačná kancelária dostáva 50 % prostriedkov svojho rozpočtu z programu Progress. Zriaďuje národné a regionálne informačné a poradenské kancelárie a dáva rómskej menšine možnosť vyjadriť sa, a to najmä vo východoeurópskych štátoch.

Ak bude tento Parlament postupovať rovnako ako Rada a nazve tento nástroj Progress v súlade s kompromismi, ktoré predložila Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente a Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu, potom Skupina zelených/Európska slobodná aliancia neschváli tento nástroj. Nemôžeme dovoliť takéto iluzionistické triky. Na jednej strane berieme peniaze chudobným, na druhej strane vyplácame...

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Milan Cabrnach, *v mene skupiny ECR.* – (CS) Vážené dámy a páni, v čase pretrvávajúcej finančnej a hospodárskej krízy je nevyhnutné podporovať nielen banky a veľké spoločnosti, ale aj malé firmy a samostatne zárobkovo činné osoby. Všetci vieme, že práve tieto malé firmy vrátane rodinných podnikov vytvárajú a udržiavajú vysoký počet pracovných miest. Podporujeme vytvorenie nového finančného nástroja programu mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania, ktorý v spolupráci s Európskou investičnou bankou zvýši dostupnosť pôžičiek najmä pre samostatne zárobkovo činné osoby, začínajúce malé podniky a rodinné firmy.

Súhlasíme s uvoľnením prostriedkov vo výške 100 miliónov EUR na zabezpečenie týchto malých pôžičiek na stanovené obdobie. Považujeme tento program za kvalitný a účinný nástroj aktívnej politiky zamestnanosti a za vhodný spôsob použitia takzvaných európskych peňazí, inými slovami, našich peňazí. V plnej miere podporujeme návrh na uvoľnenie prostriedkov nevyhnutných pre tento finančný nástroj zo zdrojov pôvodne určených na program Progress. Nesúhlasíme s tým, aby sa finančné prostriedky na nástroj mikrofinancovania čerpali z rezerv alebo iných rozpočtových kapitol. Prostriedky na program Progress, ktoré dosahujú výšku 700 miliónov EUR, ak som správne informovaný, sa využívajú na vybudovanie sietí na štúdie a analýzy. Žiadne prostriedky na program Progress neboli vyčlenené na priamu podporu ľudí, ktorí hľadajú prácu, alebo vytvárajú pracovné miesta. Nepochybujem, že je nevyhnutné budovať siete a vypracovávať analýzy a štúdie. Avšak v súčasnom období, ktoré nie je jednoduché pre podnikateľov a zamestnancov, uprednostňujem využitie týchto prostriedkov z rozpočtu EÚ na programy priamo zamerané na zamestnávateľov a zamestnancov.

Thomas Händel, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, nástroj mikrofinancovania pre nezamestnaných ľudí, ktorým hrozí riziko straty zamestnania, a predovšetkým ľudí, ktorí nemajú prístup k bežným trhom s úvermi, je dôkazom dobrých zámerov a v podstate nástrojom, ktorý naša skupina podporuje. Avšak výsledky, ktoré doteraz Komisia a Rada v tomto procese dosiahli, sú celkom jednoducho neprimerané a v istom zmysle nesprávne a naša skupina ich nemôže podporiť.

Naša prvá kritická poznámka sa týka otázky celkovej sumy finančných prostriedkov. Predložené návrhy v súvislosti s celkovou sumou finančných prostriedkov nezodpovedajú programu na boj proti nezamestnanosti a ťažko ich možno nazvať programom mikrofinancovania; v najlepšom prípade to je program nanofinancovania.

Po druhé, sme zásadne proti týmto druhom iluzionistických trikov, ktoré nemajú ani najmenší účinok a ktoré sú financované na úkor iných programov, a preto jednoducho nefungujú.

Po tretie, sme toho názoru, že mentoring a odborné vedenie sú absolútne nevyhnutné na to, aby bol tento program úspešný a udržateľný. Mnohé začínajúce podniky zlyhávajú, a to najmä v sektore mikrofinancovania. S tým sa musí v programe rátať.

Po štvrté, musíme zabezpečiť, aby v členských štátoch neboli zrušené dávky sociálneho zabezpečenia, ak niekto využije tento program. Inak naše úsilie nebude mať zmysel. S nezamestnanosťou nemožno bojovať týmto spôsobom trvalo. Tento program v jeho súčasnej podobe odmietame.

Jaroslav Paška, za skupinu EFD. – (SK) Vážená pani predsedníčka, milé dámy, vážení páni, prerokovaný návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje európsky nástroj mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania je v podstate návrhom, ktorý prispôsobuje pôvodný program Progress súčasnej hospodárskej realite Európy poznačenej finančnou a hospodárskou krízou.

Komisia navrhuje podporu mikroúverov pre malé podniky, vytvorí stimul pre udržanie a rozvoj zamestnanosti v krízou postihnutých oblastiach. Ak ale chceme dosiahnuť takýto cieľ, musíme zabezpečiť, aby sa poskytnuté finančné prostriedky neminuli na sociálne dávky či na spotrebu. Môžu ísť len na zmysluplné životaschopné podnikateľské aktivity cez objektívne vyhodnotiteľné kritéria a transparentné postupy.

Preto bude veľmi dôležité požadovať od konečných poskytovateľov úverov, aby dôsledne posudzovali podnikateľské zámery žiadateľov, riziká predkladaných podnikateľských projektov, ako aj návratnosť vložených prostriedkov. Preto považujem za veľmi potrebné podporiť a doplniť dopĺňujúce návrhy Výboru pre hospodárske a menové veci, ktoré dávajú návrhu Komisie zmysluplný rámec.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, vzhľadom na zhoršujúci sa stav zamestnanosti je zvláštne, ak sa tento vynikajúci a dôležitý program stretáva v tomto Parlamente s nesúhlasom.

Podľa prognóz počet nezamestnaných ľudí v Európe stúpne v budúcom roku na úroveň 10 miliónov a ľudia s horším pracovným postavením budú prekonávať ťažšie obdobie. Uvedené údaje zdôrazňujú dôležitosť investícií v oblasti podnikania.

Čerstvo začínajúce spoločnosti majú vždy najväčšie ťažkosti dostať bankové pôžičky. Napríklad viac ako 93 % spoločností vo Fínsku sú mikropodniky, ktoré zamestnávajú menej než 10 zamestnancov. Pritom tieto malé spoločnosti zamestnávajú 46 % produktívneho obyvateľstva. Preto je správne, že EÚ by mala vytvoriť nástroj mikrofinancovania v rámci reakcie na krízu zamestnanosti a týmto spôsobom tiež podporiť tieto programy v jednotlivých členských štátoch, ktoré majú rovnaký cieľ.

Rada by som však zdôraznila, že uvedený program si bude vyžadovať komplexný prístup. Systémy sociálnych dávok, dovoleniek a dôchodkových systémov v malých spoločnostiach je tiež nevyhnutné vybudovať v súlade s inými odvetviami. Európa má nedostatočne rozvinuté najmä vysokorizikové financovanie a chýbajú jej jednotlivci, „anjeli obchodu“, ktorí sú pripravení investovať do spoločnosti v jej začiatkoch. Vzdelávanie v oblasti podnikania a prepojenie s prácou a zamestnaním by sa mali podporovať na všetkých úrovniach vzdelávania. Malo by sa organizovať viac seminárov pre mladých ľudí a mali by vznikáť podnikateľské inkubátory. Okrem toho by sa malo vyčleniť viac finančných prostriedkov na tieto účely.

Mikrofinancovanie môže fungovať iba ako súčasť komplexného prístupu tohto druhu, v rámci ktorého situácia nových malých podnikateľov a stav celého prostredia, v ktorom pôsobia, poskytuje skutočné príležitosti na úspešné a ziskové pokračovanie podnikateľskej činnosti.

Proinsias De Rossa (S&D). – Vážená pani predsedajúca, veľmi vítam túto iniciatívu. Otázka nezamestnanosti je najväčším sociálnym problémom, ktorý v súčasnosti riešime, a každé úsilie zamerané na zmiernenie dôsledkov nezamestnanosti je dôležité pre blaho našich spoločností.

Náš návrh vo výške 100 miliónov EUR na tri roky je však podľa môjho názoru a vzhľadom na mieru nezamestnanosti málo cieľavedomý. Rovnako ma prekvapuje to, že navrhovaná suma finančných prostriedkov, ako už bolo uvedené, nie sú nové finančné prostriedky a že v podstate zaplätame diery dierou, v čase, keď by sa všetky peniaze, ktoré môžeme získať, mali využiť na existujúce schémy v rámci programu Progress.

Musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme rýchlo dosiahli dohodu so španielskym predsedom a začali tak čo najskôr uskutočňovať program. Rovnako je povinnosťou Rady, aby zosúladiť svoj postup a stretla sa s Parlamentom v súvislosti s našimi obavami. Nie je vhodný čas na to, aby sa Rada dohadovala o malej sume peňazí.

(Rečník súhlasil, že bude odpovedať na otázku signalizovanú modrou kartou v súlade s článkom 149 ods. 8.)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Vážení páni De Rossa, uvedomili ste si, že nezamestnanosť v Írsku v obrovskej miere súvisí s pretrvávajúcim členstvom Írska v eurozóne, čo znamená, že Írsko nemôže devalvovať, znižovať úrokové sadzby a nemôže pristúpiť k žiadnemu kvantitatívnemu uvoľňovaniu?

Uvedomili ste si niekedy, že by bolo lepšie, keby sa Írsko vzdalo eura a nenastavovalo prosebne ruku smerom k prispievajúcim krajinám Európskej únie?

Proinsias De Rossa (S&D). – Vážená pani predsedajúca, nemám žiadny problém reagovať na obvyklé nezmysly extrémnej pravice v tomto Parlamente. Bez eura by írske hospodárstvo bolo v súčasnosti v troskách.

Ako som povedal, nie je čas na to, aby sa Rada dohadovala o malej sume peňazí vzhľadom na rozsah krízy pracovných miest, výšku celkového rozpočtu a rozhodne nie v súvislosti s podporou, ktorú členské štáty, a najmä Európska centrálna banka poskytli bankovému sektoru, zhodou okolností tomu, ktorý nepožičia ľuďom, ktorým sa snažíme uľahčiť situáciu. Som pevne presvedčený, že ak bude Rada ochotná, môžeme dosiahnuť dohodu na základe praktického prístupu našej spravodajkyne. Úprimne dúfam, že k tomu čoskoro dôjde.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, v súvislosti s touto rozpravou by sme mali venovať pozornosť tomu, že Európska komisia vo svojej stratégii úplne prehliada otázku zamestnanosti v námornom hospodárstve. Absencia integrovanej námornej politiky bola mnoho rokov príčinou systematického úpadku tohto sektora v Európskej únii, pričom by sme si mali uvedomiť, že ide o obrovský pracovný trh.

Okrem toho ani lodný priemysel, ktorý je odsúvaný na okraj záujmu a ktorý je v Európe účinne likvidovaný prostredníctvom dampingovej politiky štátov Ďalekého východu, nezískal podporu Európskej komisie. V našej krajine, Poľsku, opatrenia Európskej komisie spôsobili rozpad lodného priemyslu a v dôsledku toho stratilo bezprostredne pracovné miesta mnoho tisícov ľudí, pričom sa odhaduje, že nepriama strata zamestnania zasiahla takmer 80 000 ľudí. Tento sektor však vo svetovom hospodárstve nezanikne. Na základe vývoja v posledných rokoch sa presunie do krajín Ďalekého východu na úkor pracovného trhu v Európe. Absencia stratégie pre návrat lodí pod štátne vlajky je mimoriadne nebezpečná. V dôsledku tejto politiky Európa nenávratne stráca obrovské príjmy, ktoré namiesto toho budú plynúť do daňových rajov.

Ďalším mimoriadne dôležitým prvkom politiky Európskej komisie je oblasť rybolovu, ktorá tradične ako jediný sektor podporuje oblasti Európskej únie, v ktorých nie je rozvinutý priemysel. Komisia sa sústreďuje hlavne na zníženie veľkosti flotíl. Zároveň sa jej však nedarí obmedziť hromadné dovozy do Európskej únie z Ďalekého východu takých rýb, ako je napríklad vysoko toxický pangasius. V čase krízy musí politika Európskej komisie predstavovať základ pre rozvoj hospodárstva a nie naráchlo riešiť dôsledky chybnéj stratégie.

Regina Bastos (PPE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, blahoželám pani spravodajkyňi k práci vykonanej na tejto správe a k jej dnešnému vystúpeniu.

Tento nový nástroj mikrofinancovania umožní poskytovať mikroúvery malým podnikom a ľuďom, ktorí stratili pracovné miesta a ktorí chcú začať podnikáť a vytvoriť vlastné pracovné miesta. V čase, keď očakávame, že hospodárska kríza spôsobí stratu 3,5 milióna pracovných miest v samotnej Európskej únii, je to veľmi dôležité.

Vzhľadom na hospodársky pokles banky prestali poskytovať pôžičky pre začínajúce podniky a na vytváranie pracovných miest a dostupnosť úverov je zložitejšia v čase, keď by mala byť jednoduchšia. Uvedená nová schéma mikrofinancovania však naruší súčasný trend obmedzovania prístupu k úverom tým, že uľahčí získavanie finančných prostriedkov potrebných na zriaďovanie nových podnikov a vytváranie nových pracovných miest.

Návrh Komisie spočíva v presune sumy vo výške 100 miliónov EUR na tento finančný nástroj z rozpočtu na program Progress. S týmto návrhom nemôžeme súhlasiť. Finančná a hospodárska kríza je aj sociálnou krízou. Presun prostriedkov z programu Progress zameraného na najzraniteľnejšie skupiny určite nie je najvhodnejším riešením. Súhlasíme preto s vytvorením osobitnej rozpočtovej položky na financovanie tohto nástroja, ako aj so zvýšením jej rozpočtových prostriedkov na 150 miliónov EUR.

Súhlasíme aj s nevyhnutnosťou jasnejšej formulácie právnych predpisov o tom, že cieľovú skupinu tvoria všetky zraniteľné skupiny, ktoré majú problémy so vstupom alebo opätovným vstupom na pracovný trh a sú ohrozené sociálnym vylúčením. Odkaz na špecifické skupiny by sa preto mal vypustiť.

Na záver by som chcela zdôrazniť, že je nevyhnutné, aby ľuďom, ktorí dostávajú finančnú podporu, bola poskytnutá primeraná odborná príprava.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, na pozadí závažnej hospodárskej krízy, ktorá má veľmi nepriaznivé dôsledky na zamestnanosť, s mnohými pracovníkmi, ktorí stratia pracovné miesta, a zároveň s nespočetným množstvom mladých ľudí, ktorí nemôžu prvýkrát vstúpiť na pracovný trh, je nevyhnutné, aby Európska únia a členské štáty prijali opatrenia prostredníctvom globálnej stratégie aj cielených nástrojov.

Práve nástroj mikrofinancovania je nástrojom zameraným na ľudí. Jeho cieľom je reagovať na všetkých jednotlivcov, ktorí boli vylúčení z trhu s bankovými úvermi a majú ťažkosti pri vstupe na pracovný trh, plánujú však začať uskutočňovať projekt, hospodársku činnosť umožňujúcu napriek tomu vytvoriť individuálny príjem a prispieť tak k celkovému rastu. Ak chceme, aby bol mikroúverový nástroj účinný a aby sme dosiahli trvalé výsledky, predovšetkým sa musia dostatočne pripraviť členské štáty. Potrebné je aj vytváranie väzieb na miestnej úrovni správy, ktorá je v bezprostrednejšom kontakte s dôsledkami sociálnej krízy, a dôležitá je aj aktívna úloha pri zabezpečení ľahkej dostupnosti tohto nového nástroja.

Dôležité je zdôrazniť, že dlhodobý účinok činností financovaných mikroúverovými nástrojmi a možnosť úplného dosiahnutia sociálnej integrácie závisia vo veľkej miere od paralelného usmerňovania, mentoringu a odbornej prípravy, ktoré musia sprevádzať nástroj mikrofinancovania. Vzhľadom na ciele, ktoré máme dosiahnuť pomocou mikroúverového nástroja, je zároveň nevyhnutné zdôrazniť jedno dôležité opatrenie, ktoré konkrétne spočíva v aktívnej podpore rovnakých príležitostí pre mužov a ženy v prístupe k programom mikrofinancovania. V skutočnosti sú v súvislosti s prístupom na pracovný aj tradičný trh s úvermi mimoriadne diskriminované a znevýhodňované práve ženy.

Vo všeobecnosti možno pokojne poznamenať, že Európsky parlament je jednotný a zhoduje sa v otázke mikroúverov v súvislosti s touto sociálno-ekonomickou situáciou. Je úlohou Rady a členských štátov, aby prejavili seriózny a odhodlaný prístup a pripravili cestu na správne nastavenie finančnej situácie.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, Komisia predložila návrh na vytvorenie nového prostriedku financovania, mikroúverového financovania. Táto iniciatíva je správna a dôležitá, ale návrh na presun potrebných prostriedkov z už fungujúceho programu Progress je neprijateľný. Chcela by som Rade a Komisii pripomenúť, že ľudia nás do tohto Parlamentu nezvolili preto, aby sme slúžili ako pečiatky. Na konci roku 2006, keď sme v tomto Parlamente prijali program Progress, si členské štáty stanovili svoje príslušné ciele a začali pracovať. Ciele programu boli dostatočne splnené a nie je dôvod domnievať sa, že program preto nebude pokračovať do roku 2013, kedy skončí.

Tento program bol a je zameraný na všetky skupiny ľudí, ktoré sa ocitli v nepriaznivej situácii, a ponúka im pomoc. Hospodárska kríza v súčasnosti prerastá do sociálnej krízy. Nezamestnanosť stúpa z mesiaca na mesiac a opatrenia v rámci programu Progress sú v súčasnosti naďalej potrebné. Avšak Komisia chce zároveň ešte viac obmedziť financovanie opatrení, ktoré sa stále vykonávajú. Tento prístup je nezodpovedný a neprijateľný. Som presvedčená, že my v tomto Parlamente nemôžeme schváliť mikroúverové financovanie, pokiaľ nebude jasný zdroj prostriedkov na tieto opatrenia – pokiaľ nebude jasné to, že finančné prostriedky sa budú čerpať z iného zdroja, než z plánov zameraných na všetkých ľudí, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivej situácii.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Vážená pani predsedajúca, v hospodárstvach štátov EÚ stále pretrvávajú dôsledky svetovej hospodárskej krízy. Kríza však najviac postihuje novovzniknuté podnikateľské subjekty a riadiacich pracovníkov malých spoločností, ktorých podnikateľské zámery sa v súčasnosti nestretávajú s podporou veriteľov. K hospodárskemu rastu dochádza vtedy, keď sa vytvárajú nové pracovné miesta. Nové pracovné miesta sa vytvárajú, keď majú podniky prístup k finančným prostriedkom, aby mohli realizovať svoje zámery. V súčasnej krízovej situácii banky, nanešťastie, nechcú podnikom požičovať peniaze, pretože sa obávajú rizika. K dispozícii nie je ani súkromný kapitál. V tejto situácii zvyčajne najviac trpia mikropodniky a novovzniknuté podnikateľské subjekty. Majú predstavy rozvoja, ale nemajú finančné prostriedky. Je jasné, že ak sa tieto podniky nemôžu rozvíjať, nebudú sa vytvárať nové pracovné miesta. Vytváranie pracovných miest je však základnou podmienkou na prekonanie hospodárskej krízy.

Jedným riešením tohto problému je európsky nástroj mikrofinancovania, v rámci ktorého sa plánuje prideliť suma vo výške 100 miliónov EUR na rozvoj mikropodnikov a nových podnikov tým, že sa prerozdedia prostriedky z existujúcich zdrojov. Na rozdiel od objemných stimulačných balíkov, ktoré boli počas uplynulého roka vytvorené predovšetkým na záchranu finančného systému ako takého, tento program je zameraný priamo na podnikateľov, nie na banky. Znamená to, že tieto peniaze pomôžu tým najpriamejším spôsobom vytvárať nové pracovné miesta a budú stimulovať reálnu ekonomiku. Vyzývam svojich kolegov poslancov, aby neváhali pri prijímaní rozhodnutia s cieľom vytvoriť program mikrofinancovania. Krajiny

Európskej únii prežívajú v súčasnosti krízu, Európa teraz potrebuje nové pracovné miesta. Podpora nových podnikateľských iniciatív je potrebná okamžite.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Vážená pani predsedajúca, číra skutočnosť, že európsky nástroj mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania získal súhlas a dohodu všetkých politických skupín, dokazuje jeho nevyhnutnosť.

Je veľmi dôležité, aby osoba, ktorá stratila pracovné miesto alebo jej strata hrozí a ktorá nevie nájsť riešenie svojho problému na tradičných bankových trhoch, mohla získať mikropôžičku alebo mikroúver.

Ak má však myšlienka mikrofinancovania fungovať v praxi, je nevyhnutné, aby fungovala správne a v dohľadnej dobe. Znamená to, že vo štvrtok pri hlasovaní o rozpočte na rok 2010 musíme povedať „áno“ prvým 25 miliónom EUR, ktoré bude možné z rozpočtu uvoľniť. To však nestačí. Domnievam sa, že ďalšou sumou, ktorú je potrebné v rozpočte nájsť, je suma vo výške 75 miliónov EUR, pretože, ak vezmeme peniaze z programu Progress, potom je to jednoducho tak, akoby sme brali menej chudobným a zraniteľným, aby sme dali ešte chudobnejším a zraniteľnejším.

Keby k tomu došlo, znamenalo by to, že mechanizmus mikrofinancovania bol ako koncepcia v podstate zrušený. Ak si uvedomíme, že názov „Progress“ v podstate znamená „pokrok“ pri uskutočňovaní sociálnej tváre Európy, a ak k tomuto pokroku nedôjde a peniaze sa vezmú z tohto programu, potom sme urobili krok vzad. Práve preto som presvedčená, že Rada by mala schváliť stanovisko Európskeho parlamentu.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, Európska únia už viac než rok prijíma rôzne opatrenia na boj proti hospodárskej kríze. Na rozdiel od iných opatrení nástroj mikrofinancovania je reálne zameraný na pomoc najzraniteľnejším skupinám spoločnosti, ktoré majú problémy so vstupom alebo návratom na trh práce.

Zo zásady solidarity, ktorá je jednou zo základných zásad Európskej únie, vyplýva, že by sa im mala venovať osobitná pozornosť. O tento nástroj je v súčasnosti veľký záujem najmä v Bulharsku a predpokladám, že rovnaká situácia je aj v iných krajinách. Od začiatku rozpráv sa informujem o tejto otázke prostredníctvom médií. Mnohé z nich sledujú jej vývoj. Je v záujme európskych inštitúcií ukázať občanom EÚ, že naša okamžitá úloha spočíva v starostlivosti o tých, ktorých postihla kríza, a o najchudobnejších členov spoločnosti.

Týmto presvedčíme ľudí, že inštitúcie konajú účinne a majú k nim blízko. Existuje istá pochybnosť, či sa nástroj dostane ku všetkým svojim prípadným klientom a bude im slúžiť. Nedostatok úverov je obrovský a prispel k nárastu nezamestnanosti. Suma vo výške 100 miliónov EUR nebude stačiť na pomoc všetkým nezamestnaným, ktorí čelia riziku sociálneho vylúčenia. Napokon nie všetci majú schopnosti rozvíjať podnikateľskú činnosť a nie každého možno úspešne vzdelávať.

Dôležité je rýchlejšie prijať rozhodnutie a to, aby nástroj mikrofinancovania začal fungovať v čo najväčšom rozsahu, aby ľudia so zámermi a talentom na podnikanie mohli začať teraz, keď je kríza stále hlboká. Budúci rok bol vyhlásený za Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Prijmime teda správne opatrenia a neodkladajme začiatok procesu obnovy.

Horst Schnellhardt (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v roku 2010 môžeme nepochybne vidieť sľubné náznaky stabilizácie hospodárstva a finančných trhov a chcel by som vám tiež pripomenúť, že to bolo možné dosiahnuť iba vďaka koordinácii na európskej úrovni.

Zaznamenávame však, samozrejme, nárast miery nezamestnanosti a musíme predpokladať, že v nasledujúcom roku sa bude ďalej zvyšovať. Vítam preto tento nový nástroj financovania určený ľuďom, ktorí sa chcú stať samostatne zárobkovo činnými. Všeobecne je, samozrejme, známe, že pracovné miesta vytvárajú malé a stredné podniky. O finančnej podpore pre tieto podniky diskutujeme už mnoho rokov. Každý rok však zistíme, že finančné prostriedky sa nedostali tam, kam mali.

Minulý týždeň som sledoval ukončenie pilotného projektu, nezostal mi však čas na to, aby som získané skúsenosti zahrnul do tejto správy. Rád by som sa im preto venoval teraz. Na pilotnom projekte sa zúčastnili samostatne zárobkovo činné osoby alebo osoby, ktoré sa nimi chcú stať a chcú, aby boli podporované po celý rok počas tohto procesu. Bol taký úspešný, že by som rád vyzval na zahrnutie výsledkov do tohto projektu, inými slovami, aby tento projekt nielen poskytoval finančné prostriedky ľuďom, ktorí sa chcú stať samostatne zárobkovo činní, ale aj tým, ktorí ich podporujú. Je to potrebné, pretože banky, ktoré im, samozrejme, neposkytnú úver, si v tejto súvislosti uvedomujú určité riziko. Domnievam sa, že toto riziko môžeme odstrániť týmto financovaním.

Druhá otázka, ktorá sa opakovane objavovala počas diskusií v tejto súvislosti, sa týkala toho, že nesmieme stanoviť nižšie úverové limity. Doteraz bolo možné získať úvery iba v hodnote najmenej 5 000 EUR. Stáva sa, že ľudia nepotrebujú takú vysokú sumu. V týchto prípadoch postačia omnoho nižšie sumy a v tomto programe by sme to mali zohľadniť.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Rada by som zdôraznila to, že v súčasnosti je jednou z najdôležitejších úloh Európskej únie obmedziť masovú nezamestnanosť spôsobenú dlhotrvajúcou nečinnosťou a sociálnou krízou. Je škoda, že počas trojstranného rozhovoru nebolo možné dosiahnuť dohodu o finančnom zdroji na mikrofinancovanie. V tomto období, ktoré je náročné zo sociálneho a hospodárskeho hľadiska, by návrh Komisie na presun sumy vo výške 100 miliónov EUR z rozpočtu na program Progress nebol dostatočným riešením, keďže by nezmenšil sociálnu izoláciu najzraniteľnejších skupín. Som presvedčená, že nástroj mikrofinancovania bude účinnejší a splní svoj cieľ, ak bude koordinovaný spôsobom, ktorý zohľadní národné, regionálne a miestne programy a bude dostatočne financovaný.

Je tiež dôležité vziať do úvahy skutočnosť, že európsky sociálny blahobyt priamo súvisí so zamestnanosťou a príležitosťami na nájdenie zamestnania. Navrhujem preto, aby Komisia zohľadnila nielen ľudí, ktorým hrozí riziko straty zamestnania, ale aj tých, ktorí majú problémy so vstupom alebo návratom na pracovný trh. Ešte pred začiatkom hospodárskej recesie mnoho vzdelaných a ťažko pracujúcich občanov nemalo skutočné príležitosti nájsť si zamestnanie, a preto veľké množstvo z nich emigrovalo z Európskej únie. Pokiaľ ide o sociálne znevýhodnených ľudí, naliehavo žiadam Komisiu a Radu, aby nezabudli na to, že okrem mladých ľudí existujú ďalšie sociálne znevýhodnené skupiny vrátane žien, zdravotne postihnutých osôb a starších ľudí, ktoré potrebujú dodatočné záruky zamestnania. Z tohto dôvodu neexistuje iný spôsob, len nájsť ďalšie zdroje pre nástroje mikrofinancovania.

(Rečník súhlasil, že bude odpovedať na otázku signalizovanú modrou kartou v súlade s článkom 149 ods. 8.)

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, teraz sme si vypočuli troch alebo štyroch rečníkov zo Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente, ktorí povedali, že z programu Progress nechcú vziať žiadne peniaze. V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch sa však uvádza, že nástroj sa má nazývať „Progress“, a pani Berèsová sa tiež vyjadrila, že suma vo výške 60 miliónov EUR bude pochádzať z programu Progress. To sú dve tretiny. Rada by som poznala skutočné stanovisko socialistov. Mal by byť nástroj financovaný z programu Progress? Áno alebo nie?

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Rada by som odpovedala, že najlepším riešením by pre nás bolo, keby sa našli ďalšie zdroje, pretože program Progress je vo svojej podstate zameraný na tie isté skupiny, a znamenalo by to, že keby sme nenašli ďalšie zdroje financovania, cieľ určite nedosiahneme. Nájdime preto spolu riešenie, pretože miera nezamestnanosti rastie závažnou rýchlosťou a naozaj sa dotýka mnohých ľudí, ktorí ju už prekonávajú.

Seán Kelly (PPE). – Vážená pani predsedajúca, v minulom roku stratilo v Európskej únii pracovné miesta tri a pol milióna ľudí. Suma vo výške 100 miliónov EUR situáciu nezmení. Ak si uvedomíte, že malé a stredné podniky zamestnávajú sto miliónov ľudí, v skutočnosti na zamestnanca vychádza jedno euro. Je to však začiatok a musíme ho uvítať, pretože ako uviedol pán komisár Špidla, otázka financovania je v súčasnosti najväčším problémom.

Aby som to vysvetlil: cez víkend som sa dozvedel o situácii, keď zástupca spoločnosti, ktorej meškala dôležitá objednávka tri mesiace, šiel do banky, s ktorou spoločnosť spolupracovala 15 rokov, aby požiadal o preklenovacie financovanie. Jeho požiadavku zamietli. Riaditeľovi spoločnosti povedali, že keby si vzal hypotéku na dom, v ktorom býva, vyhovel by mu. Urobil to a o týždeň dostal list, v ktorom zamietli povolené prečerpanie a odôvodnili to tým, že situácia teraz pre nich predstavuje vysoké riziko. V dôsledku toho spoločnosť zastavila prevádzku a bolo prepustených ďalších desať ľudí.

To ma privádza k upozorneniu mojej kolegyne pani Marian Harkinovej, že tieto finančné prostriedky by sa mali čo najskôr dostať do nekomerčných bánk, akými sú úverové združenia, ktoré sú napríklad v našej krajine v každom meste a vykonávajú skvelú prácu. Zo všetkých neoficiálnych dôkazov totiž vyplýva, že komerčné banky, dokonca aj tie, ktoré dostávajú finančné prostriedky z Európskej investičnej banky, ich neposkytujú ďalej, ale ponechávajú si ich na podporu vlastnej finančnej situácie.

Z týchto dvoch dôvodov sa domnievam, že by sme nemali byť až takí opatrní v súvislosti s tým, odkiaľ peniaze pochádzajú, ale skôr s tým, kam smerujú. Ak ich dostanú správni ľudia, potom by to možno boli po dlhú dobu tie najlepšie vynaložené peniaze na európskej úrovni.

Na záver by som rád reagoval na pomerne neuvážené poznámky pána Dartmoutha o prosebne nastavenej ruke. Nejde o prosebne nastavenú ruku. Ide o pomoc niekomu, kto pomôže iným vytvárať pracovné miesta a zotrvať v zamestnaní. Sme veľmi hrdí a sme radi, že sme prijali euro, a v eurozóne aj zostaneme.

Iliana Malinova Iotova (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, v sociálnej doložke Lisabonskej zmluvy sa vyžaduje, aby Európska únia zohľadnila zamestnanosť, sociálnu ochranu a boj proti sociálnemu vylúčeniu.

Hospodárska a finančná kríza, ktorá zasiahla Európu, spôsobila veľmi vážnu ľudskú a sociálnu krízu. Tá bude mať dôsledky, ktorých dosah v súčasnosti nemôžeme odhadnúť.

Doteraz bola väčšina úsilia venovaná stabilizácii bánk a ochrane pred bankrotmi. Okrem opatrení na predchádzanie nezamestnanosti musíme vytvoriť mechanizmus, aby sme opätovne podnietili hospodársky rast Európskej únie.

Mechanizmus, ktorý využila Komisia, je navrhnutý tak, aby vytvoril infraštruktúru, ktorá následne umožní občanom pracovať. V praxi je možné prejsť od dočasnej stratégie k dlhodobej stratégii. Uvedený mechanizmus sa musí zaviesť rýchlo, v januári 2010. Našu dnešnú rozpravu a naše rozhodnutia sleduje mnoho ľudí, ktorí doplácajú na nerovnosť, a mladých ľudí, ktorí chcú vstúpiť do pracovného sveta a ktorým by sme jednoducho mali podať pomocnú ruku.

Chcem sa ešte raz venovať už predloženému návrhu na vytvorenie osobitnej rozpočtovej kapitoly s prostriedkami vo výške 50 miliónov EUR na tento mechanizmus. Takmer 6 000 európskych podnikateľov tak bude môcť založiť vlastné podniky, rozvíjať ich a vytvárať tak nové pracovné miesta.

Okrem toho, a to je najdôležitejšie, je mimoriadne dôležité zlepšiť prístup k prostriedkom a predovšetkým poskytovať lepšie informácie občanom o všetkých projektoch, na ktorých sa môžu zúčastniť.

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, stovky tisícov Európanov pocítili dôsledky hospodárskej krízy najťažším spôsobom, pretože stratili zamestnanie. V každej krajine Európskej únie stúpila miera nezamestnanosti. Tento prejav krízy občanov znepokojuje najviac. Nevyhnutnú pomoc dostávajú finančné inštitúcie. Pomoc, nanešťastie, nedostávajú včas ľudia ohrození stratou zamestnania. A práve oni budú pociťovať dôsledky súčasnej krízy najdlhšie.

Preto mám aj ja radosť z vytvorenia európskeho nástroja mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania. Za zmienku stojí najmä spojenie tohto nástroja so všeobecným cieľom podpory podnikania. Finančné prostriedky poskytované pomocou tohto nástroja napomôžu vytváranie nových podnikov. To je dobrá správa pre naše hospodárstvo, pretože práve malé a stredné podniky tvoria jeho základ a vytvárajú pracovné miesta.

Nástroj sa vynikajúco dopĺňa s koncepciou podpory podnikania obsiahnutou v Európskej charte pre malé podniky. Dôležité je, aby podniky dostávali uvedenú podporu nielen pri vzniku, ale aj v neskoršom štádiu, pretože finančné prostriedky z tohto nástroja prinesú úžitok ľuďom, ktorí ich využívajú, a hospodárstvam iba vtedy, ak vzniknuté podniky budú schopné prežiť na trhu.

Dúfam tiež, že podnikanie, najmä pokiaľ ide o malé a stredné podniky, nebude predmetom našich rozpráv iba v čase krízy. Mali by sme prijať komplexný prístup k podnikaniu, pretože tieto podniky poskytujú pracovné miesta našim občanom nielen v čase krízy.

Silvia Costa (S&D). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, je veľmi dôležité, aby sme v roku 2010, Európskom roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, zaznamenali zrod nového finančného nástroja Spoločenstva na mikrofinancovanie zameraného na ľudí znevýhodnených pri využívaní bankového systému, ktorí však majú plány s mikropodnikmi.

Ako vieme, mikroúvery sa prejavili ako vynikajúci nástroj na vytváranie príležitostí na samostatné podnikanie a budovanie rozsiahlej sociálnej hodnoty pri rozvoji krajín, najmä v prípade žien. Stali sa novou stratégiou Organizácie Spojených národov a Svetovej banky a s pozitívnymi výsledkami ich odskúšali v mnohých krajinách, mnohých členských štátoch Európskej únie vrátane Talianska, najmä v prípade prisťahovalcov, žien a mladých ľudí.

Prijatím tejto správy Parlament uprostred vážnej hospodárskej a finančnej krízy neposkytuje len strategickú príležitosť na sociálne začleňovanie, ale vytvára aj pozitívnu výzvu pre bankový systém. Rozvíja totiž nový prístup a nové právomoci v spolupráci s neziskovými organizáciami a miestnymi a národnými inštitúciami.

Vítam prijatie mnohých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré nebudem znova rozoberať. Rada by som však uviedla, že dnes nežiadame len o prostriedky na mikroúvery, ale aj to, aby mikroúvery ...

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Christa Klaß (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, minulý mesiac Komisia predložila svoju stratégiu EÚ do roku 2020 ako pokračovanie plnenia lisabonských cieľov a vyzvala okrem iného aj na vytvorenie sociálnejšej Európy.

Ak sa snažíme zabezpečiť trvalú zamestnanosť pre európskych občanov, potom, najmä teraz, v tejto zložitej hospodárskej situácii, potrebujeme zaručiť, aby ľudia mohli uskutočňovať svoje perspektívne predstavy s cieľom vytvárať vlastný príjem. Cieľom európskeho nástroja mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti je poskytnúť príležitosť na nový začiatok a vybudovať cestu k podnikaniu.

Cesta k samostatnej zárobkovej činnosti často vzniká postupne. Ľahšie je zvládnuť počiatočné malé investície, než nahromadiť mnoho dlhov. Zvládnuť ďalšie riziko pri začatí samostatnej zárobkovej činnosti vyhládavajú najmä ženy a často žiadajú o počiatočný kapitál, aby zabezpečili začiatok podnikania, a následne, keď sa bude obchod dobre vyvíjať, aby expandovali. Ženy chcú rásť so svojimi podnikmi. Preto musíme občanom ponúknuť čo najnižšie sumy úverov. Myslím tým sumy omnoho nižšie než 25 000 EUR, čo je všeobecne poskytovaná suma v rámci mikroúverov.

Najmä počas hospodárskej krízy musíme širokému obyvateľstvu poskytnúť potrebnú likviditu. Ak bude týmto spôsobom možné udržať často vysoké úrokové sadzby a správne poplatky za mikroúvery na nízkej úrovni, potom sa nám naskytne príležitosť vytvoriť nový impulz pre hospodárstvo.

Vítam predstavu obsiahnutú v návrhu Komisie. Výbory Európskeho parlamentu nesúhlasia s financovaním. Spochybňovanie pôsobnosti európskej politiky je v tejto oblasti určite prípustné. Hlavnú zodpovednosť nesú členské štáty. Avšak podľa môjho názoru prostriedky z programu Spoločenstva v oblasti zamestnanosti a sociálnej solidarity (Progress) tak, ako je to predložené najmä v tomto návrhu, umožnia ľuďom začať samostatnú zárobkovú činnosť.

Antonio Cancian (PPE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, dnes večer rokujeme o otázkach, ktoré v súčasnosti tvoria skutočný sociálny základ našej spoločnosti. Predtým sme sa venovali mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii a, dúfajme, že v nasledujúcich dňoch sa budeme zaoberať mobilizáciou programu Progress. Tento európsky fond na mikrofinancovanie je ideálnym a nevyhnutným nástrojom.

Považujem za zbytočné neustále opakovať to, že týmto nástrojom sa riešia alebo snažia riešiť problémy občanov najviac odkázaných na pomoc, čím nadobúdajú väčšie sebavedomie a nádej v súvislosti s podnikateľskou činnosťou a budúcnosťou. Som teda presvedčený, že v tejto chvíli zabúdame na škody spôsobené týmto dokonalým prívalom kríz a počúvame mnoho vyjadrení o stratégii na prekonanie krízy, o spôsobe, ako sa z tejto krízy dostať. Dostaneme sa z nej iba vtedy, keď vyriešime problém zamestnanosti, v ktorom spočíva naša tragédia. Mali by sme sa teda usilovať o to, aby sme zabezpečili čo najrýchlejší priebeh tohto procesu a prijatie pevných záruk v súvislosti s prostriedkami na tento nástroj, keďže by sme mali mobilizovať omnoho vyššiu sumu prostriedkov, než je tá, o ktorej sa dnes večer diskutovalo, a určite by sme nemali presúvať peniaze z jedného nástroja do iného, keďže tieto peniaze potrebujú všetky tri.

Som presvedčený, že suma vo výške 100 miliónov EUR by v žiadnom prípade nemala byť presunutá z programu Progress, keďže tento program má rovnaké ciele, ale malo by ísť o osobitnú a úplne inú rozpočtovú položku a o to, aby sme zaručili mobilizáciu omnoho vyššej sumy prostriedkov.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, najprv by som chcela poďakovať pani spravodajkyni za vykonanú prácu a našim kolegom poslancom za ich veľké úsilie pri vytváraní tohto nového nástroja mikrofinancovania.

Tento európsky nástroj umožní poskytovať mikroúvery malým podnikom a ľuďom, ktorí stratili zamestnanie a chcú si založiť vlastný malý podnik. V tomto období finančnej krízy boli najviac postihnutí najzraniteľnejší ľudia, najmä nezamestnaní a mladí ľudia. V skutočnosti bolo v minulom roku v Európskej únii zaznamenaných viac než 3,5 milióna prípadov straty pracovného miesta. Prijatie tohto nového nástroja zjednoduší týmto ľuďom prístup ku kapitálu potrebnému na založenie alebo rozvoj podniku a splnenie ich predstavy o podnikaní. Nemali by sme zabúdať, že viac než tretinu mikropodnikov vytvorili nezamestnaní ľudia.

V našom regióne ma často navštevujú občania, ktorí chcú získať pomoc na založenie vlastných podnikov. Som presvedčená, že táto nová iniciatíva prinesie výsledky pri zachovaní pracovných miest a že dôjde aj k vytvoreniu nových pracovných miest. Návrh zjednoduší investície nízkych súm a poskytne mikropodnikom príležitosť na rast.

Vážená pani predsedajúca, chcela by som uvítať skutočnú pridanú hodnotu mikroúverov, ktorá sa bude rozvíjať ruka v ruku s novými podpornými opatreniami, akými sú odborná príprava a mentoring, ktoré umožnia najmladším ľuďom a nezamestnaným získať záruky a pomoc pri realizácii ich investičných plánov. Dúfam, že tento nový nástroj na podporu zamestnanosti bude prijatý čo najskôr. Dúfam tiež, že Parlament a Rada sa dohodnú na zabezpečení toho, aby tento nástroj, ktorý má pre našich občanov najmä v tomto krízovom období zásadný význam, fungoval natrvalo.

Dámy a páni, nezabúdajme na to, že pracovné miesta vytvárajú práve malé a stredné podniky.

Raffaele Baldassarre (PPE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, nástroj mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti je súčasťou súboru iniciatív prijatých na európskej úrovni a nezamestnaným poskytuje príležitosť na nový začiatok. Otvára tiež dvere k podnikaniu niektorým najviac znevýhodneným skupinám, samozrejme, vrátane mladých ľudí.

Nový nástroj by mal rozšíriť rozsah cieľenej finančnej podpory pre nových podnikateľov v súčasnej situácii zníženej ponuky úverov. Jednotlivým podnikateľom a zakladateľom mikropodnikov sa bude okrem bonifikácie úrokových sadzieb z Európskeho sociálneho fondu poskytovať aj pomoc prostredníctvom mentoringu, odborného vzdelávania, odborného vedenia a budovania kapacít.

Vzhľadom na súčasnú nižšiu úroveň bankových úverov a na ťažkosti, ktoré v súčasnosti prevládajú pri ich poskytovaní, je zjavné, že ak najslabšie zložky našej spoločnosti, skupiny nezamestnaných a znevýhodnené skupiny, chcú vyvinúť nejakú činnosť, nejakú podnikateľskú činnosť, ich konanie musí byť v obrovskej miere podporované, pretože ide o jeden z nástrojov, ktoré nám môžu pomôcť bojovať proti prirodzenému záveru finančnej krízy, konkrétne proti neustálej kríze zamestnanosti. Napriek tomu, že vidíme znaky hospodárskej obnovy, v súvislosti so zamestnanosťou sú stále negatívne.

Nevyhnutné však je, aby v súvislosti s presunom prostriedkov z programu Progress nenastala zmena v tom zmysle, že nemôžeme vyslať signál o presmerovaní prostriedkov z programu Progress. Uvedené prostriedky musíme nájsť z iných zdrojov a musíme ich predovšetkým spojiť s inými európskymi iniciatívami, aby sme vytvorili presvedčivý obraz a vynaložili veľké úsilie v prospech nezamestnaných v Európe.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, rada by som vás upozornila na zásadný význam mikroúverov pre vytváranie pracovných miest v tomto krízovom období. Mikroúvery umožňujú nezamestnaným znova začať, sprístupňujú podnikanie vďaka nástrojom na rozdelenie rizika a finančným nástrojom.

Vzhľadom na finančnú krízu a výrazný pokles množstva poskytnutých pôžičiek podporujem návrh Európskej komisie na zriadenie nástroja mikrofinancovania zameraného na najzraniteľnejšie skupiny, najmä ženy, mladých ľudí a nezamestnaných.

Chcela by som podporiť svojich kolegov zo Skupiny Európskej ľudovej strany, ktorá spolu s inými skupinami, socialistami, liberálmi a konzervatívami predložila kompromisné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy s cieľom čo najskôr vytvoriť nástroj mikrofinancovania so začiatkom v roku 2010. Vyzývam tiež Radu ministrov, aby prevzala zodpovednosť a v súčasnej krízovej situácii našla rýchle riešenie na boj proti nezamestnanosti a poskytla trvalé riešenie financovania uvedených mikroúverov.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, program Progress je dôležitou iniciatívou zameranou na pomoc členským štátom účinne plniť ciele v oblastiach zamestnanosti a sociálnych vecí. Minulý týždeň som sa zúčastnil na stretnutí členov programového výboru, ktoré sa týkalo plnenia programu Progress. Dospel som k týmto záverom: po prvé, reklamná kampaň, ktorá by mala prípadných príjemcov programu oboznámiť s rozsahom jeho fungovania, neprebíha dostatočne viditeľným spôsobom. Po druhé, väčšina informácií o verejných súťažiach a výberových konaniach je prístupná iba v troch jazykoch, anglickom, nemeckom a francúzskom. Vzniká tým funkčná bariéra pre ľudí, ktorí neovládajú žiadny z troch uvedených jazykov. Domnievam sa, že je potrebné preskúmať zásady propagačnej kampane. Mali by sme čo najskôr zvýšiť informovanosť o programe Progress a šíriť poznatky o ňom v celej únii.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Nástroj mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania podporuje a musí podporovať uplatňovanie jednoduchých postupov, aby ho ľudia, ktorých

sa týka, mohli účinne využívať. Som však presvedčená, že nástroj mikrofinancovania by sa mal viac zamerať na ľudí, ktorí stratili zamestnanie a ocitli sa v nevýhode v súvislosti s prístupom na tradičný trh s úvermi a ktorí chcú založiť vlastný mikropodnik vrátane samostatnej zárobkovej činnosti alebo chcú pokračovať v ich rozvoji.

Domnievam sa, že osobitná pozornosť by sa mala venovať mladým ľuďom, ktorí, nanešťastie, keď si všimneme údaje v posledných európskych štatistických prieskumoch, sú čoraz dlhšie obdobie nezamestnaní alebo pracujú v dočasných pracovných pozíciách. Výročná správa o využívaní vyčlenených rozpočtových prostriedkov navyše umožní uskutočniť v blízkej budúcnosti dôslednú analýzu a v prípade potreby zvýšiť uvedené rozpočtové prostriedky. Ak presunieme sumy z jedného programu do druhého, hrozí nám riziko, že obidva oslabíme.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dnes sme rokovali o Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii a v tejto chvíli sa venujeme mikroúverom. Obidva nástroje sú absolútne nevyhnutné na boj s dôsledkami finančnej a hospodárskej krízy v EÚ a na stimuláciu európskeho pracovného trhu.

Potrebuje obidva nástroje, keďže podnikateľom nemôže byť každý. Cieľom našej politiky zamestnanosti by nemalo byť ani vytváranie samostatne zárobkovo činných podnikateľov z bývalých zamestnancov a závislých pracovníkov z čisto obchodných dôvodov. Títo ľudia by sa mali skôr nazývať „zdanlivo samostatne zárobkovo činní“. Členské štáty musia v tejto súvislosti tiež prijať vhodné predbežné opatrenia. Avšak všetkým, ktorí chcú prijať výzvu samostatnej zárobkovej činnosti, musia byť sprístupnené prostriedky, aby mali možnosť začať alebo rozvíjať svoju podnikateľskú činnosť. Zároveň však musíme zaručiť, a to je povinnosťou Európskeho parlamentu a členských štátov, aby sa naďalej poskytovalo obvyklé sociálne zabezpečenie. Potrebuje ďalšie finančné prostriedky na plnenie nových predstáv.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Som presvedčený, že dnes majú poslanci Európskeho parlamentu úplne jednotný názor na to, že podporný nástroj mikrofinancovania je v súčasnosti veľmi potrebný. Životné a pracovné podmienky sa zásadne zmenili a problém nezamestnanosti, ktorý zasiahol takmer každý štát, nás núti predkladať určité návrhy o potrebe zmeny a doplnenia niektorých podporných nástrojov. Doteraz bola väčšina finančnej podpory vyčlenená pre veľké spoločnosti a organizácie a v mnohých prípadoch sa zdôrazňovalo, že až do tejto chvíle mali občania Európskej únie malú alebo žiadnu nádej na finančnú podporu. Som presvedčený, že je absolútne nevyhnutné, aby sa Komisia v budúcnosti usilovala o dosiahnutie dohody s Európskym parlamentom. Suma vo výške 100 miliónov EUR je len začiatok. Je to prvý pokus, ale som presvedčený, že bude úspešný.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážené dámy, vážení páni, diskusia jasne ukázala podporu nástroja mikrofinancovania zo strany Parlamentu a som presvedčený, že v súvislosti s podstatou tejto otázky neprevládajú žiadne zásadné rozpory. Rovnako verím, že pokiaľ ide o podstatu otázky, značná blízkosť prevláda aj v súvislosti s pozíciou Rady.

Otvorenou zostáva otázka financovania. Otázka financovania je, samozrejme, tiež súčasťou spolurozhodovacieho postupu, čo znamená, že bude veľmi potrebné a žiaduce hľadať kompromis. Teší ma, že rozprava naznačila obrovské odhodlanie bezodkladne obnoviť rokovania s Radou. Rozprava zároveň naznačila možnosť dosiahnuť kompromis v niektorých oblastiach.

V rozprave odznelo mnoho vyjadrení a kritických poznámok na adresu Komisie v súvislosti s problematikou programu Progress a jeho využitia v rámci tohto nového nástroja. Musím povedať, že Komisia neriešila jednoduchú otázku, pretože sa musela pohybovať v rámci súčasného rozpočtu alebo v rámci medziinštitucionálnej dohody. Mohla využiť len dostupné finančné prostriedky. Pri hodnotení nášho rozhodnutia v súvislosti s využitím prostriedkov programu Progress sme veľmi dôkladne zvážili dôsledky a dospeli k záveru, že aj keď riešenie nie je ideálne, pravdepodobne je jedno z najlepších možných riešení.

V rozprave opakovane odznelo, že ide o trik alebo presun peňazí z jedného vrečka do druhého. Nie je to tak, keďže všetky rozborý jasne dokazujú, že prostriedky využité v rámci zásady o mikroúveroch podliehajú multiplikačnému účinku, ktorý sa odhaduje na päťnásobok. V inom programe by uvedené prostriedky dosiahli index 1, kým v programe mikroúverov by mohli teoreticky dosiahnuť až index 5. Z tohto pohľadu nejde len o presun z jedného vrečka do druhého, ale o nové využitie prostriedkov. Chcel by som zopakovať, že nešlo o jednoduché rozhodnutie, a dokonca si nemyslím, že to bolo jediné možné rozhodnutie. A v rozprave o dosiahnutí kompromisu sa určite nájde, aspoň dúfam, kvalitný základ.

Myšlienka mikroúverov je založená na jasnom konštatovaní, že súčasný finančný systém neposkytuje dostatočné zdroje najmä pre malé a veľmi malé podniky, inými slovami, že systém nevyužíva ľudský kapitál prítomný v ľuďoch, ktorí patria do takzvaných zraniteľných skupín. Považujem to za veľké mrhanie príležitosťami a mám preto radosť z toho, že Komisia navrhla tento nástroj, a rovnako sa teším, že Parlament ho hodnotí tak pozitívne.

Ako som už uviedol, cieľom je využiť ľudský kapitál prítomný v ľuďoch, ktorí by ho za obvyklých okolností nemohli využiť na podnikanie. Veľmi dôležité však je tiež využiť čas. Podľa môjho názoru by nadmieru dlhá rozprava bola v rozpore s základným zmyslom tohto nástroja, ktorý je v čase krízy mimoriadne potrebný. Som tiež presvedčený, že bude potrebný v období, keď kríza pominie, a stane sa trvalou súčasťou európskeho pracovného trhu a hospodárskej politiky.

Kinga Gőncz, spravodajkyňa. – (HU) Ďakujem vám za podporné pripomienky a poznámky. Dovoľte mi súhlasiť s názorom tých, ktorí vyjadrili sklamanie z nedostatočnej ochoty Komisie dosiahnuť kompromis. Musím tiež pánovi komisárovi povedať, že ak presunieme prostriedky, ktoré patria výhradne do programu Progress, vyšleme správu o tom, že pokiaľ ide o prostriedky na sociálne začleňovanie, podporu pre najzraniteľnejšie skupiny vieme nájsť len v prostriedkoch na programy, ktoré majú rovnaký účel. Nevieme nájsť žiadny iný zdroj prostriedkov. Považujem to za neprijateľné.

Spolurozhodovací postup tiež znamená, že kroky musí uskutočniť každý, každá strana. Parlament predložil v tejto záležitosti niekoľko podnetov a návrhov, kým Rada a Komisia nepredložili návrh, ktorý by pomohol dosiahnuť dohodu. Musím povedať pani Elisabeth Schroederovej, že naša súčasná obhajoba programu Progress je prejavom nášho presvedčenia, ktoré je všeobecným presvedčením o tom, že sme stále ochotní nájsť v tejto otázke kompromis, že tento program musíme realizovať čo najskôr.

Poskytnutá pomoc bude účinná iba vtedy, ak sa nástroj bude môcť zaviesť začiatkom roka 2010. Ak bude Parlament o tejto záležitosti skutočne hlasovať tento týždeň, potom urobí to, čo môže na základe svojich právomocí, aby zabezpečil, že realizácia tohto programu začne začiatkom roka 2010. Keďže Parlament bude pravdepodobne hlasovať za sumu vo výške 25 miliónov EUR z vlastných zdrojov na budúci rok, a ak bude Parlament hlasovať za celú sumu, bude to dostačujúce na to, aby Komisia podpísala dohody, ktoré môžu uľahčiť začatie programu.

Som presvedčená, že tento postup odzrkadľuje konštruktívny prístup Parlamentu. V každom prípade sa domnievam, že uvedený program je mimoriadne dôležitý z hľadiska sociálneho začleňovania. Rada by som tiež požiadala svojich kolegov poslancov, ktorí ho podporili, o súhlas s tým, aby sme nečerpali všetky prostriedky z programu Progress, a aj o lobing v rámci svojich vlád za získanie prostriedkov, ak majú vlády týchto krajín zastúpenie medzi členmi Komisie.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Corina Crețu (S&D), písomne. – (RO) Hospodárska kríza sa zmenila na hlboko pociťovanú sociálnu krízu, v súvislosti s ktorou sme ešte nenašli riešenie. Jeden z ukazovateľov, ktoré by mohli pomôcť začať proces obnovy, úroveň pôžičiek, však, nanešťastie, dosiahol v eurozóne od roku 1991 rekordné minimum a zaznamenáva nebývalý úpadok v nových členských štátoch, ako je to aj v prípade Rumunska. Je to jeden z prvkov, ktorý spochybňuje vyhliadky na odstránenie recesie. Na základe toho oceňujem víťaný návrh Európskej komisie o zavedení nástroja mikrofinancovania.

Aby sme však zabezpečili účinnosť opatrení na sociálne začleňovanie, nástroj je potrebné financovať z osobitnej rozpočtovej položky. Presun finančných prostriedkov z programu Progress by ovplyvnil jeho osobitné usmernenia pre opatrenia Spoločenstva a vyslal poplašný signál v súvislosti so sociálnou otvorenosťou európskej exekutívy, ktorá bola doteraz, nanešťastie, mimoriadne zdržanlivá, pokiaľ ide o prejav dostatočnej miery sociálnej angažovanosti.

Kríza postihuje všetky zraniteľné skupiny, nesmieme však prehliadať rozsah nezamestnanosti mladých. Skutočnosť, že každý piaty mladý človek v Európe nemá prácu, môže vyvolať mnohé dôsledky na hospodárskej a sociálnej úrovni, ako aj z demografického hľadiska a hľadiska trestnej činnosti. Z tohto dôvodu si myslím, že je vhodné viac sa sústrediť na podporu príležitostí na vstup mladých ľudí na pracovný trh.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), písomne. – (RO) Od jesene minulého roka stratilo zamestnanie viac než 5 miliónov európskych občanov, pričom celkový počet nezamestnaných v Európe dosiahol 22,5 milióna. V tejto súvislosti nemôžeme prehliadať vysokú úroveň nezamestnanosti mladých ľudí. Mimoriadne znepokojujúce je to, že každý piaty mladý človek v Európe nemá prácu, z čoho vyplývajú dôsledky na hospodárskej a sociálnej úrovni, ako aj z demografického hľadiska a z hľadiska trestnej činnosti. Rovnako v niektorých krajinách je percento mladých ľudí, ktorí nemajú prácu, v pomere k národnej miere nezamestnanosti dokonca vyššie. Napríklad v Lotyšsku je nezamestnaný každý tretí mladý človek a tento problém sa týka aj približne 43 % občanov Španielska do 25 rokov. Domnievam sa, že mladým ľuďom musíme venovať viac pozornosti. Z tohto hľadiska iniciatíva, ktorú predložila Európska komisia v súvislosti s programami mikrofinancovania, ktoré patria do osobitnej rozpočtovej položky, pomôže povzbudiť a motivovať mladých ľudí na vstup na pracovný trh, a tým dôjde k zníženiu miery nezamestnanosti, ktorá v rámci tejto skupiny stúpla.

Iosif Matula (PPE), písomne. – (RO) Súčasná snaha na úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni sa musí urýchliť s cieľom posilniť ponuku mikroúverov. Európsky nástroj mikrofinancovania musí poskytnúť užitočnú pomoc nezamestnaným a zraniteľným osobám, ktoré by chceli založiť alebo viesť mikropodniky. Som presvedčený, že európsky nástroj mikrofinancovania musí mať osobitnú rozpočtovú položku, keďže príjemcovia tejto schémy sa líšia od príjemcov programu Progress. Finančné prostriedky programu Progress nesmú byť v tomto krízovom období za žiadnych okolností znížené, keďže sú určené najzraniteľnejším skupinám. Rovnako som presvedčený, že európsky nástroj mikrofinancovania by mal mať dostatočne vysoký rozpočet, aby naozaj účinne naplňal svoje ciele v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania. Členské štáty a EÚ ako celok musia pokračovať v účinnej realizácii programu Progress v čase svetovej hospodárskej krízy.

19. Bezpečnosť hračiek (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o bezpečnosti hračiek.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážení poslanci, vážené poslankyne, o hračkách hovoríme vždy tesne pred Vianocami a celkom oprávnene, lebo v tomto čase sa ľudia o hračky najviac zaujímajú. Som vďačný, že to robíme i tento rok, keďže bezpečnosť hračiek je vec, ktorá zaujíma Parlament, Radu aj Komisiu a v súvislosti s ktorou všetci stanovujeme tie najvyššie požiadavky.

Dnešnú večernú rozpravu vyvolali mediálne správy v konkrétnom členskom štáte – v Nemecku. Pochádzajú zo Spolkového inštitútu pre hodnotenie rizika a zo Združenia pre technický dohľad (*Technischer Überwachungsverein*). Ani jedna z týchto inštitúcií nekontaktovala priamo Komisiu. V súvislosti s touto záležitosťou sa na Komisiu zatiaľ neobrátila ani nemecká vláda. Preto nevieme o nič viac, než tieto dve inštitúcie uviedli vo svojich tlačových správach a než sme sa mohli dočítať v nemeckých médiách. Je to však téma, ktorú musíme brať tak vážne, že aj keby sme mali vychádzať len zo správ v tlači, musíme sa touto záležitosťou zaoberať.

Analýza uvedená v správach, ktoré máme pred sebou, naznačuje, že sa musíme zaoberať štyrmi rôznymi otázkami. Odpoveď na prvú otázku je veľmi jednoduchá. Podľa vyhlásenia nemeckého Združenia pre technický dohľad značná časť hračiek na nemeckom trhu, ktoré boli testované, nebola v súlade s platnými právnymi predpismi Európskej únie. Dámy a páni, v tomto prípade sú pravidlá úplne jasné. Ak členský štát zistí takúto skutočnosť, je povinný okamžite o tom informovať všetky ostatné členské štáty a Európsku komisiu a zaviesť potrebné opatrenia. Tie môžu zájsť až tak ďaleko, že tieto výrobky okamžite stiahnu z trhu, a platí to skutočne pre celú Európu. Okrem toho uložia zákaz dovozu, ak sa tieto výrobky vyrábajú mimo Európskej únie. Preto dúfam, že nemecké orgány budú veľmi rýchlo informovať ostatné členské štáty a Komisiu prostredníctvom systému RAPEX. Ak bude potrebný zákaz dovozu, tu a teraz vás ubezpečujem, že Komisia taký zákaz schváli priamo a bezodkladne. Ako som však povedal, nemecké orgány nám zatiaľ žiadnu takúto informáciu nepredložili.

Dohľad nad trhom – a toto teraz musím povedať veľmi jasne – je výlučnou zodpovednosťou členských štátov. Európska komisia, Parlament ani Rada nemajú k dispozícii žiadne nástroje na dohľad nad trhom. Tie sú výhradnou doménou členských štátov. Avšak podľa právnych predpisov vrátane platnej smernice o hračkách musia tento dohľad nad trhom vykonávať. Keď čítam správy z Nemecka, že nie je isté, či dohľad nad trhom v tejto krajine môže splniť požiadavky novej smernice o hračkách, jediná vec, ktorú môžem povedať, je to, že nemecká vláda je povinná zabezpečiť, aby nemecké orgány dohľadu nad trhom mohli splniť tieto požiadavky. Preto si myslím, že odpoveď na túto otázku je dosť jasná.

Aj druhá otázka je jednoduchá. Je to stará téma, o ktorej sa v Parlamente uskutočnili intenzívne rozpravy v súvislosti s prijatím smernice o hračkách, a rozhodujúce hlasovanie v tomto Parlamente viedlo k jasnému a jednoznačnému väčšinovému rozhodnutiu v hlasovaní podľa mien. Týkalo sa to otázky povinnej certifikácie hračiek orgánom tretej strany. Tento návrh predložilo Nemecko. Za týmto návrhom, ktorý bol celkom oprávnené zamietnuť, stálo Nemecké Združenie pre technický dohľad. Certifikácia orgánom tretej strany by totiž vôbec neposkytla dodatočnú bezpečnosť v prípade hračiek, ktoré zvyčajne nie sú technicky komplikované, keďže v tomto prípade by bol certifikovaný prototyp.

Pokiaľ však ide o hračky, problémom nie je prototyp, ale ako vieme zo skúseností, problémom je, či všetci dodávatelia a všetci, ktorí sú zapojení do zásobovacieho reťazca, počas celého výrobného procesu naozaj dodržiavajú prísne požiadavky, ktoré sme stanovili. Ako je to vo všetkých ostatných oblastiach, aj v prípade hračiek sa riadime zásadou, že výrobca musí prevziať plnú zodpovednosť za to, aby bol výrobok v súlade s platnými zákonmi. Výrobcov nemôžeme zbaviť tejto zodpovednosti, a to bez ohľadu na to, kde sa vo svete nachádzajú.

Ak problém so spoľahlivosťou existuje v konkrétnej krajine, musíme sa s touto krajinou pozhovárať o zlepšení jej požiadaviek na výrobu a to je presne to, čo Európska komisia robí. Hovorím o Číne. S Čínou sme v úzkom a intenzívnom spojení v súvislosti s otázkou, ako vlastne môžeme zabezpečiť, aby požiadavky na výrobu v tejto krajine, ktorá je jednoznačne najväčším výrobcom hračiek na svete, spĺňali naše podmienky. Naozaj tu bol zaznamenaný pokrok, ale určite je potrebné urobiť ešte viac.

Tretia oblasť otázok sa týka chemických látok a ťažkých kovov v hračkách. Toto je mimoriadne závažná a chýlostivá otázka. Politické usmernenie, ktoré som svojim kolegom poskytol, keď sme pracovali na smernici o hračkách, bolo, aby stanovili čo najprísnejšie pravidlá – čo najprísnejšie! S týmto názorom sa stotožnili aj Rada a Parlament. V dôsledku toho limitné hodnoty zahrnuté do novej smernice o hračkách, ktorá sa bude postupne zavádzať od roku 2011, vychádzali z najmodernejších vedeckých poznatkov v čase prijatia smernice.

Boli sme si však vedomí toho, že tento proces sa vyvíja – veda, samozrejme, stále napreduje a vždy sú tu nové výsledky výskumu a nové zistenia – a smernicu sme spoločne úmyselne sformulovali tak, aby nové vedecké zistenia o tom, že existujú riziká, ktoré sme si predtým nevšimli, a že limitné hodnoty boli stanovené príliš vysoko, mohli byť do smernice veľmi rýchlo zapracované v rámci komitologického postupu za účasti Parlamentu. Podľa platných právnych predpisov prijatých Európskym parlamentom na hodnotenie rizík, ktoré výrobky predstavujú, je potrebné zainteresovať príslušné vedecké výbory.

Tento rok tu boli dva razy náznaky, že by mohli byť k dispozícii nové zistenia. Prvý bol prostredníctvom listu, ktorý mi na jar tohto roku zaslala nemecká spolková ministerka pre výživu, poľnohospodárstvo a ochranu spotrebiteľa. List sa týkal kadmia. Okamžite som zariadil, aby táto otázka bola predložená vedeckému výboru, a to nielen v súvislosti s kadmom, ale aj v súvislosti s inými ťažkými kovmi. Výsledky ich skúmania očakávame v prvej polovici roku 2010 – najneskôr do konca júna. Ak ich skúmanie skutočne odhalí nové zistenia, okamžite predložíme návrh na sprísnenie smernice, ktorá zatiaľ nenadobudla platnosť, aby v roku 2011 nadobudla platnosť s prísnejšími limitnými hodnotami.

Druhý prípad je dosť komplikovaný a je ťažké ho vysvetliť. Týka sa polycyklických aromatických uhlíkovodíkov známych ako PAH, ktoré nás všetkých obklopujú v každodennom živote – ani si neuvedomujeme, s čím všetkým prichádzame do kontaktu. Aj v tomto prípade sme dostali informácie, že limitné hodnoty pre polycyklické aromatické uhlíkovodíky sú stanovené možno príliš vysoko. Vedecký výbor to skúma. A výsledky dostaneme dostatočne včas na to, aby sme mohli vykonať úpravy.

Teraz mi dovoľte zdôrazniť, že sa tu zaoberáme problémom, ktorý ako politici nedokážeme skutočne vyriešiť. Toto sú technické otázky, ktoré sú extrémne zložité. Celkom otvorene sa vám priznávam, že nie vždy rozumiem extrémne komplikovaným vedeckým analýzám, ktoré mi predložia. Nemyslím si, že je veľa poslancov tohto Parlamentu, ktorí by mohli tvrdiť, že im rozumejú, aj keby tu dnes večer boli všetci. Nemôžeme im rozumieť, lebo nemáme príslušné vzdelanie. Preto do určitej miery musíme dôverovať našim odborníkom. V tom spočíva problém.

Všetci, samozrejme, vieme, že história vedy je plná príkladov, keď sa všeobecne uznávané učenie ukázalo byť nesprávne. Tiež je plná príkladov, keď sa nakoniec dokázalo, že takzvané menšinové názory boli správne. Ako môžeme rozhodnúť ako politici, keď vedci nemajú jednotné názory? Nemôžeme, je to riziko, ktoré prináša naše povolanie politikov, a tomuto riziku sa nedá vyhnúť.

Pravidlo, ktoré v tejto súvislosti máme v európskych inštitúciách, je, aby sme nasledovali odporúčania príslušných vedeckých výborov, a to sme urobili aj v tomto prípade. Chcel by som však celkom otvorene

povedať, že túto záležitosť beriem tak vážne, že akýkoľvek náznak, hoci aj malý, že môžu existovať nové zistenia – a to aj keď sa o nich dozvieme len zo správy z novín – berie Komisia tak vážne, že vec predloží vedcom.

Posledný bod je dosť poburujúci. V tejto súvislosti musím povedať, že naozaj by som očakával, že inštitút, ktorý patrí pod vládu členského štátu, bude dodržiavať minimálne požiadavky na etické vedecké správanie. Tvrdenie Spolkového inštitútu pre hodnotenie rizika, ktoré prevzali mnohé nemecké médiá, a to, že v prípade polycyklických aromatických uhľovodíkov máme limitnú hodnotu pre pneumatiky stokrát prísnejšiu, než je limitná hodnota pre detské hračky, je jednoducho šírenie škandálu. Je to iba šírenie škandálu a ich vedci to vedia.

Pravda je taká, že pravidlá, ktoré sa vzťahujú na výrobu pneumatík, a to najmä na oleje používané v tomto procese, pochádzajú z obdobia pred prijatím nariadenia REACH a pred prijatím smernice o bezpečnosti hračiek, a že v tomto prípade sa jedna z látok berie ako referenčná hodnota. Táto látka však predstavuje skupinu približne stovky ďalších. Preto musíte referenčnú hodnotu vynásobiť stovkou. Potom dostanete presnú hraničnú hodnotu, ktorá sa vzťahuje aj na iné výrobky v Európskej únii.

Inými slovami, keďže hraničná hodnota vzťahujúca sa na používanie určitých olejov pri výrobe pneumatík vychádza z najmenšieho obsahu týchto látok, ktorý je vo výrobku ešte merateľný, presne tak isto je to aj pri hračkách. Obsah je definovaný z hľadiska najmenšieho merateľného obsahu. Môžem jedine vyzvať spolkový inštitút, aby stiahol toto zavádzajúce a neobhájiteľné tvrdenie. Je naozaj neznesiteľné, že sa musíme zaoberať takýmito vecami.

Aby som to zhrnul, pokiaľ ide o smernicu o hračkách, vypracovali sme dokument, ktorý podľa nášho najlepšieho vedomia a svedomia zodpovedá možnostiam v čase jeho prijatia. Sformulovali sme ho tak, že nové zistenia môžu byť kedykoľvek zapracované, aby naše požiadavky na bezpečnosť hračiek vždy odrážali najmodernejšiu vedu a výskum.

Andreas Schwab, v mene skupiny PPE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, rád by som vám úprimne poďakoval za zrozumiteľnosť a hodnovernosť vášho vyhlásenia v súvislosti s limitnými hodnotami, o ktorých tu diskutujeme. Preto by som v mene Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) ujasnil – v tom čase sme pre smernicu o hračkách poskytli aj spravodajkyňu, ktorou bola pani Marianne Thyssenová – že aj my chceme dosiahnuť a zachovať úplnú ochranu v súvislosti so všetkými nebezpečnými látkami. Vieme, že v tejto súvislosti máme osobitnú zodpovednosť za zdravie našich detí, a teda našu budúcnosť.

Ako ste spomínali, pán komisár, najmä pred Vianocami musia mať rodičia a starí rodičia istotu, ktoré hračky sú bezpečné pre ich deti alebo vnúčatá a ktoré hračky im môžu kúpiť. Rovnako ako vy, aj ja vyzývam orgány dohľadu nad trhom v členských štátoch, najmä v Nemecku, aby si splnili svoje povinnosti a stiahli nebezpečné hračky z trhu. Verím, že sme urobili správne rozhodnutie, keď sme nezaviedli certifikáciu orgánmi tretích strán ako všeobecné hodnotiace kritérium pre hračky.

Pokiaľ ide o limitné hodnoty, podobná výzva sa uskutočnila pred rokom – ako ste spomenuli. V tom čase som vám napísal list, v ktorom som vás žiadal, aby ste vec postúpili vedeckému výboru Komisie, a to je niečo, za čo som vám veľmi vďačný. Snažil som sa vtedy získať viac vedeckých názorov z Nemecka a odvtedy mi boli zasielané. Rád by som citoval z jednej štúdie, ktorú vypracoval *Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt Stuttgart* (štutgartský úrad pre chemické a veterinárne testovanie): „Je naozaj ťažké z technického hľadiska porovnať vyššie migračné limitné hodnoty v novej smernici s hodnotami v norme DIN EN 713, ktoré sú pätnásť rokov staré.“

Verím, že tým som vysvetlil, že toto nie je lacný spôsob hodenia tohto problému na vedcov a tvrdenie, že „nechceme to skúmať podrobnejšie, lebo tomu nechceme rozumieť“, ale že je to skutočný a náročný spor medzi odborníkmi a že jeden inštitút v Nemecku svoj názor presadzuje mimoriadne razantne. Vyzývam vás však, pán komisár, aby ste urobili všetko, čo je vo vašich silách, a dali dokopy zainteresované vedecké inštitúty s cieľom umožniť im, aby sa konečne dohodli na vedecky objektívnom názore.

Sylvana Rapti, v mene skupiny S&D. – (EL) Vážená pani predsedajúca, každý rok v tomto čase rodičia zasahujú, aby sa ubezpečili, že Ježiško dostane listy. V týchto listoch prosia deti o darčeky. Jedna z týchto hračiek môže byť táto tu, tak ako to môže byť jedna zo stoštyroch hračiek kontrolovaných nemeckým spolkovým inštitútom, ktorý je zodpovedný za zisťovanie nebezpečenstva v spotrebnom tovare.

Práve som počúvala pána komisára, ako v podstate obviňuje inštitút za to, že si robí svoju prácu. Počúvala som ho, ako obviňuje vedcov. Počúvala som ho, ako obviňuje členské štáty, ktoré sú zodpovedné za dohľad. Toto všetko som počúvala s veľkým záujmom, rovnako ako som počúvala, ako nám neustále hovorí, a to s veľkou úprimnosťou a so spoľahlivými údajmi, že každá predchádzajúca smernica sa z času na čas vylepšuje novými údajmi. Už len táto skutočnosť potvrdzuje, že nemecký spolkový inštitút si svoju prácu vykonal dobre. Takže na to nesmieme zabúdať.

Pokiaľ ide o smernicu, ako viete, mala by sa začať uplatňovať v roku 2011 a v súvislosti s chemickými látkami v roku 2014. A ďalšia vec: dňa 17. decembra, čiže pozajtra, každý členský štát predstúpi pred Komisiu, aby predložil svoj návrh v súvislosti s nariadením o dohľade nad trhom.

Vzťahujú sa priamo na vianočný trh. Vzťahujú sa priamo na zdravie našich detí, ktoré sa hrajú s hračkami, ktoré im kúpime. A na záver chcem povedať, že je veľmi dôležité, aby sa rozprava o hračkách nekonala každý rok o tomto čase. Rozprava o hračkách a bezpečnosti by sa naozaj mala konať počas celého roka. Je to zodpovednosťou Komisie.

Jürgen Creutzmann, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu podporuje postoj vyjadrený v stanovisku nemeckého Spolkového inštitútu pre hodnotenie rizika, podľa ktorého by sa pri hodnotení karcinogénnych látok mala uplatňovať zásada ALARA, inými slovami zásada „také nízke, ako je rozumne dosiahnuteľné“.

Po druhé, je teda potrebné, aby Komisia preskúmala, či aj limitné hodnoty stanovené v smernici o hračkách spĺňajú túto zásadu.

Po tretie, ak sa to nestane, vyzývame Komisiu, aby zabezpečila, že kým smernicu o hračkách v roku 2011 netransponujú všetky členské štáty, limitné hodnoty budú v smernici o hračkách stanovené tak, aby sa vylúčilo akékoľvek riziko pre zdravie detí zo zmäkčovadiel v hračkách.

Po štvrté, v súvislosti s dostupnými časťami hračiek musí byť zavedená zásada zakotvená v smernici o hračkách, podľa ktorej sú neprípustné chemikálie, ktoré môžu byť karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu. To treba vlastne docieľiť stanovenými limitnými hodnotami, lebo inak je smernica zbytočná.

Po piate, toto vyžaduje najmä lepší a účinnejší dohľad nad trhom, lebo obyčajne hračky dovezené do EÚ prekračujú limitné hodnoty stanovené Úniou. Účinný dohľad nad trhom by však umožnil testovanie hračiek vyrábaných v EÚ, aby sa zistilo, či sú dodržané limitné hodnoty.

Po šieste, je absolútne neprípustné, ak k tomu naozaj dôjde, aby sa na dovoz do EÚ vzťahovali nižšie normy než napríklad na dovoz do USA. Hrozba nemeckej spolkovej ministerky pre výživu, poľnohospodárstvo a ochranu spotrebiteľa Ilse Aignerovej, aby sme konali samostatne a zakázali takzvané „toxické hračky“, je však podľa mňa úplne nesprávny spôsob, ako to riešiť, a je to absolútne kontraproduktívne, pokiaľ ide o budovanie dôvery na európskom vnútornom trhu. Ovplyvňovanie vnútroštátnej verejnej mienky nielenže narušá dôveru v európske inštitúcie, ale taktiež poškodzuje nemeckú spolkovú vládu, lebo tá smernicu o hračkách schválila.

Heide Rühle, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, o túto rozpravu sme požiadali, aby sme opravili a presne objasnili, čo z týchto tvrdení je pravda a čo je iba lacný populizmus. To je pozadie tohto prípadu. Od Komisie by sme očakávali, že do tlače pôjde skôr, ale ak bude táto záležitosť objasnená počas tejto rozpravy, budeme s tým veľmi spokojní.

Vítam vyhlásenie, že budete vykonávať testy v súvislosti s ťažkými kovmi a zmäkčovadlami. Myslím si, že je to naliehavo potrebné. Rada by som zdôraznila, že počet nových prípadov rakoviny detí do 15 rokov sa od roku 1980, kedy sa údaje začali zbierať, do roku 2006 zvýšil o viac než 50 %.

Zhubné nádory sú druhou najbežnejšou príčinou úmrtia detí. Preto musíme konať, musíme zistiť, či sú tieto čísla správne a podľa toho musíme reagovať. Ak táto posledná štúdia nemeckého Spolkového inštitútu pre hodnotenie rizika dokazuje, že revidovaná smernica o hračkách neposkytuje dostatočnú ochranu pred karcinogénnymi zmäkčovadlami, musíme konať.

Nesmie sa stať, že deti budú môcť počas jedinej hodiny kožného kontaktu prijať niekoľkonásobne väčšie množstvo karcinogénnych látok, než obsahuje dym zo 40 cigariet. Týmto látkam sa dá vyhnúť. Štúdia dokazuje, že je to technicky možné. Sedemdesiat percent predávaných hračiek je pod týmito hraničnými hodnotami. Preto je kedykoľvek možné požadovať, aby aj ostatné hračky spĺňali tieto limitné hodnoty. Je

to pravdepodobne otázkou ceny, ale ak je ohrozené zdravie detí, nemôže to byť regulované len trhom. Je potrebné prijať politické opatrenia s cieľom primerane upraviť a zvýšiť hraničné hodnoty.

Za dohľad nad trhom sú, samozrejme, zodpovedné členské štáty a nie Európa, Parlament alebo Komisia. Aj my sme Nemecko niekoľkokrát vyzvali, aby svoje povinnosti v oblasti dohľadu nad trhom bralo vážne a podniklo príslušné kroky. To však v žiadnom prípade neznamená, že nemusíme konať, ak existujú pochybnosti, či naše hraničné hodnoty odzrkadľujú najnovšie vedecké zistenia, a preto si želám a žiadam, aby nová Komisia čo najskôr predložila Parlamentu návrhy, aby sme potom mohli upraviť príslušné hraničné hodnoty v rámci komitologického postupu.

Marianne Thyssen (PPE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, bezpečnosť detí – našich najmenších a najzraniteľnejších spotrebiteľov – bola pre Skupinu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) vždy prioritou a určite aj pre každého v tomto Parlamente a práve z tohto dôvodu sme pred rokom prijali novú prísnu smernicu o bezpečnosti hračiek. Vďaka vynikajúcej spolupráci s pánom komisárom a jeho útvarmi, s predsedníctvom Rady a kolegami poslancami zo všetkých politických skupín sme boli schopní splniť túto obrovskú úlohu a urobiť to rýchlo, konkrétne v jedinom čítaní. Všetky naše inštitúcie boli presvedčené, že sme vypracovali právny predpis, ktorý bol najprísnejší na svete a ktorý pozorne sledovali také vzdialené krajiny, ako sú Čína a Spojené štáty.

Pokiaľ ide o certifikáciu tretích strán, Parlament konal rozumne a v súvislosti s normami pre chemické látky, ako sú alergény a ťažké kovy, postupoval mimoriadne prísne. Pokiaľ ide o látky, ktoré sú karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu (CMR), rozhodli sme sa pre úplný zákaz s niekoľkými výnimkami pri dodržaní veľmi prísnych podmienok. Právny predpis upravuje prechodné obdobie, ale to je úplne samozrejmé – taký je systém – a v každom prípade je toto prechodné obdobie kratšie než obdobie, s ktorým by sa priemyselné odvetvia vedeli podľa nich vyrovnáť. Dámy a páni, buď sme sa úplne mýlili a v súvislosti s týmto zákonom sme zlyhali, alebo veda a technika pokročila do takej miery, že zákon už teraz potrebuje novelizáciu, čo možno uskutočniť veľmi rýchlo prostredníctvom komitologického postupu, alebo je všetko v poriadku a v tom prípade nemôžeme zbytočne zneužívať strach ľudí a ich opodstatnené obavy o bezpečnosť svojich detí. Počúvala som pána komisára, verím mu a vidím, že Európska komisia robí to, čo musí robiť.

Ak by v tejto oblasti mali vyjsť najavo ďalšie porušenia, myslím, že to dokazuje, že si môžeme byť istí, že dohľad nad trhom je zavedený a funguje. Takže máme tu dve otázky: Je právny predpis stále aktuálny a je dohľad nad trhom primeraný? Ak je odpoveď na obe otázky „áno“, musíme sa úplne vyhnúť tomu, aby sme ustúpili populizmu a musíme ľuďom objasniť, že sa nemusia obávať.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám, pán komisár, za úvod. Ak som vás dobre pochopila, chcete sa postarať o to, aby sa začalo skúmať, či je v Nemecku naozaj príliš veľa toxických látok v detských hračkách, ako to naznačuje štúdia. Ak to chápem správne, potom si myslím, že je to dobrý nápad. Je pre nás mimoriadne dôležité, aby sme konali rýchlo. Ak máme akýkoľvek dôvod obávať sa, že bezpečnosť našich detí je ohrozená, musíme konať. Okrem toho by sme, samozrejme, ocenili, keby sa Komisia mohla vrátiť sem do Parlamentu, aby nám veľmi rýchlo oznámila, či na týchto tvrdeniach niečo je alebo nie. Rada by som však zdôraznila, že pokiaľ ide o zmäkčovadlá v hračkách, je mnoho výskumných pracovníkov, ktorí tvrdia, že neexistuje bezpečná hranica. Jedinou bezpečnou možnosťou je úplne vynechať zmäkčovadlá z detských hračiek. Naozaj si myslím, že by sme k tomu mali zaujať stanovisko a mali by sme zvážiť, či nesprísniť pravidlá. Nie som si istá, či sú pravidlá dosť dobré, dokonca ani tie v novej smernici o hračkách.

Je tu však ešte jedna záležitosť, na ktorú by som chcela v tejto súvislosti poukázať, a to je, že pred mesiacom a pol sme dostali štúdiu Komisie o tom, ako boli v každom členskom štáte zavedené nové právne predpisy upravujúce dohľad nad trhom. Je, samozrejme, správne, že zabezpečiť riadne fungovanie dohľadu nad trhom je úlohou členských štátov. Táto štúdia však dokázala, že napriek tomu, že sme sprísnilí pravidlá, len dva členské štáty sa rozhodli dať na dohľad nad trhom viac peňazí. Mali by sme byť schopní urobiť viac než to. Podstatne lepší dohľad nad trhom potrebujeme práve preto, aby sme predišli hrozným príbehom o nebezpečných hračkách na trhu. Preto tiež dúfam, že Komisia zabezpečí, aby to členské štáty dosiahli.

Anna Hedh (S&D). – (SV) Vážená pani predsedajúca, rada by som poďakovala pánovi komisárovi Verheugenovi za to, že sem prišiel, aby nám porozprával o tejto dôležitej záležitosti. Máme obrovskú zodpovednosť za zabezpečenie toho, aby našim deťom neboli spôsobené ochorenia, alebo aby neboli vystavené riziku. Rada by som využila túto príležitosť a položila zopár otázok týkajúcich sa záväzkov, ktoré Komisia prijala v súvislosti s rokovaniami pred hlasovaním o smernici o hračkách v prvom čítaní, ako aj pred našim hlasovaním v pléne.

Skupiny, ktoré boli zainteresované do rokovaní, sa dohodli, že odstránia niektoré obmedzenia úrovni hluku, lebo znenie schválené Komisiou obsahovalo konkrétne decibelové úrovne. Komisia povedala, že tieto úrovne možno sú príliš vysoké a sľúbila, že namiesto nich vytvorí normu, ktorá bude vychádzať z maximálnych úrovni ustáleného hluku a impulzného hluku. Ako ďaleko pokročila Komisia s opatreniami na zabezpečenie toho, aby hračky nespôsobovali poruchy sluchu? Kedy môžeme očakávať normu, ktorá stanoví maximálne úrovne hluku pre hračky?

Tiež by som rada upozornila na otázku veľkosti písma na textoch s upozornením. Znovu nám bolo povedané, že sa to vyrieši prostredníctvom štandardizácie. Aký je názor Komisie na pravidlá, ktoré by sa v tomto mali zaviesť? Kedy môžeme očakávať normu, ktorá bude zahŕňať minimálnu veľkosť písma pre texty s upozornením?

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Otázka bezpečnosti hračiek vzbudzuje obrovský záujem, najmä počas predvianočného obdobia, keď rozmýšľame o tom, ktoré hračky kúpiť pre tých najmenších. Počas predchádzajúceho volebného obdobia sme podľa môjho názoru pripravili veľmi dobré riešenie na zvýšenie bezpečnosti hračiek, s ktorými sa hrajú naše deti. Žiaľ, musíme si počkať na vplyvy týchto ustanovení. Verím však, že prinesú hmatateľné výsledky.

Rada by som poďakovala útvarom Komisie za zorganizovanie iniciatívy „Toys Road Show“, lebo je veľmi dôležitá a pomáha podnikom, aby sa pripravili na zmeny, ktoré vyplývajú zo smernice.

Dámy a páni, znepokojuje ma však iná informácia. Koncom novembra sa Komisia pre bezpečnosť spotrebného tovaru rozhodla stiahnuť z trhu v Spojených štátoch približne milión detských postieľok. Ďalší milión stiahnu z kanadského trhu. Postieľka je predmetom každodennej spotreby a deti prichádzajú do kontaktu s postieľkami možno častejšie než s hračkami. Vzhľadom na rozsah tejto akcie by som bola vďačná, keby sa pán komisár mohol vyjadriť k tejto záležitosti. Môžeme mať istotu, že detské postieľky dostupné na európskom trhu sú bezpečné?

Anja Weisgerber (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, aj ja by som sa vám chcela čo najúprimnejšie poďakovať za zrozumiteľnosť vašich slov. Treba v podstate povedať, že celkovo smernica o hračkách priniesla značné zlepšenie ochrany našich detí. Všetci sme k nej pristupovali so zámerom vytvoriť čo najprísnejší právny predpis na svete. Mnohí rodičia a starí rodičia sú však teraz znepokojení – ako ste uviedli – v dôsledku štúdií nemeckého Spolkového inštitútu pre hodnotenie rizika. Teraz sa musíme sami seba spýtať, či sú vyhlásenia a stanovisko inštitútu správne. V každom prípade musíme veľmi podrobne preskúmať fakty. Je to otázka ochrany našich detí.

V tejto súvislosti by som vám rada čo najúprimnejšie poďakovala za to, že ste povedali, že ste ochotný urobiť to. Myslím si však, že veci sa musia hýbať rýchlejšie. Zistenia vedeckého výboru nebudú k dispozícii skôr než budúci rok, ako ste uviedli, v prvej polovici roka. Treba to vykonať rýchlejšie. Je to otázka ochrany našich detí. Naozaj nechápem, prečo spolkový inštitút tak dlho čakal, kým urobil tieto vyhlásenia. Aj na to by som chcela poukázať.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, v priebehu posledných rokov boli zaznamenané desiatky prípadov – v roku 2000 ich bolo 36 –, keď deti potrebovali okamžitý chirurgický zákrok v dôsledku škodlivých látok v hračkách. Tiež chcem Parlamentu pripomenúť, že len minulý týždeň bola v Amerike publikovaná správa, ktorá uvádza, že jedna tretina hračiek v obehu obsahuje nebezpečné chemické látky.

Preto by sme mali pochopiť, že európske označenie zhody (CEE) nie je postačujúce na zaručenie bezpečnosti hračiek. Udeľuje sa na základe predloženia spisu danou spoločnosťou a nie na základe preventívnych kontrol výrobkov a kontrol výrobkov na mieste, a teda nemôžeme predpokladať, že hračky sú bezpečné.

Takže aby sme zabezpečili, že naše deti – žiadne nemám, ale dúfam, že raz budem mať – dostanú od Ježiška, ako bolo uvedené, darčeky, ktoré budú úplne bezpečné a nebudú rodičom spôsobovať obavy, musíme vytvoriť tlak na členské štáty, aby vykonávali dôkladnejšie kontroly a, samozrejme, posilnili platné právne predpisy.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, teší ma široký konsenzus, ktorý dokázala táto rozprava. Dovoľte mi jednu úvodnú poznámku. Zaoberáme sa vedeckým inštitútom, nemeckým Spolkovým inštitútom pre hodnotenie rizika, o ktorom už nejaký čas viem z dôvodu jeho tendencií zverejňovať poplašné správy bez toho, aby o svojich zisteniach informoval Komisiu alebo ktorúkoľvek inú európsku inštitúciu. Môžete to posúdiť sami. Jediné, čo o tom viem, je, že o ďalšom

financovaní tohto inštitútu z nemeckého spolkového rozpočtu sa diskutuje. Možno toto je jedno z vysvetlení intenzívnych verejných vzťahov inštitútu, zatiaľ čo jednoznačne neprikladá veľký význam tomu, aby nám nejakým vhodným spôsobom umožnil preskúmať jeho zistenia.

Ale hoci sme sa niečo dozvedeli len z médií – a zdá sa, že v tomto ste ma nepochopili – aj tak to pokladáme za náznak možných nových vedeckých zistení a už som to postúpil vedeckému výboru. Nie je potrebné vyzývať ma, aby som to urobil, ako tu bolo vyjadrené. Hneď ako uvidím náznak, že by mohli byť k dispozícii nové vedecké zistenia týkajúce sa bezpečnosti hračiek a limitných hodnôt, ktoré sme stanovili, pošlem tieto informácie vedeckému výboru.

Musím však znovu zopakovať, že nemôžete odo mňa očakávať a ja nemôžem očakávať od vás rozhodnutie v súvislosti s nejednotnými názormi vedcov, ktoré sa týkajú metód. To naozaj nemôžete. Nemôžem to urobiť a ani vy to nemôžete urobiť. Nemôžem urobiť nič viac než povedať, že o otázke metodológie v meraní možných limitných hodnôt sa dôsledne diskutovalo tu v Parlamente, v Rade aj v Komisii. Okrem toho s názorom tohto nemeckého inštitútu sa nestotožňuje žiaden iný vedecký inštitút v Európe – ani jeden! Ak si myslíte, že som povinný riadiť sa názorom jediného inštitútu a ignorovať názor všetkých ostatných, tak mi to, prosím, povedzte a môžete ma za to napomenúť. Nemôžem prevziať túto zodpovednosť. A nemôže to urobiť ani nikto z vás. Poviem to však ešte raz: ak vyjdú najavo akékoľvek nové zistenia, začne sa konať.

Pani Weisgerberová, povedali ste, že by sa malo konať rýchlejšie – žiaľ, nedá sa konať rýchlejšie. Toto sú veľmi zložité vedecké otázky. Je potrebné testovanie. Možno si to neuvedomujete, ale je potrebné rozsiahle testovanie na zvieratách, a to napríklad na to, aby sa overilo takéto vyhlásenie. Nemôžete nútiť vedcov, aby predložili zistenia v rámci konkrétného časového rámca. Je mi ľúto, ale nie je to možné. Preto vás jednoducho musím požiadať, aby ste sa uspokojili s tým, keď vám poviem, že vedecký výbor nám povedal, že podložené výsledky bude môcť poskytnúť v polovici budúceho roka, čo naozaj urobí. Na základe týchto výsledkov Komisia okamžite vypracuje nové návrhy, pokiaľ sa preukáže, že naozaj existujú nové zistenia. Dúfam, že tým som to objasnil.

Pán Creutzmann, zásada využívania najmenšieho možného rizika platí. Na to, aby som to zistil, nepotrebujem pomoc Spolkového inštitútu pre hodnotenia rizika. Požiadavky, ktoré ste od toho odvodili, sú preto tiež splnené.

Pani Rühleová, hovoríte, že som sa mal obrátiť na médiá skôr. Prekvapí vás, keď vám poviem, že presne to som urobil. Tak ako si myslím, že to, čo som tu v Parlamente dnes večer povedal, sa nedostane do európskych médií, a najmä do nemeckých médií, ani moje faktické, a myslel som si, že aj pokojné, konštatovanie skutočností sa nedostalo do nemeckých médií. Vydal som však potrebné vyhlásenie a vysvetlil som fakty. Rád vám ten text poskytnem.

Pani Davidsonová, máme najprísnejšie právne predpisy na svete. Je to niečo, na čo môžeme byť hrdí. Táto Komisia si nedovolí, aby zaostala za kýmkoľvek na svete, pokiaľ ide o zabezpečenie najvyššej možnej úrovne bezpečnosti hračiek.

Pani Schaldemoseová, môžem s vami jedine súhlasiť a povedať, že zodpovednosť členských štátov za dohľad nad trhom sa nesmie spochybňovať. Úplne s vami súhlasím, že otázka uplatňovania právnych predpisov je tu rozhodujúca. Aj v tomto ohľade sme vykonali príslušné prípravy.

Veľmi dôležitá je posledná otázka pani poslankyne Hedhovej. V súvislosti s normami pre rôzne oblasti ste spomenuli dva príklady, z ktorých jeden boli zdroje hluku. Príslušné pokyny boli zaslané európskym normalizačným organizáciám. Pre normy však neplatí nič iné než pre inú vedeckú prácu. Naozaj nemôžete očakávať, že budú k dispozícii o týždeň, o mesiac alebo o niekoľko mesiacov. Vyžaduje si to čas. Avšak všetky normy, o ktorých sme hovorili, sa práve tvoria a budú k dispozícii dostatočne včas. Umožnia nám aj to, aby sme vytvorili presnú porovnateľnosť výrobkov a posilnili dohľad nad trhom.

Rád by som sa vyjadril ešte k jednej, poslednej veci. Detské sedačky, ktoré tu boli spomenuté a v súvislosti s ktorými vznikli určité bezpečnostné problémy v USA, nie sú hračky. Preto nepatria do pôsobnosti smernice o hračkách, ale skôr do pôsobnosti všeobecnej smernice o bezpečnosti výrobkov. V tomto smere sa nemusíme pred Američanmi skrývať. Systém, ktorý máme v Európe v súvislosti so všeobecnou bezpečnosťou výrobkov v posledných rokoch dokázal svoj význam. Ak sa na európskom trhu objavia nebezpečné výrobky, môžeme už teraz s určitou mierou istoty predpokladať, že všetky ostatné členské štáty aj Komisia budú o nich naozaj informované a že následne budú prijaté príslušné opatrenia.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Jim Higgins (PPE), *písomne*. – Víтам skutočnosť, že nová smernica 2009/48/ES o bezpečnosti hračiek nadobudne platnosť v roku 2011, hoci je poľutovaniahodné, že smernica nebude platná počas Vianoc v roku 2010, čo je budúci rok, keď sa predáva väčšina hračiek, ktoré sa vyrábajú v EÚ alebo dovážajú do EÚ. Dúfam, že členské štáty budú považovať za vhodné transponovať všetky prvky tejto dôležitej smernice pred konečným termínom jej uplatňovania, aby rodičom ako spotrebiteľom poskytli väčší pokoj v duši.

Artur Zasada (PPE), *písomne*. – (PL) Chcel by som využiť túto rozpravu na to, aby som upozornil na potrebu zlepšiť fungovanie registra nehôd spotrebiteľov, ktorý medzi iným predpokladá zhromažďovanie informácií o smrteľných úrazoch a fyzických zraneniach v dôsledku používania rôznych výrobkov pre deti. Register by mal byť dôležitou súčasťou mechanizmu systému na ochranu spotrebiteľov vrátane tých najmladších a najbezbrannejších. Žiaľ, podľa experta z Technického výboru pre výrobky pre malé deti a bezpečnosť hračiek poľského výboru pre štandardizáciu stále dostatočne nefunguje rýchla výmena informácií medzi členskými štátmi a Európskou komisiou o výrobkoch, ktoré predstavujú nebezpečenstvo, a opatreniach prijímaných v konkrétnych krajinách na zamedzenie alebo obmedzenie ich prístupu na trh. Rád by som požiadal o dôkladné prešetrenie tejto záležitosti.

20. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu**21. Skončenie rokovania**

(Rokovanie bolo prerušené o 22.50 hod.)